

Notulen van de openbare vergadering van de raad van de gemeente Barneveld gehouden op 10 juli 2024

Aanwezig zijn de raadsleden:

de heer A.S. van Amerongen
mevrouw E.C. van den Berg
mevrouw M.H. Blankenburgh-in 't Anker
de heer T. den Boon
de heer T.N. Bos
de heer G.W. Boswijk (arriveert later)
de heer G. Evers
de heer A. Flier (arriveert later)
de heer W. Hazeleger
de heer G.H. Kevelam
de heer W.A. Knapen (arriveert later)
de heer L. de Knegt
de heer C.W. de Kool
de heer A.W. Korevaar
mevrouw I. Lether
mevrouw E. de Man-Rosbergen

mevrouw A.R. van der Meer
de heer H. Mulder
de heer E. Pladdet
de heer R. Petri
de heer J.M. Schipper
de heer H. Smit
mevrouw M.B.A. Tamaela
de heer J. van der Tang
de heer J. Top
mevrouw N. van Veen
de heer S.P. Velt
de heer D.G. de Vries
de heer H.W. Wiesenekker
de heer L. Wijmenga
de heer E. Wijnne
mevrouw J.A.G.M. van den Wildenberg

Voorzitter	: de heer J. van der Tak, burgemeester
Griffier	: mevrouw M. Bongers
De collegeleden	: mevrouw J. de Heer- Verheij, de heer W. Oosterwijk, mevrouw M.H.J. Pluimers-Foeken en de heer B. Wijnne
Gemeentesecretaris	: de heer W. Wieringa
Afwezig	: de heer J.A. van den Top
Verslag	: mevrouw M.J. Strijbos-Vermeulen

4 Politieke en financiële beschouwingen: Jaarverslaggeving 2023, 1^e Tussenrapportage 2024 en Kadernota 2025-2028

4.1 1^e Termijn fracties

De voorzitter geeft de fractievoorzitters tien minuten de gelegenheid voor een reactie in eerste termijn. Daarbij zal eerst de grootste oppositiefractie het woord krijgen, dan de grootste coalitiefractie en zo verder.

De heer Korevaar voert het woord namens de fractie van Pro'98:

'Voorzitter,

na de raadsvergadering over huisvesting van arbeidsmigranten, belde ik met één van de buurtbewoners. De voorlopige uitkomst van de vergadering leverde voor hem niet het gewenste resultaat, maar tot mijn verrassing had hij vanaf de tribune met plezier de discussie in de raadszaal gevolgd. Hij zag raadsleden dilemma's bespreken, afwegingen maken en had de democratie zijn werk zien doen. 'Nu moeten we er met elkaar het beste van maken aan de Postweg'.

Een paar weken later stond ik met commissieleden te luisteren naar teleurgestelde inwoners van Garderen. Zij werden geconfronteerd met een gemeentelijke visie die hen mogelijk in hun woongenot zou gaan beperken. Vertrouwen in de overheid was op dat moment ver te zoeken. Een week later

hoorden wij hen opnieuw, nu in deze zaal. Bezwaren werden geuit en ideeën werden gedeeld. En het mooiste: het gesprek ging door op het terras bij de burens. Zo wordt creativiteit gevoed en krijgen plannen vorm.

Het gaat niet altijd goed en je zult met keuzes niet iedereen blij kunnen maken, maar dit maakt het werk als raadslid waardevol. Op deze manier houdt je het jaren vol.

Maar trottoirbanden, Turaps, fietssuggestiestroken, IHP's, visies, maaiwerk, grondwaterstanden, rondwegen, de grondwet: het zijn zomaar wat onderwerpen die in het hoofd van een raadslid rondzingen in één week tijd. Een overvloed aan onderwerpen waarin raadsleden ook gemakkelijk kunnen verzanden. Zeker als je het gevoel bekruipt enkel te kunnen tekenen bij het kruisje. Als je door het college niet in staat wordt gesteld om waarde geladen keuzes te maken en op die manier zelf politieke kleur te bekennen. En zonder kleur ben je als politicus, of het nu oppositie of coalitie is, gemankeerd. Als raadslid wil je vooral dat je werk zinvol is, een vergoeding is bijzaak. In het betoog van Klaartje Peters en Geerten Boogaard in het VNG-magazine van deze week kan ik mij dan ook volledig vinden.

Het participatiespook beweegt zich echter als permanente verschijning door dit huis en verdringt kennis, kunde, visie en waarde gedreven politiek naar de achtergrond. In de voorbereiding wordt alles vakkundig dicht geparticipeerd en de raad vormt de laatste horde of, in het slechtste geval, hindernis. Het ultieme voorbeeld blijft toch wel de Churchillstraat. Daar waar Pro'98 volgens het college een 'negatief beeld' voedde door over deze situatie schriftelijke vragen te stellen, terwijl wij slechts woorden gaven aan wat in de praktijk wordt ervaren door inwoners. Het college schoot acuut in de verdedigingsreflex. Er was toch juist zo goed en uitgebreid geparticipeerd? Maar wat van het originele idee overbleef, is een halfbakken compromis om vooral zoveel mogelijk participerende mensen tevreden te houden. De focus in de bespreking van de raad en in het college lag bij de bomen, want die zijn politiek interessant en liggen politiek gevoelig. Het verkeerskundige idee van consequent fietspaden aan één zijde ging in het proces een beetje verloren, er kwam een half fietspad tot aan de Koterweg bij. Na het raadsbesluit, ik herhaal: na het raadsbesluit, volgde nog een rondje participatie en zo sneuvelde de verkeersheuvel bij de Koterweg, waar de raad nog toe had besloten, want dit bracht mogelijk lawaai voor directe buurtbewoners. Volgens het college was er alleen nog gewinning nodig en een extra geel bordje. Voorzitter, ik fietste er zojuist overheen, u hebt er gisteren gekeken en zowaar: er fietsten weer mensen over de weg in plaats van over het fietspad.

En zo verandert onze bestuurscultuur van een waarde en visie gedreven naar een sentiment gedreven bestuur, letterlijk op stoeptegelniveau. Nog voor het ingewikkeld is, wordt het geparkeerd in een coalitieakkoord. Kijk naar het ambtsgebed, een Schaffelaartheater of windenergie. En wordt het dan alsnog moeilijk, dan stellen we uit, gaan we een extra rondje participeren zoals bij het landelijk gebied, huren een onderzoeksbureau in of vragen om mediation. Politiek is niet voor bange mensen. Maar door zoete broodjes en maatwerk aan de voorkant te verkopen, wordt het steeds lastiger om moeilijke beslissingen te nemen die mogelijk pijn doen. 'En als het pijn moet doen, dan het liefst niet bij mijn achterban, want dan worden ze boos en kloppen mijn beloftes niet meer.' Zachte heelmeeesters maken in dat geval stinkende wonden en die zullen vanmiddag weer massaal van pleisters worden voorzien.

Tot zover mijn analyse van ons huidige Barneveldse politieke landschap. Deze Kadernota is daar een duidelijk kind van. Het beleid dat door dit college wordt gevoerd, zoals het lenen van extra geld voor het realiseren van ambities, vroeg vanaf het eerste jaar, vonden wij, al om pijnlijke maatregelen. Het moest immers ergens van worden betaald. Dus dan moet je kiezen voor verschuiven, bezuinigen of OZB verhogen. Zo halverwege het proces lijkt de OZB-verhoging toch onvermijdelijk en strategisch ver genoeg van de verkiezingen om het sentiment niet al te nadelig te beïnvloeden. Lastiger wordt het bij de wens om te gaan bezuinigen. Het college legt de raad een groslijst voor met eventuele bezuinigingen. Zelf noemen zij dit scenario's. Met deze lijst onder de arm wil het college in samenspraak met de raad en de samenleving komen tot nadere invulling van de bezuinigingen voor de kadernota 2026. Ik vraag me hierbij sterk af of het college denkt dat de samenleving in deze raadszaal ontbreekt.

*Wij spreken inmiddels over juli 2025. Daarna volgt een reces, net zoals na vandaag. Eind september 2025 moet de begroting voor 2026 ambtelijk wel zo'n beetje klaar zijn. Zoals wij in de commissie al stelden, schuift de kadernota het laatste decennium steeds verder op naar de zomer. Daarmee wordt het steeds meer een oefening in begroten in plaats van een visie en waarde gedreven kader. Wij vragen om een **toezegging om de kadernota volgend jaar begin mei** vast te gaan stellen. Een kadernota moet geen financieel stuk, maar een strategisch stuk met fundamentele vraagstukken zijn, waarover wij het in deze zaal hartgrondig eens maar ook oneens kunnen zijn.*

Hier past het mij om mijn grote waardering uit te spreken voor het werk dat ieder jaar door de afdeling wordt verzet om jaarrekeningen, tussenrapportages en kadernota's te schrijven. Ze worden steeds beter leesbaar, ook al missen we soms nog een begrippenlijst. Waar we moeite mee blijven houden is de inhoudelijke component. Daarvoor moet de basis worden gevonden in het Coalitieakkoord van 2022. We missen een strategische bril van een college dat in kadernota's durft voor te sorteren op het jaar dat komen gaat. Dat niet alle bezuinigingen benoemd kunnen worden, dat snappen wij nog, maar als in het raadsbesluit nu eens een lijstje had gestaan met een eerste aantal bezuinigingen in plaats van een lijstje met uitzonderingen, dan hadden we iets van kleur kunnen gaan zien.

De afgelopen jaren was er iedere keer wel wat te benoemen waardoor keuzes maken niet hoefde. Het werk moest worden afgemaakt, we waren druk met het Meerjaren Investeringsprogramma en de oorlog in Oekraïne maakte perspectief ingewikkeld. Als wij de lijn van het college blijven volgen, dan wordt de begroting van 2026 eindelijk beleidsrijk. Hoera! Vier maanden later liggen de consequenties bij het volgende college op het bureau.

Wij hebben in de fractie lang nagedacht over de vraag wat in het voorgelegde raadsbesluit nu werkelijk onmisbaar is. Maar ook: kunnen wij de consequenties van dit besluit overzien? Ons antwoord daarop is 'niets' en 'nee'. De lijst met eventuele bezuinigingsposten is niet uitputtend noch duidelijk in concrete impact, maar hij is wel richtinggevend. De opbrengsten die met de verschillende elementen behaald kunnen worden, zijn ook niet helder. De manier waarop hierover via participatie voeding wordt gezocht, vinden wij opnieuw kleurloos en vooral te laat.

*Wij zouden het college willen uitdagen om **in plaats van een lijstje met uitzonderingen te komen met een beknopte lijst van beleidsrijke voorstellen, of concrete bezuinigingen** bij de begroting van 2025. Dat geeft invulling aan de uitspraak van het college zelf in de aanbiedingsbrief: eerst oud voor nieuw, dan bezuinigen en daarna eventueel de opbrengsten verhogen. Dank u wel.'*

De heer Top voert het woord namens de fractie van de SGP:

'Voorzitter,

met deze Kadernota presenteert het college één van de grootste financiële operaties sinds jaren. Als SGP-fractie vinden we dat deze aanpak getuigt van financiële degelijkheid, van doorpakken en van zorgvuldigheid.

Hoewel er over 2023 een fors positief resultaat is behaald van ruim €21 miljoen liggen er grote financiële uitdagingen voor ons. Het college pakt deze aan via een samenhangend pakket van bezuinigingen, ombuigingen en belastingverhogingen. Precies zoals in het coalitieakkoord is verwoord. Als SGP-fractie zijn we positief over deze aanpak.

Goed om te zien dat via 'Basis op orde' de begroting sluitend gemaakt wordt voor de komende 4 jaar en dat ondanks de ravijnjaren vanaf 2026. Dit gebeurt met beperkte impact voor de burger.

Daarnaast zijn we als SGP-fractie positief over het feit dat via 'Verantwoord groeien' €5 miljoen aan financiële ruimte per jaar wordt gerealiseerd. We vinden dit hard nodig om investeringen te kunnen doen zoals de Oostelijke Rondweg, de bouw van veel extra schoollokalen en diverse andere zaken. Goed dat hierbij een bestemmingsreserve wordt ingesteld. Ook vinden we het begrijpelijk dat het college de voorgestelde scenario's gaat uitwerken in samenspraak met de samenleving en de gemeenteraad. Het heeft namelijk nogal wat impact, zeker ook voor de samenleving.

Er is één aspect dat de SGP minder aanspreekt en dat is dat de belasting voor toeristen en forensen later wordt verhoogd dan de OZB. Wat ons betreft nemen we verhoging van deze belastingen direct

*mee. Toeristen en forensen profiteren immers ook van de investeringen die we moeten doen. Om die reden dienen we **motie 24-66 Toeristen- en forensenbelasting in.***

De heer Evers vraagt of de heer Top het met hem eens is dat, als het college zegt eerst Oud voor Nieuw te doen, daarna bezuinigt en dan pas de lasten verhoogt, het wat vreemd is dat én de OZB wordt verhoogd én dat de heer Top nu oproept tot het verhogen van de forensenbelasting. De heer Top is het hier niet mee eens. Hij heeft er zojuist uitgelicht dat er een samenhangend pakket is met bezuinigingen, ombuigingen en belastingverhogingen. In die volgorde. De uitwerking kan anders zijn, maar alle drie de zaken staan in de Kadernota.

De heer De Vries informeert of de heer Top van mening is dat, als de belasting direct door zou gaan, het zou betekenen dat de **OZB-verhoging** iets verminderd zou kunnen worden zodat dezelfde opbrengst bereikt wordt.

De heer Top laat weten dat het punt heeft gespeeld in zijn fractie. Tegelijkertijd ziet men dat de betreffende belastingen in één van de scenario's staan. Het verhogen van de OZB zou leiden tot een minder totaalpakket. De SGP-fractie kiest daar uiteindelijk niet voor.

De heer De Vries constateert dat de heer Top beide belastingen wil opnemen in de programmabegroting van 2025. Hij informeert of dat zou betekenen dat beide verhogingen in 2026 zouden ingaan.

De heer Top licht toe dat zijn fractie daar niet voor kiest. Het lijkt verstandig om dit in 2025 in te laten gaan, ook met het oog op de eerdere beantwoording hiervan van het college.

De heer Top vervolgt zijn bijdrage in eerste termijn:

'Bij de grote opgave die er ligt is het van belang de sociale cohesie in onze gemeente in stand te houden. Daarbij kan het zijn dat er meer van de samenleving wordt gevraagd. Wat de SGP betreft is het motto Zelf Samen Gemeente hierbij van groot belang. Meer vragen van de samenleving kan ook een sterk gemeenschapsgevoel bevorderen. De SGP wil daarbij staan voor een sterke samenleving met een kleine, ondersteunende overheid.

*De jeugdhulp vormt een grote uitgavenpost voor de gemeente. Het is logisch dat er wordt gekeken op welke posten kan worden **bezuinigd, ook wat de Hervormingsagenda Jeugd betreft**. Bij alle beslissingen moet het welzijn van de jeugd voorop blijven staan. De SGP vertrouwt erop dat het college daar voldoende oog voor heeft. Ook hier is overleg met relevante organisaties van groot belang.*

*Kosten in de jeugdzorg kunnen onder andere voortkomen uit echtscheidingen. Onderzoek (bijvoorbeeld van het Nederlands Jeugdinstituut) toont een verband aan tussen eenoudergezinnen en jeugdzorggebruik. Van belang is volgens de SGP dat een echtscheiding wordt voorkomen door bijvoorbeeld mediation of relatietherapie. De kosten voor deze hulpverleningsvormen kunnen echter een belemmering zijn om er gebruik van te maken. Daarom dienen we als SGP **motie 24-68 Onderzoek mediation ter voorkoming echtscheidingen** in om te onderzoeken in hoeverre de gemeente kan bijdragen in de kosten.'*

De heer Kevelam vraagt om verduidelijking. In de bijdrage van de heer Top hoort hij twee dingen: hij spreekt over het voorkomen van echtscheidingen, maar in de motie staat dat ervoor gezorgd moet worden dat er geen drempel is voor mediation of relatietherapie. Voor Lokaal Belang is het essentieel om helder te hebben wat de heer Top beoogt: voorkoming van echtscheidingen of dat er geen financiële drempel mag zijn als iemand de gang naar relatietherapie of mediation wil maken. De heer Top benadrukt dat de motie uitgangspunt is. Het is goed voor de heer Kevelam om de zinnen in verband te zien. Voor de SGP staat voorop dat er geen drempel van kosten zou moeten zijn.

De heer Bos herinnert eraan dat hier een aantal jaren geleden tweemaal €25.000 voor is vrijgemaakt. Dat is toen gestopt. Hij informeert of de heer Top weet wat het resultaat toen was, in hoeverre hier gebruik van gemaakt is en of dit aansluit bij de motie.

De heer Top laat weten dat zijn fractie van mening is dat de situatie indertijd anders was, er was vanuit het huis capaciteit voor beschikbaar. In de motie gaat het om het helpen van echtparen, met name degene die het financieel moeilijk hebben, door bij te dragen in de kosten van mediation of relatietherapie.

De heer Bos meent dat dit exact dezelfde uitgangspunten zijn als toen. Hij kan zich niet herinneren in welke twee jaren hier €25.000 voor uitgetrokken was. In zijn beleving heeft dat toen niet geleid tot een vermindering, het gaf geen hindernissen en men kwam niet tekort. Hij vraagt zich af of hier wel behoefte aan is.

De heer Top wijst erop dat meer en meer uit allerlei onderzoeken blijkt, niet alleen uit het genoemde, dat er wel degelijk een verband is. Er is dus wel degelijk behoefte aan mediation. Hij geeft het voorbeeld van de gemeente Amersfoort. De gemeente is wat progressiever dan de gemeente Barneveld en heeft de avond ervoor een vergelijkbare motie aangenomen: help stellen met mediation op het gebied van relatietherapie. Slechts één partij van de elf of twaalf stemde tegen.

De voorzitter brengt naar voren dat de gemeente Amersfoort dertien fracties telt.

De heer Evers herinnert aan de opmerking van de heer Top dat hij graag een zo klein mogelijke overheid voor zich ziet. Spreker vraagt hoe hij dit hiermee rijmt, het lijkt de heer Evers niet de corebusiness van de gemeente.

De heer Top wijst erop dat de VVD bekend staat als een partij waarvoor de economie belangrijk is. Hier zit ook een economische factor achter: vormen van hulp kunnen een financieel effect hebben. Hij is die alinea dan ook begonnen met de kosten voor de jeugdzorg.

De heer Evers begrijpt dat de heer Top echtscheidingen vervelend vindt maar ziet niet helemaal waarom de gemeente dit zou moeten oppakken.

De heer Top vervolgt zijn bijdrage in eerste termijn:

*'Van hieruit naar het tekort aan woonruimte in onze gemeente. Dit is al langer geen nieuws. Hoewel er volop gebouwd wordt, vinden we als SGP dat er nadrukkelijk naar de bestaande woningen in de diverse dorpen moet worden gekeken. Daar zit veel potentie: denk aan tuinwonen, inwonen in bijgebouwen, flexwoningen, woonunits, mantelzorgwoningen, kangoeroewoningen et cetera. Echter, de regelgeving staat dit veelal in de weg. Daarom dienen we als SGP **motie 24-70 Versoepelen mogelijkheden woningbouw** in om het college te vragen na te gaan welke regels hiervoor zouden moeten worden veranderd.*

*De SGP staat bekend als een partij die pal staat voor de **belangen van de boeren**. Natuurlijk moet er het een en ander veranderen bij de boeren in het buitengebied, echter te vaak worden boeren weggezet als vervuilers. We moeten blijven beseffen dat ons land de toonaangevende natie is op voedselgebied. Dat geldt zeker ook voor onze regio en onze gemeente. Recent zijn er stappen gezet om het aantal extra woningen in het buitengebied te beperken om de boer de ruimte te geven, dat is een goede zaak, vinden we als SGP. Dit onderstreept tevens de noodzaak van flexibiliteit in de dorpen op het gebied van wonen.'*

De heer Korevaar begrijpt van de heer Top dat de raad recent heeft besloten om het aantal woningen in het buitengebied te beperken. Hij is benieuwd naar wanneer dat is besloten.

De heer Top doelt op het onlangs aangenomen Toetsingskader landelijk gebied. Alle fracties stemden voor, behalve die van Pro'98.

Volgens de heer Korevaar staat juist in het toetsingskader dat boeren hun functie kunnen veranderen en daarvoor in de plaats bedrijfsruimte kunnen realiseren of een extra woning kunnen plaatsen. Hij vraagt hoe de heer Top dit rijmt met zijn eerdere uitspraak.

De heer Top stelt dat het aantal woningen daar wordt beperkt. Hij zegt niet dat ze helemaal niet komen. Pro'98, de fractie van de heer Korevaar, had het voorstel om juist meer woningen te bouwen in plaats van bedrijfsgebouwen. De SGP vindt het een goede zaak dat daar niet voor gekozen is.

De heer Korevaar wijst erop dat het oude beleid, dat gold vóór het toetsingskader, juist sprak van het tegenhouden van particuliere woningen in het buitengebied om te voorkomen dat zij in de weg zouden komen van de agrarische sector en de duurzame economische ontwikkeling van de sector. Het nieuwe beleid wijkt daar echt van af. Hijzelf waarschuwde voor de industriële component. Maar de woningbouwcomponent is een bijkomstigheid van het meest recent aangenomen beleid. De heer Top erkent dat dit zo is. Maar men moet niet de ogen sluiten voor de praktijk. Er zijn veel boeren die stoppen dus er zal een andere invulling gegeven moeten worden aan het buitengebied. Dat is vormgegeven via het toetsingskader. De heer Korevaar is blij met de bevestiging van de heer Top dat hij geen ongelijk heeft.

De heer Top vervolgt zijn bijdrage in eerste termijn:

*'Bij alles wat er op de gemeente afkomt als het gaat om ruimtelijke ordening, wonen en de landbouwtransitie kijkt de SGP-fractie met grote zorg naar de capaciteit in het gemeentehuis wat het fysieke domein betreft. In de Kadernota zien we diverse formatie-uitbreidingen, echter wat de SGP betreft komt het fysieke domein er bekaaid af. Bij veel onderwerpen die ons als raad bereiken zien we terug dat de capaciteit in het gemeentehuis een bottleneck is. We willen het college oproepen dit in kaart te brengen en de uitkomsten dit najaar aan de gemeenteraad te presenteren. We dienen hiervoor met Lokaal Belang **motie 24-71 Capaciteit fysiek domein** in.*

*Vorige week spraken we over de economische visie. We hebben toen nadrukkelijk aandacht gevraagd voor netcongestie. Daarnaast vragen we nogmaals aandacht voor **ruimte voor starters en zzp'ers**. Graag een reactie van het college hierop.*

*De SGP is blij dat het college aandacht blijft houden voor goede onderwijshuisvesting. Een goede stageplek is daarnaast essentieel voor de ontwikkeling van leerlingen. Bepaalde leerlingen kunnen niet zelfstandig reizen. Zij komen echter alleen in aanmerking voor schoolvervoer zolang de stage binnen de schooltijden valt. Wij dienen **motie 24-67 Stagevervoer buiten schooltijden** in om deze leerlingen ook buiten schooltijden te vervoeren naar en van hun stageadres.*

*Als SGP zijn we er content mee dat in deze Kadernota nog geen grote posten opgenomen zijn voor cultuur. Het lijkt ons verstandig om eerst een goed plan op te stellen en dan te beoordelen of dit de investering waard is. In deze tijd van bezuinigen vindt de SGP **cultuur** een domein waarbij kritisch naar de financiën gekeken mag worden.*

*De SGP maakt zich zorgen over het **drank- en drugsgebruik door jongeren**. We zijn blij met de aandacht en aanpak die het college samen met de veiligheidsdiensten voorstaat. Daarnaast vragen wij de initiatieven die door burgers worden genomen (zoals bijvoorbeeld Nuchter Kootwijkerbroek) op alle mogelijke manieren te steunen. Dergelijke initiatieven die direct uit de samenleving komen kunnen het verschil maken.*

*Verder zijn we blij met de aandacht die ons college heeft voor **digitale criminaliteit**. Het aanpakken in een zo vroeg mogelijk stadium heeft het meeste effect.*

*Nog twee zaken uit het fysieke domein. De **verkeersveiligheid op de Wesselseweg** tussen Kootwijkerbroek en Barneveld blijft een zorgpunt. De Ondernemingsvereniging Kootwijkerbroek is hierover in gesprek met de provincie. Er zijn aanpassingen gedaan en er schijnen meer maatregelen te komen. Het overleg gaat echter nogal moeizaam. Kan het college hierin bemiddelen?*

*Een ander punt is de buitenwal om de nieuwe begraafplaats in Barneveld. We hebben begrepen dat hier een bloemen- en kruidenmengsel is gestrooid. Wat ons betreft is dit mislukt, er staat nu vooral onkruid. We vinden dat niet passend bij een begraafplaats. Daarom dienen we **motie 24-69 Nieuwe begraafplaats De Plantage** in om voor een alternatieve beplanting van de buitenwal te zorgen.'*

De heer De Vries meent dat de moties van de SGP moties zijn op uitvoerend niveau. Motie 24-69 is het meest uitvoerend. Hij vraagt zich af of er een motie bij de behandeling van de Kadernota voor moet worden ingediend om dit te doen, of het niet met een belletje richting de betreffende ambtenaar kan worden opgelost.

De heer Top dankt voor het compliment dat het de meest uitvoerende motie zou zijn. Er zijn al verschillende belletjes aan gewijd, zelfs naar de wethouder. Dan wordt er gemaaid en is het even

netjes. Even later is dat niet meer het geval. De SGP meent dat een begraafplaats bij uitstek een plaats is die netjes moet zijn. Men kan discussiëren over wat netjes is, de SGP gebruikt hier de term verzorgd.

De heer De Vries betreurt het dat er een motie voor nodig is en dat het niet opgelost kan worden middels een belletje naar wethouder of ambtenaar. Zijn fractie neemt dit in beraad.

De heer Top benadrukt dat het helpt als onder meer het CDA de motie steunt. Dan gaat het geregeld worden.

De heer Top vervolgt zijn bijdrage in eerste termijn:

*'Onze **gemeente vergrijst**, wellicht langzamer dan de rest van Nederland, maar het gebeurt. De kosten die dit met zich meebrengt zijn voor de SGP een zorg, zeker ook voor mensen die financieel minder draagkrachtig zijn. Het welzijn van de ouderen dient daarbij voorop te staan. Van belang hierbij is de woonsituatie van ouderen. Hier dient in de Woonvisie ruim aandacht voor te zijn. Volgend jaar hopen we in Nederland **80 jaar vrijheid** te herdenken. Dit zal ongetwijfeld in onze gemeente volop aandacht krijgen. We willen het college vragen te zoeken naar manieren waarop tijdens deze herdenking met name **aan onze jeugd uitleg** wordt geven over wat vrijheid betekent en hoe deze vrijheid bedreigd wordt. Dat is wat ons betreft nodig in een tijd van toenemend antisemitisme en holocaust-ontkenning. Graag een reactie van het college. We zijn een prachtige gemeente. Een gemeente met inwoners en ondernemers die naar elkaar omzien. Een gemeente waar het goed wonen is. Een agrarische gemeente ook, iets wat we mogen koesteren. Met een gemeenteraad die ondanks de verschillen die er zijn op een waardige wijze met elkaar van gedachten wisselt. We willen de gehele raad, het college en alle ambtenaren bedanken voor de inzet en betrokkenheid in deze ook voor onze gemeente roerige tijden. We willen daarbij iedereen Gods zegen toewensen.'*

De heer Bos komt terug op het begin van het betoog van de heer Top waarin hij aangaf blij te zijn met de maatregelen die worden genomen en de keuzes die worden gemaakt. Hij stelt het als een feit en dat is volgens spreker niet het geval: er wordt een traject ingegaan, de heer Korevaar memoreerde dit ook in zijn bijdrage. Pas in de tweede helft van 2025 worden richting de kadernota de knopen geteld. Dit betekent dat, voordat er iets gebeurt, de belasting wordt verhoogd. Dit gebeurt dekkend, daar kan spreker zich in vinden, en met de OZB-verhoging is dit bij elkaar opgeteld 7,2%. Hij vraagt of de heer Top meent dat er bij iedereen in het loonzakje volgend jaar 7,2% bij komt. De heer Top gaat eerst in op de vraag over de aanpak. Het is zo dat momenteel de **kaders worden vastgelegd voor bezuinigingen, ombuigingen en belastingverhoging**. Dus niet alleen voor belastingverhoging. Als het wordt aangenomen, daar gaat hij stilletjes vanuit, dan worden al die onderdelen afgesproken, dus ook de scenario's qua omvang. Vervolgens worden ze ingevuld. De stijging van 7,2% gebeurt niet in één keer. Dit wordt geleidelijk verhoogd, vier keer 2,5%. De heer Bos meent dat de heer Top het niet begrijpt. Er is een inflatiecorrectie van 4,7% en daar bovenop komt de 2,5%. Bij elkaar opgeteld is dat 7,2% en dat was zijn vraag. Volgens de heer Top kan het ook zo zijn dat de vorige spreker het niet goed heeft uitgelegd. Maar hij heeft dit nu goed begrepen: 7,2% inclusief inflatiecorrectie is inderdaad een pijnlijke maatregel. Men moet bedenken dat de 4,7% inflatiecorrectie niet per se een verhoging is, want salarissen gaan ook omhoog. Inflatiecorrectie is niet hetzelfde als een verhoging.

De heer Bos geeft aan dat dit zijn vraag niet was. De vraag was duidelijk: denkt de heer Top dat iedereen er volgend jaar 7,2% bij krijgt? De heer Top houdt een heel verhaal, dat is een manier om zich te verdedigen. Hij komt terug op de feiten: de heer Top geeft aan dat er wordt besloten maar er wordt eigenlijk alleen maar over een traject besloten. De bezuinigingen zijn eigenlijk een kader waarbinnen gezocht moet worden. Mogelijkerwijs wordt het dan straks, met participatie, gerealiseerd. Maar het is geen hard traject. Het verbaast de heer Bos dat, met de financiële degelijkheid van de SGP waar de SGP toch als betrouwbaar te boek stond, dit hier wordt losgelaten en alleen wordt gekeken naar de 7,2%. Bij de andere zaken is de houding: we gaan het wel zien, mijnheer of mevrouw de burger. Hij vraagt waarom de volgorde niet wordt omgedraaid, waarom

worden niet eerst de bezuinigingen en maatregelen op korte termijn genomen om dan te kijken naar wat de gemeente tekortkomt. Daarna is het pas tijd voor de belastingverhoging. De heer Top geeft op de lange vraag een kort antwoord: de SGP houdt het college aan voorliggend pakket.

De heer Top vervolgt zijn bijdrage in eerste termijn:

'Als SGP willen we politiek bedrijven bij een open Bijbel. Er zijn 150 berijmde psalmen die op de Bijbel zijn gebaseerd. Uit één ervan wil ik als afsluiting twee regels citeren en wel uit Psalm 90 vers 9: Sterk onze hand, en zegen onze vlijt; Bekroon ons werk, en nu, en t' allen tijd'. Dank u wel.'

De heer De Vries voert het woord namens de fractie van het CDA:

'Voorzitter, eerlijk gezegd zaten we er een beetje tegen aan te hikken om deze bijdrage voor te bereiden. We hebben een Kadernota die ons terug laat denken aan de vorige kadernota's en begrotingen die we de afgelopen jaren hebben ontvangen. En dat moedigt niet aan, laat ik het voorzichtig zeggen. Het is bijna mogelijk om een eerdere bijdrage uit de lade te trekken, iets te actualiseren en daarna voor te dragen. We hebben dat overwogen. Eigenlijk was elke bijdrage daar prima voor te gebruiken. Een greep uit wat passages:

- *Coalitieakkoord mei 2022: 'Echt nieuwe keuzes, richtingen of indrukwekkende ambities blijven uit. En daar klinkt dat eerdergenoemde ongemak in door. Durven deze partijen wel een gezamenlijke koers in te slaan?'*
- *Begroting 2023- november 2022: 'Het coalitieakkoord en de daaropvolgende Kaderbrief waren al niet hoogstaand, maar ook deze begroting geeft ons een onrustig gevoel. Welke keuzes zijn we met elkaar aan het maken?'*
- *Kadernota 2024 - juni 2023: 'Er zijn forse problemen en uitdagingen en degenen (het college) die de lijnen uitzetten leggen de bal bij de gemeenteraad. Er is geen actieplan. Er wordt niets opgesteld. Het enige wat dit college stelt, is teleur.'*
- *Begroting 2024 - november 2023: 'Ondanks dat we al een paar keer dachten de échte keuzes en analyses gepresenteerd te krijgen, moeten we nu wachten tot de kadernota van volgend jaar.' En dat is voorliggende Kadernota.*

Volgens mij kunt u wel een rode lijn ontdekken. En die lijn wordt dit jaar consequent doorgetrokken. Op het eerste gezicht lijkt het een heel uitvoerige kadernota. Het oogt bijna als een begroting. Er is veel werk verzet. De ambtelijke organisatie heeft hard gewerkt om inzichtelijk te maken wat de financiële situatie is van de gemeente en welke mogelijkheden er zijn om orde op zaken te stellen. Verder wordt nog toegelicht waar het college op dit moment mee bezig is. En er wordt een procesplan gepresenteerd om in de komende anderhalf jaar tot uiteindelijk definitieve keuzes te komen.

Voordat ik tot duidelijke punten van kritiek kom, willen we als CDA iets heel duidelijk maken. De ambtelijke organisatie heeft bikkellhard gewerkt om meer structuur in onze financiën te krijgen. Om nog beter vooruit te kunnen kijken. Om inzichtelijk te krijgen wat nodig is om onze ambities waar te maken. Daar doen we vandaag niets aan af. Als het gaat om het pure financiële verhaal kunnen we dat wel volgen, maar het is zo jammer dat het daarbij blijft.

*Waar we kritiek op hebben is dat we nu voor de zoveelste keer van het college een zo goed als **beleidsarme en inhoudelijk magere kadernota** mogen ontvangen. We hebben nog steeds geen idee waar dit college inhoudelijk voor staat, waar dit college met Barneveld naar toe wil. We hebben begin dit jaar al een open brief naar het college gestuurd waarin we onze zorgen deelden. Er wordt zo weinig nieuw beleid gemaakt, daardoor vindt er ook zo weinig inhoudelijke discussie plaats in dit huis. De gemeenteraad wordt in slaap gesust. En we kunnen nogmaals uiteenzetten waarom we dat vinden, maar we vragen ons werkelijk af of een herhaling van deze woorden wel effect heeft.*

Dat hadden we kunnen doen. Met een soortgelijke vergelijking als we de afgelopen twee jaar hebben gedaan. Een vergelijking met het verbouwen van een huis, zonder dat je weet wat voor huis je wilt. Een verhaal over een voetbaltrainer, die het probleem bij het bestuur legt en zelf geen daadkracht toont. Over een inloophmoment van het college om nog nipt een voldoende als cijfer te krijgen. Of onze vergelijking van het college met een pakketbezorger, die elke keer haar levering uitstelt.

Maar we zijn er eigenlijk wel klaar mee. De opdracht aan het college om met scenario's te komen is beantwoord met een boodschappenlijst aan mogelijkheden. We hebben meer inzicht waar bezuinigd kan worden, maar wat het voor impact heeft, wat de effecten zijn en welke richting het college zelf in slaat is ons een raadsel. Ook wordt 'realistisch begroten' als indrukwekkende keuze gepresenteerd, terwijl dit gewoon standaard werk zou moeten zijn. We willen visie, geen financiële verhandeling. We willen wethouders, geen boekhouders. Maar het college, zo is ons in de commissievergadering ook wel duidelijk geworden, is trots op dit stuk en is daar niet vanaf te brengen.

Dus gemeenteraad, wat doen wij dan nu? Ik ben bang dat het hier ook bij blijft. Tweederde van de gemeenteraad lijkt het wel prima te vinden. Als we de reacties van SGP, Lokaal Belang en ChristenUnie die we in de krant lazen mogen geloven, staat deze Kadernota vol met ambities. Het is allemaal heel logisch wat er gebeurt en we gaan gewoon door. Zelfs de OZB-verhoging wordt voor zoete koek aangenomen.

En daar wil ik dan natuurlijk bij stil staan. Het college blijft vaag over maatregelen, maar drukt er wel gelijk één naar voren: een OZB-verhoging van uiteindelijk 10%, los van de inflatiecorrectie. Dan komt het aan op politieke partijen die daar tegenin gaan en vragen om alternatieven. Bijvoorbeeld van partijen die er concreet iets in hun programma over hebben staan:

- 'De OZB stijgt gemiddeld door de jaren heen niet harder dan de inflatie' - de ChristenUnie in Barneveld.
- 'De OZB mag nooit als financiële reddingsboei gebruikt worden' - Lokaal Belang.
- 'Bezuinigingen gaan voor belastingverhoging' - SGP Barneveld.

Ik ben nu al benieuwd naar de voorstellen.

*Als CDA riepen we samen met Pro'98 het college anderhalf jaar geleden op om een verhoging van de OZB als optie te verkennen. We zagen al van verre aankomen dat de strategie van het college zou vragen om ingrijpende keuzes. Verkenning van een OZB-verhoging hoorde daar wat ons betreft bij. Dit werd door het college afgewimpeld en ook de coalitie vond het allemaal niet nodig. Maar nu pardoes wel. Maar zonder visie, richting en afwegingen kunnen we als CDA nu niet een OZB-verhoging accepteren. Wat ons betreft, geldt dat je primair zoekt naar bezuinigingen en secundair naar mogelijke belastingverhogingen. Het zou een tekst van ons kunnen zijn, maar hij is van het college zelf in de Kadernota. College, handel daar dan ook naar. We dienen hier samen met VVD, Burger Initiatief en Lijst Bos **amendement 24-51 Schrappen OZB-verhoging** voor in.'*

De heer Top meent dat het goed is dat de heer De Vries ook november 2022 in herinnering brengt. Daar heeft hij ook naar gekeken. Het bijzondere is dat het CDA toen inderdaad met Pro'98 opriep om OZB-verhoging een van de scenario's te maken en dat het CDA daar nu tegen is. Kijkend naar november 2022: een half jaar daarvoor was het CDA coalitiepartij en toen hoorde men de fractie ook niet over belastingverhoging. Hij vraagt wat deze golfbeweging betekent.

De heer De Vries licht toe dat zijn fractie in november 2022 inderdaad al zag aankomen dat de strategie van het college ervoor zorgt dat men het uiteindelijk moet gaan betalen met elkaar. Dat kan gedaan worden door middel van bezuinigen, door het maken van bepaalde keuzes en uiteindelijk door belastingverhoging. De fractie vond het belangrijk om al in november 2022 aan te geven dat dit scenario meegenomen moest worden om een goede keuze te kunnen maken in wat er gedaan gaat worden. Het is anderhalf jaar later en er zijn nog geen scenario's, er is nog geen duidelijkheid waarvoor gekozen kan worden. Het enige wat men nu weet is de OZB-verhoging. Volgens hem is dat te snel, er moet eerst gekeken worden naar de scenario's. Daarvan is de OZB-verhoging er een en men kan dan afwegen of dat nodig is. Zonder de duidelijkheid van de impact, zonder de scenario's kan het CDA er niet mee instemmen. Hij kan zich moeilijk voorstellen dat de SGP dit zo gemakkelijk

doet als in hun verkiezingsprogramma staat dat de fractie eerst wil kiezen voor andere bezuinigingsmaatregelen en dan pas uiteindelijk, als het echt nodig is, voor belastingverhoging. De heer Top meent dat dit precies is wat hij zojuist heeft betoogd. Het is een samenhangend pakket van bezuinigingen, ombuigingen en belastingverhoging. Doet de volgorde er dan toe? Misschien wel. Maar het gaat om het totale pakket en het totale pakket wordt op deze dag afgesproken. De heer De Vries noemde dat de afgelopen tijd veel informatie op financieel gebied naar boven is gehaald. De raad had in november 2022 niet de informatie om toen al te besluiten over OZB-verhoging. Die informatie is de afgelopen anderhalf jaar steeds meer naar voren gekomen. Mede op basis daarvan ziet zijn fractie nu de noodzaak ervan. Dan spreekt men over het gebeuren rond het Meerjaren Investeringsplan en alle andere financiële informatie die gekomen is. De SGP ziet nu dus wel de aanleiding om met het samenhangende pakket naar buiten te komen. Hij vraagt of de heer De Vries die mening deelt.

De heer De Vries herinnert eraan dat het CDA indertijd heeft gevraagd om het scenario met wat het betekent als de OZB zou worden verhoogd, om hoeveel het gaat en wat ermee gedaan kan worden, en om de uitwerking in de kadernota van 2023 op te nemen. Het college koos daar niet voor omdat er geen meerderheid in de raad voor was. Het CDA koos toen niet voor verhoging van de OZB, maar vroeg het mee te nemen en erop voorbereid te zijn, want uiteindelijk is de kans groot dat dat scenario uitgevoerd moet worden. Nu blijkt dat het scenario uitgevoerd moet worden. De heer Top zegt dat de volgorde er niet toe doet, maar dan lees ik nogmaals voor uit hun eigen verkiezingsprogramma: bezuinigingen gaan voor belastingverhoging.

De heer Top licht toe dat het een samenhangend pakket betreft van bezuinigingen, van ombuigingen en van belastingverhogingen. Die worden inderdaad in één keer voorgesteld. Het kan natuurlijk in salamitactiek gedaan worden, maar het wordt in één keer voorgesteld. En dat maakt het voor de SGP draaglijk want de SGP zegt inderdaad: eerst bezuinigen en dan belasting verhogen. Het kan gedaan worden zonder belastingverhoging, maar dan moet er veel bezuinigd worden in de samenleving. De SGP steunt uiteindelijk de voorliggende aanpak.

De heer Wiesenekker wijst erop dat de heer De Vries de OZB-verhoging schetst als een ongewenste maatregel. Hij noemde een tekstgedeelte uit het verkiezingsprogramma van de ChristenUnie. Spreker begrijpt dit, de ChristenUnie had de maatregel ook liever niet nodig gehad en daarom is dat opgenomen in het verkiezingsprogramma. In het coalitieakkoord staat dat het een maatregel zou kunnen zijn. De heer Top noemde al dat het een onderdeel is van een pakket. Hij meent vorige jaar toegelicht te hebben waarom hij de maatregel toen niet nodig vond, er was onvoldoende zicht op of het nodig was in relatie tot het realistisch begroten. Het blijkt dat daar veel uitgeklopt is, met dank aan de ambtelijke organisatie. Bij wat momenteel voorligt is er sprake van én realistisch weten wat er nodig is én weten dat als men de organisatie op orde wil houden en mee wil groeien in het ambtelijk apparaat dat nodig is bij de groeiambitie (in combinatie met de beleidstoevoegingen die de raad het afgelopen jaar heeft vastgesteld) de eerste 2,5% al nodig is. Dan is die basis op orde. Hij vraagt welke maatregel waar de raad het afgelopen jaar mee heeft ingestemd de heer De Vries er af zou willen halen. Het geld is nodig om het te kunnen doen.

De heer De Vries memoreert dat de raad het vorige jaar met een motie (het stond ook in de Kadernota) heeft gevraagd om met scenario's te komen van wat het zou betekenen voor het huishoudboekje als er op meerdere gebieden bezuinigd zou moeten worden. Als de raad die ontvangen zou hebben, had de raad keuzes kunnen maken en het CDA mogelijk zelfs de pijnlijke maar onvermijdelijke keuze kunnen maken voor een OZB-verhoging. De fractie kan dit momenteel niet bepalen want er is een waslijst aan onderwerpen waarop mogelijk bezuinigd zou kunnen worden. Maar hij heeft geen idee wat daar de impact van is. Zonder die informatie kan het CDA niet kiezen voor een OZB-verhoging. Net als de heer Wiesenekker vindt hij dat de laatste stap die hij zou willen nemen. Zeggen dat er een OZB-verhoging moet komen zonder dat hij duidelijkheid heeft, is een brug te ver. Daar denkt zijn fractie anders over.

De heer Wiesenekker bevestigt dat de fracties daarover van mening verschillen. De heer De Vries noemt de OZB-verhoging de laatste stap terwijl hij dit een jaar eerder al voorstelde. Dat valt op. Het

afgelopen jaar is er een aantal beleidstoevoegingen gedaan. 'Basis op orde' is: de organisatie van nu mee laten groeien met de groeiambitie. Dat is minimaal nodig om het basiswerk van de gemeente te kunnen doen plus de beleidstoevoegingen die het afgelopen jaar zijn gedaan. Als de heer De Vries dus zegt dat de verhoging niet door kan gaan, dan kan één van de beleidstoevoegingen van het afgelopen jaar niet doorgaan. Hij vraagt wat de heer De Vries zou schrappen.

De heer De Vries antwoordt dat daarover uiteindelijk in de begroting wordt gesproken. Men kan bij dit voorstel kijken waar het wel wordt gehaald, maar niet bij de OZB. Hij kan niet meteen een punt noemen dat hij van de lijst zou halen. Maar ook omdat het een kadernota is, is zijn fractie er geen voorstander van om aan de OZB te zitten. Het college moet bekijken waar wel bezuinigd kan worden en moet dan terugkomen naar de raad.

De heer Kevelam vindt het lastig te rijmen. De heer De Vries poneert een paar stellingen. 'Het is zeer terecht en het is goed dat de ambtenarij orde op zaken heeft gesteld op het gebied van financiën.' Dat betekent dus dat die zaken niet op orde waren, wat wellicht iets zegt over voorgaande colleges. Lokaal Belang wist twee jaar geleden al dat de vraag om verhoging van de OZB eraan zat te komen. Vervolgens vindt de heer De Vries het raar dat dit momenteel voorligt. Hij meent dat hier een logische volgorde in zit: men stelt orde op zaken, men kijkt wat er nodig is. Er zijn wat zieners in de raad, tussen 33 mensen weet allicht iemand meer dan een ander. In dit geval wisten het CDA en Pro'98 al wat er ging komen. De andere fracties hadden meer tijd nodig om dat te voorzien maar het gebeurt. Er wordt orde op zaken gesteld, men gaat verder en daar is geld voor nodig. Het is niet andersom. Spreker zou hier wat meer reflectie op willen, hij vindt de samenhang van dit alles ingewikkeld.

De heer De Vries constateert dat de heer Kevelam aan de vorige periode refereert. Toen was er al het plan om met een meerjaren investeringsplan te komen. Dat is verder uitgewerkt om uiteindelijk orde op zaken te stellen. Het CDA doet niets af aan het werk, het is goed dat dit wordt voortgezet. Dat was in de vorige periode al zo.

De heer Kevelam meent dat het in de vorige periode niet zo was. Er was voor €500 miljoen aan plannen. De OZB-verhoging was ook een plan, maar er waren veel plannen.

De heer De Vries herinnert eraan dat er destijds al de ambitie was om met een meerjaren investeringsplan te komen, verder vooruit te kijken en te kijken wat er nodig is en of dat betaald kan worden. Daar kwam een ravijnjaar overheen. Uiteindelijk ziet men, het CDA zag dat vanaf het begin en ook in november 2022, dat dit ergens van betaald moet worden en vroeg het college om met scenario's en keuzes te komen. Daarbij zou ook een verhoging van de OZB in overweging genomen moeten worden. Het CDA zei niet dat de OZB-verhoging doorgevoerd moest worden, maar dat die meegenomen moest worden in de scenario's. Momenteel liggen er geen scenario's voor, het enige wat er ligt is een OZB-verhoging. Dat gaat het CDA te snel. Er zou eerst gekeken moeten worden naar andere maatregelen waarna uiteindelijk bekeken moet worden of de OZB echt verhoogd moet worden. Die informatie heeft het CDA niet. Lokaal Belang kennelijk wel.

De heer De Vries vervolgt zijn bijdrage in eerste termijn:

'Zoals u van ons gewend bent, hebben we gekeken hoe we deze Kadernota wat kunnen verbeteren of repareren.'

Dit triggert de heer Kevelam. Wellicht is het over de 40-jarige geschiedenis van het CDA mogelijk om te zeggen 'zoals u van ons gewend bent, denken wij graag mee'. In de kortere geschiedenis van het CDA Barneveld viel hem op dat er veel gezegd wordt 'ik weet het ook niet', 'kom maar met verhalen', een brief schrijven met 'jullie hebben een heel ambtenarenapparaat en wij moeten het achter een bureautje doen'. Dat vindt hij minder stroken met de zin die de heer De Vries zojuist uitsprak.

De heer De Vries is van mening dat de heer Kevelam terug kan kijken naar voorstellen die het CDA heeft gedaan bij vorige kadernota's en begrotingen. Daar wil de fractie bijsturen, zaken anders doen, beslistpunten aanpassen. De fractie heeft nu nagedacht over of zij dit weer wil doen.

De heer De Vries vervolgt zijn bijdrage in eerste termijn:

*Naast het zojuist ingediende amendement hadden we nog drie andere amendementen op de stapel liggen. Allemaal gericht op het schrappen of aanpassen van beslispunten. Maar er is geen repareren aan. Het is gewoon niet goed genoeg. We noemden deze coalitie de 'coalitie van het ongemak'. We zochten naar gezamenlijke visie, naar gezamenlijke doelstellingen. Maar dit ongemak heeft zich vertaald in besluiteloosheid want uiteindelijk komt het over anderhalf jaar pas ter sprake. Het zorgt er misschien voor dat je als drie partijen de vier jaar wel uitzingt, maar dat de gemeenteraad uitdooft. We kunnen ons als gemeenteraad gaan voorbereiden op een heus participatietraject om te komen tot uiteindelijke keuzes in uiteindelijk de begroting van volgend jaar november. Een projectplan, bijeenkomsten met stakeholders, een tussentijdse bespreking met de raad. Allemaal erop gericht om het 'in samenspraak met de samenleving en de raad' te doen. Wat ons betreft gaat het college gewoon aan de slag met het maken van keuzes, bespreekt het die met betrokkenen en legt dat uiteindelijk voor aan de gemeenteraad. Het liefst nog bij de komende begroting en als het niet anders kan bij de volgende kadernota. We dienen **motie 24-56 College aan de slag 2.0!** in om af te zien van het voorgestelde proces en gewoon aan de slag te gaan. De vorige kadernota dienden we al een 'college aan de slag'-motie in en we doen dat nu nogmaals met Burger Initiatief.'*

De heer Top vraagt waarom de heer De Vries vasthoudt aan de wat ouderwetse politiek. Moderne politiek is participatie, ook vanuit de gemeenteraad. Waarom kiest hij daar niet voor?

Een vervolgvraag is hoe de heer De Vries de komende jaren hierin gaat samenwerken, hoe het CDA dat gaat invullen. Het college vraagt aan de samenleving en de gemeenteraad om mee te doen.

De heer De Vries zegt dat zijn fractie snakt naar een college dat aangeeft waar het voor staat en wat het wil. Als het aangeeft wat het wil, dan kan het dat bespreken met betrokkenen, met mensen uit de samenleving die het raakt. Dan kan het daar een gesprek over voeren en kan het dat uiteindelijk in een totaalpakket neerleggen bij de gemeenteraad. Dat is geen oude politiek. Dat is politiek die het CDA voorstaat en wil zien omdat de fractie een bestuur wil hebben dat zelf keuzes durft te maken en zich niet verschuilt achter een heel participatietraject.

Dat is nog niet een antwoord op de vraag van de heer Top hoe het CDA hier het komende jaar mee omgaat.

De heer De Vries memoreert dat de fractie in de motie heeft aangegeven dat zij prima technisch op de hoogte gesteld wil worden, de fractie wil ambtelijk op de hoogte gesteld worden van de stand van zaken, van wat er speelt en wat de richtingen zijn. Dat is in andere jaren ook gebeurd. Dan is de fractie op de hoogte en kan zij uiteindelijk bij de Kadernota hierover besluiten nemen.

De heer Top vindt dit een teleurstellend antwoord. Hij zou graag zien dat het CDA en de andere oppositiepartijen actief meedoen. Dat is de politiek die zijn fractie zou voorstaan.

De heer De Vries wijst erop dat het CDA al tweeënehalf jaar actief wil meedoen. Dan is de raadszaal de plek hiervoor. Daar wil het CDA actief spreken over de keuzes van Barneveld. Als die keuzes en gesprekken niet in de raadszaal gemaakt en gevoerd worden en daar in de raadszaal niet actief over nagedacht kan worden, dan is het voor hem de vraag wat er in de zaaltjes ernaast allemaal wordt gedaan.

De heer Top antwoordt dat zijn fractie hier anders in zit. Als het college bijvoorbeeld vraagt of de raad input kan geven bij een cultuurvisie, dan stelt de heer De Vries namens het CDA dat de fractie daar geen zin in heeft en daar niet aan meedoet. Vervolgens kan men naar huis en kunnen de sprekers nog net even van gedachten wisselen. Dat is het dan. Hij vraagt of dat de politiek is die de heer De Vries de komende jaren wil voorstellen.

De heer De Vries wijst erop dat dit in de lijn past. Wat het CDA vraagt van het college is visie, is waar het college heen wil met cultuur. Het college legt dat dan voor aan de raad. Het moet niet komen met een leeg blad waar de fracties op kunnen schieten, maar met een visie waar de fracties iets van kunnen vinden, wat ze kunnen bijschaven. De gemeenteraad heeft wethouders aangesteld, dat zijn de wethouders van de SGP maar ook van het CDA en de heer De Vries verwacht dat die de lijnen uitzetten en dat de fracties daar dan wat van kunnen vinden.

De heer Korevaar gaat in op de opmerking van de heer Top over een moderne vorm van democratie, van politiek bedrijven: visie gedreven, waarde gedreven, zelf bijdragen aan wat er plaatsvindt in de raad. Hij roept in herinnering dat de raad nog de vorige week een initiatiefvoorstel van Pro'98 heeft besproken. Zo zijn meerdere initiatieven, ook door oppositiepartijen, in de raad ter sprake gebracht. Op die manier kunnen ook oppositiepartijen hun bijdrage leveren aan het debat. Als gesproken wordt over een moderne manier van politiek bedrijven dan was het initiatiefvoorstel van de vorige week daar een goed voorbeeld van.

De heer Top waardeert hoe bijvoorbeeld Pro'98 met initiatieven komt. Hij roept de huisvesting van arbeidsmigranten in herinnering, dat was een mooi voorbeeld van het samenbrengen van belangen. Maar hier gaat het om de scenario's die de komende twaalf maanden gemaakt moeten worden met elkaar in het kader van wat in de Kadernota is gesteld. Daarbij roept hij zowel coalitie- als oppositiepartijen op om mee te doen.

De heer Korevaar wijst erop dat de heer Top refereerde aan een zin uit een brief van het CDA waarin staat dat de politiek geen ambtelijk apparaat achter zich heeft staat. Daar zit wel een kern van waarheid, want als er waarde en visie gedreven voorstellen komen naar de raad - dat was de lijn van zijn inbreng in eerste termijn - dan zal men zien dat de raadsleden gemotiveerd raken om daar hun eigen kleur tegenover te zetten. Dat is mooi. Dat is iets wat men kan bereiken in een raadsvergadering. Dat kwam inderdaad tot stand in de discussie over arbeidsmigranten. Dat is echter mager. Men spreekt over wat de afgelopen periode werd besproken met elkaar, spreker heeft het midterm review nogmaals gelezen. Misschien kan de heer Top daarover nadenken: op welk onderwerp in het midterm review hebben de raadsleden fundamenteel de degen gekruist met elkaar? Het is mager en spreker kan de teleurstelling van de heer De Vries goed begrijpen.

De heer Top kent het midterm review. Maar hij zou graag zien dat dit de komende twaalf maanden als voorbeeld gebruikt wordt en dat men het beter, anders met elkaar doet.

De heer De Vries vervolgt zijn bijdrage in eerste termijn:

'U mag weten dat we op dit moment van de speech veel zinnen hebben getypt en daarna weer zuchtend hebben weggehaald. Moeten we nu nog een keer vertellen wat we missen? Misschien is nog wel het belangrijkste, daar ging het zojuist eigenlijk ook over, het missen van het échte raadswerk. Het hardgrondig met elkaar op belangrijke thema's oneens zijn, maar uiteindelijk wel een besluit nemen. Het steunen van een goed ambitieus voorstel van het college, met daar misschien nog wel een mooie motie of amendement aan vastgeplakt. Voor wat we verder missen, verwijzen we u graag naar onze eerdere bijdragen, voorstellen en de open brief.

We hebben uiteindelijk een paar moties voorbereid, die wat ons betreft wat richting en ideeën geven om de komende tijd mee aan de slag te gaan. We zijn ons ervan bewust dat dit kleine aanpassingen en oproepen zijn, maar veel meer voedingsbodem geeft de Kadernota niet.

- Ten eerste **motie 24-53 Armoedebeleid en schuldhulpverlening** waarin we het college samen met Burger Initiatief oproepen om te onderzoeken of het tijdelijk overnemen van schulden als experiment in de schuldhulpverlening wenselijk en uitvoerbaar is;
- Ten tweede **motie 24-55 Scholen De Burght en Voorthuizen** waarin we het college oproepen om al aan de slag te gaan met scholen in Voorthuizen en De Burght. De opgave daar is duidelijk, daarvoor hoeven we niet op een integraal huisvestingsplan te wachten. Er is al veel tijd verloren gegaan.
- Tenslotte, samen met ChristenUnie, Lokaal Belang, SGP en Burger Initiatief **motie 24-54 Oldenbarneveldplein** om de ontwikkeling van het Oldenbarneveldplein, zoals is toegezegd, ook daadwerkelijk tot uitvoering te brengen.

Misschien moeten we het hier ook gewoon maar bij laten.'

De heer Wiesenekker reageert op de motie rond de scholen. De ChristenUnie is ook van mening dat de gemeente echt aan het werk moet met de schoolhuisvesting. Daarom is het IHP onderweg naar de raad. Hij vraagt in hoeverre de heer De Vries alle schoolbesturen heeft gesproken om te kunnen inschatten dat huisvesting het meest belangrijke onderwerp is daarvan.

De heer De Vries licht toe dat de fractie weet dat De Burght en Voorthuizen snakken naar scholen. Het is belangrijk om daar zo snel mogelijk mee aan de slag te gaan. Hij heeft de schoolbesturen niet gesproken, maar het CDA denkt dat het goed is dat de wethouder al met die groepen om tafel gaat, zegt te begrijpen dat dit nodig is, zegt aan de slag te zullen gaan en niet te wachten tot het hele plan er ligt. Als het college pas aan de slag gaat als het hele plan er ligt, is men weer een tijd verder. Het is nogal duidelijk wat hiermee moet gebeuren. Vandaar dat het CDA oproept om daarmee aan de slag te gaan en niet te wachten op het plan.

De heer Wiesenekker laat weten dat ook de ChristenUnie ziet dat hier wat moet gebeuren. Het CDA vindt zijn fractie hier aan zijn zijde. Maar hij meent dat het hier een verschil in visie kan betreffen: als een aantal van de schoolbesturen hier niet in betrokken worden, dan ziet men bepaalde problemen misschien helemaal niet of worden bepaalde oplossingen niet ontdekt. Daarom is hij van mening dat de motie te vroeg komt en gewacht moet worden op het huisvestingsplan. Zijn fractie wacht de reactie van de wethouder hierop af.

De heer De Vries vervolgt zijn bijdrage in eerste termijn:

'Zoals ik bij de start van mijn bijdrage begon; we vragen al tweeënhalf jaar om hetzelfde: deel uw visie en maak keuzes.

We danken het ambtelijk apparaat voor het vele werk en de moeilijke exercitie om maatregelen in beeld te brengen. Het college wensen we wijsheid toe met het maken van keuzes. We zien deze wel een keer verschijnen.

Dank u wel.'

De voorzitter wijst erop dat de ingediende moties en amendementen in de gedane bijdragen onderdeel uitmaken van de beraadslaging.

De heer Kevelam voert het woord namens Lokaal Belang:

'Voorzitter,

*wij houden ervan: niet alleen denken over hoe de samenleving eruit moet zien, maar vervolgens ook doen. Dat is wat wij zien in deze Kadernota. De vervelende boodschap wordt niet uit de weg gegaan, maar er spreekt energie uit wat wij lezen. Dat is met name het feit dat we **nu naast praten over een rondweg er ook feitelijk mee aan de slag gaan, zeker financieel**. Net zoals met de Voorthuizense Groene Slinger en nog zo een rijtje zaken. Waarbij je zou kunnen denken dat dit oude plannen zijn, plannen van een vorig college. Feitelijk klopt dit, maar dat kan ook bijna niet anders.'*

De heer Korevaar hoort graag waar hij in de Kadernota kan lezen dat de gemeente actief aan de slag gaat met de Oostelijke Rondweg. Hij heeft gebladerd en het niet gevonden. Hij denkt in de TURAP, de tussenrapportage, de illustere zin gelezen te hebben dat eerst de Omgevingsvisie moet worden afgewacht voordat de gemeente ermee aan de slag kan gaan. Hij vraagt waar in de Kadernota is te lezen dat actief gewerkt gaat worden aan beleidsvorming voor de Oostelijke Rondweg.

De heer Kevelam wijst erop dat deze dag niet alleen de Kadernota wordt besproken. Daarnaast heeft hij duidelijk gezegd dat de gemeente in financiële zin bezig is met een rondweg. Dat was in het verleden eerder het geval. Toen kwam er een college dat zei dat er een potje was, maar dat dit leeggemaakt moest worden. Nu zegt een college er serieus mee aan de slag te gaan en er serieus voor te gaan reserveren. Zeker ten opzichte van een eerder college wordt er financieel gewerkt aan een rondweg.

De heer Korevaar begrijpt dat de heer Kevelam wat frustraties uit het verleden probeert wit te wassen. Daar valt wel wat op af te dingen, maar daar laat hij zich niet toe verleiden. Het probleem van het reserveren voor een Oostelijke Rondweg is, dat heeft men geleerd uit het verleden, dat als er geen plan aan ten grondslag ligt, de provincie vervolgens een keer komt vertellen dat de gemeente zonder een plan niet kan blijven reserveren. Het bedrag moet dan teruggestort worden in de algemene middelen. Hij vraagt dan ook wanneer er gewerkt gaat worden aan beleid voor de

Oostelijke Rondweg. Dat wil hij terugzien in de Kadernota en hij heeft dat niet kunnen vinden, tenzij de heer Kevelam hem daarop kan wijzen.

De heer Kevelam stelt dat de vorige spreker ervan uit kan gaan dat het feit dat hij terecht op tafel legt ook bekend is bij het college: er moet een plan komen want anders tikt de provincie de gemeente op de vingers. Het plan zit er dus aan te komen. Absoluut. Dat is vele stappen verder dan wat er in het verleden is gebeurd.

De heer Korevaar concludeerde dat spreker frustraties uit het verleden naar voren wil brengen. Dat is niet waar. Hij constateert zaken uit het verleden. Dat is iets anders.

De heer Korevaar gaat in op de frustraties. De heer De Vries nuanceerde het door te stellen dat het vorige college juist heeft ingezet op het Meerjaren Investeringsprogramma. Dat was juist omdat het zag dat er een probleem was en dat het geen grip had. Het huidige college heeft daar mooi een vervolg aan gegeven. Daar is niets mis mee. Complimenten daarvoor. Maar spreker proefde een vorm van cynisme in de opmerking van de heer Kevelam. Als er dan over gesproken wordt dat het samen gedaan moet worden, dan doet hij een oproep aan hem: iets collegialer mag best.

De heer Kevelam constateert dat de heer Korevaar wellicht een punt heeft. Hij vindt het lastig dat er veel plannen waren en geuit werden, hij vindt dat contrasterend met het huidige moment. Er wordt momenteel steeds gezegd dat er niets gebeurt, dat er niets wordt gedaan, maar wat er gebeurt is uiteindelijk het uitvoeren van plannen uit het verleden. Dan kan men spreken over wat belangrijker is, het plan maken of het uitvoeren. Het is mogelijk dat de fracties daarover van inzicht verschillen.

De heer Korevaar constateert dat veel plannen die momenteel worden uitgevoerd inderdaad door het vorige college zijn geformuleerd. De conclusie van de heer De Vries was dat hij smacht naar plannen van het huidige college.

Het is de heer Evers uit het hart gegrepen: de gemeente moet aan de slag met de rondweg en het liefst morgen nog. De heer Kevelam geeft ook aan dat de gemeente er financieel mee aan de slag moet, ook daar is hij het mee eens. De heer Kevelam geeft aan dat ervoor gespaard moet worden en dat is in het voorliggende plan terug te zien. Er wordt alleen gespaard in een veel groter potje. Hij vraagt of het niet beter is om dat alleen voor de rondweg te doen, want er moet richting het Rijk en de provincie met een plan gekomen worden. De gemeente heeft hen nodig voor de financiering ervan.

De heer Kevelam wijst erop dat de €21 miljoen uit de Jaarrekening een aanzienlijk bedrag is en dat daarvan een aanzienlijk deel gereserveerd wordt voor een zeer beperkt aantal projecten. Lokaal Belang meent dat de rondweg heel belangrijk is. Maar de gemeente zit ook nog met het kruispunt bij het hulpverleningscentrum, waar een cofinanciering plaats moet vinden. De heer Evers zal dat ook belangrijk vinden. Daarmee sluiten de meningen aan: de rondweg is heel belangrijk en de kruising bij het hulpverleningscentrum is heel belangrijk. Hiermee heeft hij antwoord gegeven op de vraag waarom men zich in de reservering zou beperken tot de Oostelijke Rondweg. Er zijn een paar dingen die enorm grote consequenties hebben. Die moeten zeer beperkt zijn, dat is hij eens met de heer Evers.

De heer Evers is het hiermee eens. Het lijstje mag voor hem nog beperkter zijn, men kan zich richten op de infrastructuur. Een groeiend Barneveld zonder een goede infrastructuur gaat niet werken. Daarom stelt de VVD ook voor, dat wilde hij in zijn bijdrage zeggen, om er een apart potje voor te maken met een bestemming. Hij vraagt of het niet een beter idee is om eerst de infrastructuur te nemen, het bouwen gebeurt sowieso.

De heer Kevelam meent dat de beperking vrijwel geheel in de infrastructuur zit. Hij zal later reageren op de voorstellen van de VVD. De meningen van de fracties liggen niet zover uiteen, volgens hem. Lokaal Belang, het verleden heeft dat geleerd, is wel van mening dat te beperkt labelen in de toekomst een probleem kan geven.

De heer Bos reageert op het onderwerp Oostelijke Rondweg en op de woorden die de heer Kevelam gebruikte: 'het vorige college', 'het potje gesloopt'. Maar Lokaal Belang stemde daar wel mee in. Hij adviseert hem om zijn woorden zorgvuldiger te kiezen.

De heer Top reageert op de opmerking van de heer Korevaar. De Oostelijke Rondweg staat wel degelijk in de Kadernota, op pagina 10, kopje 2, Verantwoord groeien, majeure investeringen, bereikbaarheid waaronder rondweg Oost. In de samenhang staat het dus wel degelijk in de Kadernota.

De heer Korevaar concludeert dat de heer Top uit de investeringen citeert. Daar vinden de fracties elkaar. Er wordt blijkbaar geld hiervoor apart gezet. Het gaat hem er echter om dat hij graag wil lezen wanneer de gemeente gaat beginnen met beleidsvorming ten aanzien van de Oostelijke Rondweg. Hij heeft gelezen dat dat pas kan als de Omgevingsvisie er ligt. Dat is ergens in 2025. Als men met elkaar kan afspreken dat de koppeling met de Omgevingsvisie wordt losgelaten, dan is dat een politiek interessant punt. Als men met elkaar constateert dat er prioriteit gegeven moet worden aan de Oostelijke Rondweg, dan moet de koppeling losgelaten worden.

De heer Top zegt te hebben begrepen van het college dat de koppeling er wel degelijk is en dat de Omgevingsvisie, inclusief de plannen over de Oostelijke Rondweg, in het eerste kwartaal van 2025 gaat komen. Misschien kunnen de fracties gezamenlijk het college vragen om dat te bevestigen.

De heer Korevaar constateert dat dit de volgorde van de dingen betreft. De SGP laat de volgorde van de dingen ook los als het gaat om de OZB. Misschien kan de SGP de volgorde van de dingen als het gaat om de Oostelijke Rondweg ook loslaten en zeggen die zo belangrijk te vinden, dat er niet langer op de voorbereiding ervan gewacht te worden. Dat die alvast op de rit wordt gezet. Dan kan men vervolgens zien hoe dit een plek krijgt in de Omgevingsvisie en is men niet alleen bezig met de financiële voorbereiding op de Oostelijke Rondweg maar ook beleidsmatig. Op die energie hoopt hij. De heer Top antwoordt dat de SGP het verstandig vindt om de Oostelijke Rondweg en de Omgevingsvisie aan elkaar te koppelen. Daartussen zit wel degelijk een uitvoerende en beleidsmatige koppeling. Hij vraagt de voorzitter om deze vraag aan het college te stellen, mede namens de heer Korevaar.

De voorzitter zegt kennis te hebben genomen van de vraag. In de termijn van het college zal de vraag terugkomen.

De heer Kevelam vervolgt zijn bijdrage in eerste termijn:

'Als je voor een half miljard aan plannen op de plank legt, ligt die plank vol. Dit vraagt van een opvolgend college om de daad bij het woord te voegen. Dat doet dit college. Daarnaast liggen er voldoende nieuwe initiatieven in het vooruitzicht. Ik zou in dit kader zeker het Bomenbeleidsplan en de Cultuurvisie willen noemen.

Waarom lijkt dit college nu pas echt op stoom te komen, zou een logische vraag kunnen zijn. Nou, voordat je gaat varen is het goed om te kijken of de boot niet lek is en je motor het doet. Zo ook hier. Alle plannen die er lagen zijn op een rij gezet in het Meerjaren Investeringsplan zodat die in tijd, betaalbaarheid en capaciteit beoordeeld en daarna uitgevoerd kunnen worden. Naast deze exercitie moest er een grootscheepse reorganisatie van het ambtenarenapparaat plaatsvinden en is er ook op de afdeling Financiën een aardverschuiving geweest, waarbij het veranderen van de rapportagestructuur maar zeker ook de nieuwe werkwijze 'realistisch begroten' Lokaal Belang het volste vertrouwen geven dat dit college hierdoor grip heeft op de materie.

Dus onder andere deze broodnodige verbeterlagen zorgen ervoor dat het fundament er ligt waarop we de plannen zoals beschreven in de Kadernota, van harte kunnen ondersteunen. Plannen waarvan wij verwachten dat deze daadwerkelijk tot uitvoer worden gebracht.

*Daarnaast zien we dat het college breed kijkt naar zowel **kostenverlagingen als opbrengstverhoging**. Nadrukkelijk bij de organisatie zelf, maar **ook bij de samenleving**. Dit om te kunnen investeren in noodzakelijke voorzieningen. De gemeente geeft het dus terug aan de samenleving door zaken als scholen, wegen, groen te betalen.*

Wel hebben we hierbij nog de nodige aanvullingen, die zullen wij indienen middels moties. Het maakt de samenleving volgens Lokaal Belang nog een beetje mooier en kansrijker. Daarnaast zullen wij ook

zeer goed luisteren naar de moties en amendementen van andere fracties en Lid Bos, goede ideeën kunnen op onze steun rekenen.'

De heer De Vries komt terug op de opmerking dat geld gehaald wordt in de samenleving. Dat geldt volgens hem ook voor de OZB. Hij vraagt of de heer Kevelam nog terugkomt op de **OZB-verhoging**. De heer Kevelam komt hier niet op terug.

De heer De Vries merkt op dat de heer Kevelam een paar keer teruggekeken heeft naar de vorige periode, naar wat bij colleges verkeerd ging of wat met het huidige college beter gaat. In de vorige periode ging het ook over OZB-verhoging op niet-woningen, daarover is gediscussieerd in de raad. Toen diende Lokaal Belang een amendement in om dat te schrappen. Daarin stonden onder andere de argumenten dat financiële maatregelen als belastingverhogingen huishouden in de begrotingsvergadering, dat het college blijkbaar niet bereid was om **eerst in eigen vlees te snijden** en eerst andere dingen te doen en dat inwoners en ondernemers in Barneveld geen sluitposten mogen zijn van de begroting van de gemeente Barneveld. Hij hoort graag hoe de heer Kevelam hierop reflecteert nu hij voorstander is van een OZB-verhoging.

De heer Kevelam zou de oude motie zomaar weer kunnen indienen. Met name de genoemde tweede en derde bullet. Hij vraagt de heer De Vries de punten te herhalen.

De heer De Vries herhaalt het tweede punt: 'het college blijkbaar niet bereid is om eerst in eigen vlees te snijden door middel van bezuinigingsmaatregelen of het schrappen/uitstellen van niet noodzakelijke investeringen.' Het derde punt: 'inwoners en ondernemers in Barneveld geen sluitpost mogen zijn voor de begroting van de gemeente Barneveld.'

De heer Kevelam benadrukt dat het snijden in eigen vlees momenteel duidelijk gebeurt. Er is een complete slag gemaakt in het huis om te kijken naar wat daar allemaal te halen is en te doen is voordat de gemeente op dat punt staat. Er is daar de afgelopen twee jaren al het nodige in gebeurd. Wat het andere punt betreft, de samenleving die niet de sluitpost mag zijn: de samenleving is hier geen sluitpost. Uiteindelijk is er een samenhangend pakket van snijden in eigen vlees en van andere ombuigingen, het lijkt of hij ingefluisterd is door de heer Top, maar toch... Vervolgens ook een OZB-verhoging en dat zou hij geen sluitpost van de begroting willen noemen.

De heer De Vries trekt de conclusie dat dit net het omgekeerde is van eerst de OZB-verhoging en daarna kijken hoe de rest wordt opgepakt. Hij heeft het amendement geactualiseerd naar het huidige moment en zal dit op het bureau van de heer Kevelam leggen zodat hij kan overwegen om het alsnog in tweede termijn in te dienen.

De heer Kevelam vraagt om een kopie. Hij hecht er veel waarde aan dat ook bij het CDA de moties van Lokaal Belang in de bibliotheek blijven.

De heer Top roept bij de heer De Vries in herinnering dat er twee onderdelen in de Kadernota zijn opgenomen, 'Basis op orde' en 'Verantwoord groeien'. In 'Basis op orde' zitten wel degelijk bezuinigingen en die worden direct ingevoerd. Het is niet zo dat de bezuinigingen pas later komen. De heer De Vries antwoordt dat bij 'Basis op orde' gekeken wordt naar hoe men momenteel per team kijkt naar het budget, hoe dat op een slimmere manier gedaan kan worden, of het wel nodig is en of er lucht in de begrotingen zit. Dat is niet iets nieuws, dat deed men altijd al. Het krijgt nu alleen een andere naam. Dat is prima en dat het in een blokje wordt gezet is ook prima, maar het is niet het maken van strakke keuzes over wat er wel gedaan gaat worden, wat er niet gedaan gaat worden en welke bezuinigingen uiteindelijk uitgevoerd worden. De enige maatregel die duidelijk uitgevoerd wordt, is de OZB-verhoging.

De heer Top is het hier niet mee eens. In 'Basis op orde' zijn wel degelijk bezuinigingen opgenomen: het snijden in eigen vlees, het ervoor zorgen dat het huis daar op orde is.

De heer Kevelam vervolgt zijn bijdrage in eerste termijn:

'Ik ga over tot het indienen en toelichten van onze moties. Dit doe ik aan de hand van de kernwaarden zoals die al vanaf de oprichting door Lokaal Belang worden gebezigd, namelijk de woorden betrokkenheid, kwaliteit en kansen.'

- *Betrokkenheid*

Motie 24-87 Nieuwkomersonderwijs ISK

Het is prachtig dat de voorzitter de voorzet al gaf bij het openen van de vergadering. In het kader van betrokkenheid dienen wij de motie Nieuwkomersonderwijs Internationale Schakelklas in. Wij zien wat onderwijs doet voor nieuwkomers in onze samenleving, Erik Roest wijdde er afgelopen zaterdag een volledige Zevensprong aan. Dimitri Kuzmenko, een nieuwe Barnevelder, wordt door hem geciteerd als hij spreekt over de taal als sleutel voor toegang tot de maatschappij. Lokaal Belang zou graag zien dat we de reservepot Opvang en Ondersteuning Nieuwkomers, die elk jaar verder oploopt, groots aanwenden om alle mensen die wij nu en straks zo hard nodig hebben binnen onze gemeenschap, zo snel mogelijk op het niveau te krijgen waarna ze hun volledige potentieel in hun nieuwe land kunnen laten zien. Dit onder het motto: geef geen vis, maar geef een hengel.

Motie 24-74 Pluktuinen op begraafplaatsen

Eveneens in het kader van betrokkenheid zouden we het college willen vragen om te onderzoeken of er bij de diverse begraafplaatsen een pluktuin van wilde bloemen aangelegd kan worden. Een groene en bloeiende omgeving is troostrijk en rustgevend bij een begraafplaats. Plukken mag, dus spontaan een geplukt boeket op een graf plaatsen is mogelijk. Tevens is het een verdere bijdrage aan de verhoging van de biodiversiteit.'

De heer Top vraagt de heer Kevelam hoe er gezorgd gaat worden voor het onderhoud van de pluktuin, wie er verantwoordelijk voor is.

De heer Kevelam begreep zojuist uit de motie dat de SGP een wat nare ervaring had met een tuin met wilde bloemen. Lokaal Belang is ervan overtuigd dat het ook goed kan. Het is bijna de definitie van een pluktuin met wilde bloemen dat hij wild is. Maar wild kan ook mooi en netjes zijn.

De heer Top laat weten dat de SGP daar een andere opvatting over heeft.

De heer Korevaar wilde een poging doen om de twee vorige sprekers bij elkaar te laten komen maar ziet inmiddels in dat dat niet gaat lukken.

De heer Kevelam wijst erop dat moties van SGP en Lokaal Belang gezamenlijk een meerderheid hebben maar dat het ook via een andere weg kan.

De heer Kevelam vervolgt zijn bijdrage in eerste termijn:

Motie 24-86 Behouden subsidie sport, cultuur en evenementen met de nadruk op de fondsen sport, cultuur en evenementen want daar was onduidelijkheid over.

De motie is van een heel andere orde maar zeker ook in het kader van betrokkenheid en eigenlijk ook van kwaliteit van de samenleving. Hierin doen wij met Burger Initiatief het verzoek aan het college om de fondsen voor sport en bewegen, cultuur en evenementen uit het rijtje van eventueel te nemen maatregelen te verwijderen. Het is volgens Lokaal Belang belangrijk dat de gemeente ondersteuning blijft bieden aan de dingen die onze gemeenschap binden.

De fondsen dragen bij aan de realisering van activiteiten en evenementen, die veelal door vele vrijwilligers worden gedragen.'

De heer Wiesenekker laat weten dat de ChristenUnie dit ook mooie fondsen vindt. Hij vindt echter lastig aan de formulering van het voorstel dat de fondsen geen onderdeel zijn van het scenario bezuinigen, terwijl duidelijk is dat een breed pakket nodig is. Hij vraagt of Lokaal Belang ervoor kan kiezen om te formuleren 'er terughoudend mee te zijn'. Dan zou hij de motie in zijn fractie kunnen bespreken. Het wordt in de huidige formulering helemaal uitgesloten.

De heer Kevelam licht toe dat zijn fractie dit helemaal uitsluit omdat het voor de fractie zo cruciaal is. De positieve impact op de samenleving van de fondsen is enorm. De impact op de begroting is vrijwel nihil. Daardoor is het voor Lokaal Belang lastig om te zeggen iets anders te doen dan uitsluiten. Hij zegt daar wel bij dat hij een pragmatisch mens is: als Lokaal Belang de ChristenUnie mee krijgt door het woord 'terughoudend' in plaats van 'uitsluiting' te gebruiken, dan wil hij daar met Burger

Initiatief over nadenken. Als het beter iets dan niets kan worden, dan wil hij daar toch over nadenken. Voor Lokaal Belang is het uitsluiten redelijk fundamenteel.

De heer Wiesenekker wil hierover tijdens de schorsing spreken. Hij dient later ook moties in waarbij hij verzoekt ten aanzien van elementen terughoudend te zijn, terwijl hij die bij voorkeur helemaal had geschrapt. De situatie laat zien dat een breed pakket aan maatregelen mogelijk is, dat de raad het college daartoe de opdracht geeft en dat het duidelijk is waarom de heer Kevelam terughoudend wil zijn.

De heer Korevaar is het eens met het pleidooi van de heer Kevelam als het gaat om het belang van sport, cultuur en evenementen. Het dilemma van Pro'98 is het dilemma dat de heer Wiesenekker ook naar voren bracht: het lijstje met uitzonderingen wordt steeds langer. Over het lijstje met eventuele bezuinigingen wordt niet gesproken met elkaar. Dat is het probleem waar de raad deze avond tegenaan loopt, dat is de reden dat Pro'98 heeft besloten om niet met moties te komen: dit is ongemakkelijk. De fracties gaan pleiten voor dingen die zij heel belangrijk vinden, maar de fracties durven niet door de zure appel heen te bijten met elkaar. Hij daagt de heer Kevelam uit om hier wat tegenover te zetten. Dat hoeft niet in financiën, maar misschien kan hij de raad een richting geven waarvoor niet de uitzonderingspositie benut gaat worden.

De heer Kevelam zou het wat om willen draaien. Als het college de raad een lijst geeft van €9 miljoen aan bezuinigingen en daar de tekst bij schrijft dat er €5 miljoen bezuinigd moet worden (dan telt de €75.000 niet zo hard op – daar gaat het bij dit onderdeel over) dan wordt niet anders gevraagd dan te kiezen uit de lijst. Het college zegt op pagina 18 waar het zelf voor kiest, vervolgens wordt er een lijst aan de raad voorgelegd. Spreker heeft dit gelezen als een lijst van €9 miljoen waarvan €5 miljoen bezuinigd moet worden. Dan hoeft hij daar niets tegenover te stellen maar kan hij wat uitkiezen waarvan hij echt niet wil dat erop bezuinigd wordt.

De heer Korevaar vindt dat het op die manier op een snoepwinkel begint te lijken. Hij vindt ook veel dingen als 'Maaltijd aan huis', Mantelzorgwaardering' interessant. Bij 'Afstoten markten' vraagt hij zich af wat dat oplevert. Het belangrijkste is dat de raad geen idee heeft wat het gaat opleveren. De heer Kevelam neemt een onderwerp en zegt dat dat niet veel kost en dat kan zo zijn. Maar de raad heeft geen idee.

De heer Kevelam heeft tot twee cijfers achter de komma exact in beeld hoeveel het kost.

De heer Korevaar wijst erop dat de heer Kevelam een uitzondering wil maken. Hij vraagt hem om met iets te komen dat dit compenseert.

Volgens de heer Kevelam vraagt de heer Korevaar hem wat het kost en die vraag heeft hij beantwoord.

De heer Korevaar constateert dat de heer Kevelam blijkbaar over een lijstje beschikt waar wel getallen op staan. Hij ziet dat graag tegemoet.

De heer Kevelam licht toe dat in iBabs een bericht staat waarbij een slotje staat. Dat is dus geheim. Achter die slotjes staan bedragen. Bij voorbeeld Sportfonds €25.000, Evenementenfonds €25.000, Cultuur €25.000. Drie keer €25.000 is €75.000.

De heer Kevelam vervolgt zijn bijdrage in eerste termijn:

'Naast gezond en leuk is de verbinding, wat de drie fondsen voorstaan, cruciaal. Ze geven daarnaast kleur aan onze samenleving. We zijn ver doorgeschoten in een ik-maatschappij. Het woord wij klinkt oorverdovend hard in de drie genoemde fondsen. Dat mag niet verloren gaan, volgens Lokaal Belang.'

Motie 24-85 Implementatie Hervormingsagenda Jeugd

Lokaal Belang ziet een enorm spanningsveld tussen een toenemend gebruik van jeugdzorg en een opgave tot besparing op dit thema. Wij vragen het college een onderzoek te doen naar het oprichten van een werkgroep vanuit diverse betrokken organisaties, ik zou zelfs wel willen spreken van een Task Force, die deze ingewikkelde exercitie in banen helpt leiden.

De heer Top vraagt wat **motie 24-85 Implementatie Hervormingsagenda Jeugd** toevoegt. Er is al overleg op het gebied.

De heer Kevelam licht toe dat er naar de beleving van Lokaal Belang inderdaad een overleg is. De motie vraagt om een formalisering van het bij elkaar brengen van de juiste stakeholders. Zij zouden dan een duidelijk en helder advies moeten geven aan de wethouder op het punt.

De heer Top beluistert dat het huidige overleg tussen verschillende betrokkenen niet formeel is. Daar doet de heer Kevelam het overleg tekort mee. De SGP blijft de motie overbodig vinden.

De heer Kevelam wil niets afdoen aan het huidige overleg. Lokaal Belang vindt dat er een label of een naam aan mag hangen.

De heer Kevelam vervolgt zijn bijdrage in eerste termijn:

- *Kwaliteit*

‘Motie 24-79 Ondersteunen Techniekevent: Makers in de Techniek. *In een gemeente waar techniek en de maakindustrie een hoofdrol spelen, moeten we als gemeente laten zien dat het ons menens is. De Barneveldse Techniek Opleiding en de Barneveldse Bouwopleiding moeten duidelijk ervaren dat er steun is vanuit de gemeente.*

In Ede is een event georganiseerd vergelijkbaar met het Barneveldse ‘Makers in de Techniek’, hiervoor stelde de gemeente Ede een bedrag van €5.000 beschikbaar, bescheiden ten opzichte van de bedragen die we hier vandaag langs zien komen. Maar dat kan een steun in de rug zijn voor het organiseren van een dag als deze en een grote duw in de juiste richting.

Motie 24-76 Verbetering waterafvoer buitengebied: *het viel ons het afgelopen voorjaar op dat sloten overvol waren en het iets verderop kurkdroog was. Hier gaat iets niet goed, zo dachten wij. Boeren die vorige week hun eerste snede gras konden maaien, waar ze in andere jaren aan het derde rondje toe waren. Landbouwgronden die niet bereikbaar waren vanwege de overvloedige regenval, maar misschien ook wel vanwege de gebrekkige afvoer. Het onderhoud van duikers en sloten gebeurt deels door het waterschap, deels door de gemeente en deels door particulieren. De controle hierop kan veel beter, zegde het college toe, zo maakten wij op uit de beantwoording van door Lokaal Belang gestelde schriftelijke vragen. Middels deze motie willen we dit formaliseren. Maar daarnaast bleek ons dat er essentiële watergangen in beheer zijn bij particulieren.’*

De heer Wiesenekker heeft aan den lijve ondervonden hoe nat het was in gebieden, daar waar hij hardliep moest hij ineens een triatlon afleggen. Maar het zijn nogal grote gebieden. Hij vraagt de heer Kevelam of hij beseft hoe groot de financiële component gaat zijn op het moment dat men het onderhoud van de watergangen bij de gemeente gaat neerleggen in plaats van bij de perceeleigenaren. Dat is een enorm bedrag. Hij vraagt waar de heer Kevelam dat vandaan haalt.

De heer Kevelam wijst erop dat een groot ondergelopen gebied niet wil zeggen dat er een groot en lang stuk is waar het probleem ligt. Eén duiker die verstopt zit kan een kilometer problemen geven en misschien wel vier. Het is dus niet waar wat de heer Wiesenekker zegt, dat een kilometer problemen ook een kilometer onderhoud is. In de afgelopen dertig jaar, is zijn stellige overtuiging, is er weinig tot niets gebeurd in handhaving en controle op het gebied van de watergangen en de duikers. Juist in het afgelopen voorjaar is men hier hard tegenaan gelopen. Als de hele raad ervan overtuigd is, hij meent dat hier niet veel discussie over zal zijn, dat dit niet het laatste natte voorjaar was maar dat er meer problemen komen, dan moet er wat gedaan worden.

Voor de heer Wiesenekker is het probleem van de motie dat die een grote opgave toevoegt. Hij spreekt niet over één kilometer gebied, de heer Kevelam spreekt niet over enkele plekken maar over de gemeente. Of hij heeft de motie niet goed gelezen. Hij meent dat er een enorm financiële component in de motie zit die de heer Kevelam niet helemaal overziet.

De heer Kevelam benadrukt dat Lokaal Belang zegt dat het de essentiële watergangen betreft die in particulier bezit zijn. Als het blijkbaar niet werkt bij particulieren, dan moet de gemeente daar serieus naar kijken. De essentiële watergangen zijn niet alle watergangen die in het bezit van particulieren zijn.

De heer Bos heeft behoefte aan het geven van de volgende uitleg:

a. Verantwoordelijk waterschap maakt hem schoon.

- b. Elk jaar wordt vóór 1 december door het waterschap geschouwd en de aangelanden moeten hun verantwoordelijkheid nemen. Dat wordt altijd gecontroleerd en schriftelijk gerapporteerd.
- c. U gaat vooral in op de C-categorie. De heer Kevelam wil iets doen wat helemaal niet kan. Hij heeft geen bevoegdheid. Hij kan wel iets willen, maar hoe wil hij de bevoegdheid gestand doen. Wat wil hij bij de aangelanden van een C-categorie bewerkstelligen zodat het water daar gaat bewegen. De agrariër die daar zit, zorgt er wel voor dat zijn eigen water weg kan.

Het is wel degelijk een calamiteit die voortkomt uit de hoeveelheid water, maar niet zozeer uit de watergangen en het onderhoud. Hij is van mening dat de motie volledig overbodig is.

De heer Kevelam wil de expertise op dit gebied van de heer Bos niet in twijfel trekken, maar hij vindt het lastig dat gewoon te zien is dat duikers ontbreken, duikers vol zitten, duikers niet onderhouden zijn, watergangen niet onderhouden zijn. Op alle gebied. De heer Bos stelt dat het waterschap van alles fantastisch doet en dat particulieren er wel voor zorgen dat zij het doen omdat zij er anders zelf last van hebben. Die tekst staat op gespannen voet met de door zijn fractie gestelde werkelijkheid en de antwoorden die ontvangen zijn van de gemeente op de schriftelijke vragen die de fractie heeft gesteld.

De heer Bos vindt het een welles/nietes spelletje worden. Hij vindt de motie overbodig maar wil wel via de heer Kevelam aangeven dat de gemeente vooral met het waterschap in overleg moet. Dan wordt bekeken waar dit heeft plaatsgevonden zodat dergelijke calamiteiten voorkomen kunnen worden.

De heer Kevelam vervolgt zijn bijdrage in eerste termijn:

'Motie 24-73 Inventarisatie bouwvergunningen: ook in het kader van kwaliteit dienen wij de motie Inventarisatie Bouwvergunningen in. In één van de afgelopen commissievergaderingen werd het aantal verleende bouwvergunningen die nog niet tot een daadwerkelijke bouw of verbouw hebben geleid, een gevaar genoemd. Er bleek dat we eigenlijk geen idee hebben hoeveel van deze nog niet ten uitvoer gebrachte vergunningen uitstaan. Een vergunning moet binnen een jaar, en in sommige gevallen zelfs korter, leiden tot het voegen van de daad bij het woord. Hierop wordt niet of nauwelijks geacteerd vanuit de gemeente. Mede ook in het kader van de nieuwe Omgevingswet lijkt het ons goed een inventarisatie uit te laten voeren naar deze latent aanwezige vergunningen en vervolgens te bezien of er een nieuwe aanvraag geëist kan worden.

Motie 24-72 Plaatsen fietsherstelpunt: ook dit betreft het onderdeel kwaliteit. Onze gasten, onze toeristen, zij gaan graag fietsen in Kootwijk, Stroe of Garderen. Onze motie zegt eigenlijk: 'We vinden het fijn dat je er bent. En kijk eens daar bij 't Hilleetje, daar staat voor jou een fietspomp en een steeksleutel 12 zodat je je zadel goed kunt zetten.' Naast dat het reuze handig is, staat het ook ontzettend gastvrij. En oh ja, de inwoners van Kootwijk mogen de pomp ook gebruiken als hij vrij is. Daarom het verzoek aan het college om enkele fietsherstelpunten te realiseren en deze onder de aandacht te brengen, bijvoorbeeld bij de fietsknooppuntenborden.

- Kansen

Motie 24-77 Ontwikkeling MOB-complex tot woninggebied: allereerst de motie Ontwikkeling MOB complex tot woongebied. In de afgelopen jaren kwam het voormalig Mobilisatiecomplex nabij Voorthuizen enkele malen in het nieuws. Maar niet met berichten waar je op zit te wachten. Lokaal Belang zou graag zien dat onderzocht wordt of er van deze probleemlocatie een kansrijk woongebied gemaakt kan worden. Er is elektra, water, gas en riolering. Er is een fraaie afscheiding door volwassen bomen en struiken. We zijn naarstig op zoek naar woonruimte. Laten we deze plek niet over het hoofd zien.

Motie 24-78 Brandweerlocatie Barneveld Centrum: het huurcontract van de brandweerlocatie aan de Schoutenstraat loopt in 2027 af. Er wordt al onderzocht of en waar een nieuwe dependance geopend kan worden, met goede thuiswerkplek. Het lijkt Lokaal Belang mooi om dit te realiseren op een iets oostelijker gelegen locatie. Door onze oogharen kijkend zien wij daar dan óók nog een ambulance staan. De aanrijtijden van de dorpen Kootwijk, Stroe en Garderen, u kent de discussie: oude normen, oude cijfertjes, wij kennen de antwoorden op onze jaarlijkse vragenronde. Maar voor

ons blijft als een paal boven water staan dat, los van welke norm ook, er een rechtstreekse relatie bestaat tussen de overlevingskansen van een mens in doodsnood en het moment van arriveren van de hulp. Daarom dienen we, samen met de SGP, motie24-78 Brandweerlocatie Barneveld Centrum in.'

De heer Evers geeft aan dat zijn fractie dit een sympathieke motie vindt. Maar de heer Kevelam spreekt alweer over een staanplaats voor de ambulancezorg. Hier is, ook in de commissies, uitgebreid over gesproken. Het lijkt of het een doel op zich aan het worden is en dat lijkt hem wat overdreven. Iedereen weet hoe de ambulances worden verdeeld. Het hebben van alleen een post zegt niets over of de ambulance ergens op tijd is, want die kan op een dergelijk moment ook in Arnhem staan. Hij vraagt zich af of dit zoden aan de dijk zet.

De heer Kevelam vraagt of hij denkt dat er een relatie bestaat tussen de overlevingskansen en het moment van arriveren van een ambulance.

De heer Evers denkt dit absoluut.

Volgens de heer Kevelam is dat het antwoord op zijn vraag. Als ervoor gezorgd wordt dat er een ambulancepost dichterbij is, waarbij de ambulance inderdaad in Arnhem of elders kan zijn, is de kans dat hij eerder aanwezig is absoluut groter. Dat kan niemand hem uit het hoofd praten.

De heer Evers gaat dat ook niet proberen. Dat is zijn standpunt en dat mag. Hij roept de heer Kevelam wel op om een keer te gaan kijken bij de meldkamer, wellicht dat dat hem op een ander idee kan brengen.

De heer Kevelam vervolgt zijn bijdrage in eerste termijn:

'Motie 24-75 Realiseren Makelpunt voor gebruik binnen- en buitenruimte hoort bij de kernwaarde Kansen. Wij hebben veel min of meer publieke locaties, denk aan dorpshuizen, kantines, vergaderruimtes en buurthuizen. Hoe breng je vraag en aanbod van de ruimtes bij elkaar? Makelpunt.nl doet dit al voor meerdere gemeenten. Wil het college met een memo komen waarin er beschreven wordt of en hoe de gemeente gebruik kan maken van dit initiatief?

Motie 24- 71 Capaciteit fysiek domein: naast al de eigen moties tekenen we graag mee met diverse moties en amendementen van andere fracties. Eén daarvan mag niet onvermeld blijven: de motie 'de capaciteit op de vloer te verhogen' van eerste indiener SGP. Wij zijn ontzettend trots dat we samen met het CDA bij de laatste begrotingsvergadering middels een motie opgeroepen hebben tot het verhogen van de capaciteit Civiel. We kunnen het teruglezen in de Kadernota. Door het verhogen van de capaciteit konden en kunnen er meerdere wegen éxtra aangepakt worden, nog dit jaar. Het rapportcijfer van onze wegen steeg aanzienlijk en die trendbreuk is knap maar moet nog verder omhoog, want Vlaamse wegen zijn leuk voor een wielerskoers, maar onze inwoners verdienen beter. Ik rond af met een zeer gemeend dankwoord voor het werk van ambtenaren en college. Wij feliciteren hen met deze Kadernota, want dat is zeker op zijn plek. Succes ook met de uitvoering van alle plannen.

Dit was mijn eerste kadernota als fractievoorzitter. Mag ik mijn bewondering uitspreken voor alle overige fractievoorzitters dat zij hier allemaal nog rechtop en fris uit hun ogen kijkend in hun stoel zitten?

Dank u wel.'

De heer Evers voert het woord namens de fractie van de VVD:

'Voorzitter,

laat ik beginnen met het maken van een compliment aan de ambtelijke organisatie. Die heeft hier veel werk in gestoken.

Ik heb mijn bijdrage een titel meegegeven, namelijk: 'Welke ambities heb jij?' Waarom? Omdat ik van mening ben dat het bij de politieke en financiële beschouwingen zou moeten gaan over waar we met deze gemeente naar toe willen. Vergelijk het met de bondscoach en zijn selectie. Die spreken uit dat ze het beste uit zichzelf willen halen en dat ze gaan voor de titel. Om dat doel te halen, moeten prioriteiten gesteld worden en keuzes worden gemaakt richting dat doel. Is dat dan een garantie tot

succes? Zeker niet, maar wanneer je duidelijke keuzes maakt, kun je altijd reflecteren en bijstellen, zodat je het de volgende keer beter doet. Laten we kijken naar 1. De ambitie van dit college, 2. Onze ambitie voor Barneveld en 3. Onze ambitie voor dit college.

1. Welke ambitie heeft dit college?

Het college heeft de ambitie de basis op orde te krijgen en verantwoord te groeien. Daarbij hanteert ze de **volgorde (a) oud voor nieuw, (b) bezuinigen en (c) lastenverzwaring**. Als je het mij vraagt, is dat geen gekke prioritering, met dien verstande dat lastenverzwaring pas kan als alle andere opties zijn uitgespeeld. Het is dan ook te betreuren dat dit college zich niet aan haar eigen prioritering houdt door voor te stellen al vanaf 2025 de OZB extra te verhogen. Zodoende dienen wij samen met CDA, Burger Initiatief en Lid Bos **amendement 24-51 Schrappen OZB-verhoging** in om de OZB-verhoging niet door te voeren. Daarnaast roepen wij het college op zich aan haar eigen prioritering te houden. Dus eerst de andere opties uit te spelen voordat de lasten voor inwoners en ondernemers verzwaard worden. Kan de wethouder ons dit toezeggen?

2. Welke ambitie hebben wij voor de gemeente Barneveld?

Wij willen een financieel gezonde, groeiende en veilige gemeente zijn, die goed bereikbaar is en waarin elk talent telt. Een gemeente waarin het college een visie heeft en daar duidelijke keuzes voor maakt. Een gemeente waarin lastenverzwaring alleen gebeurt als het écht niet anders kan. Ik neem u mee in 3 van onze belangrijkste ambities voor Barneveld.

- a. Een financieel gezonde gemeente;
- b. Een veilige gemeente;
- c. Een goed bereikbare gemeente.

Onze eerste ambitie: wij willen een groeiende gemeente zijn die goed omgaat met geld. Die begrijpt dat een euro maar een keer uitgegeven kan worden én dat die euro eerst verdiend moet worden. Een structureel sluitende begroting is onderdeel van een **financieel gezonde gemeente**. Hier moet het college dus mee aan de slag.

Om te groeien moet er gebouwd worden. Met het groeien van Barneveld groeien automatisch de OZB-inkomsten, daarvoor hoeft je dus niet de belastingen te verhogen. Door te blijven bouwen komt er meer ruimte op de markt voor onze starters. Daarom roepen wij het college ook op richting Woondeal 2.0: **bouw in hoog tempo door** en pas de ambitie hierin niet naar beneden aan. Kan de wethouder ons dit toezeggen? Daarnaast tekenen wij mee met **motie 24-59 Aanvragen subsidie flex- en transformatiewoningen** van de ChristenUnie over het aanvragen van subsidie voor flexwoningen, een oplossing waar wij al jaren om vragen én waarvoor het college gelukkig de deur op een kier heeft gezet.

Om te kunnen doorgroeien is **actief grondbeleid** nodig. Bij grondbeleid horen ook (tussentijdse) winstnemingen. Met die winstnemingen moet verstandig omgegaan worden, bijvoorbeeld door deze in een spaarpotje te plaatsen. Wij zijn dan ook blij met de toezegging van de wethouder in de commissie dat dit wordt meegenomen bij de nota Reserves en voorzieningen.

Onze tweede ambitie: wij willen een veilig Barneveld, zowel on- als offline. In Barneveld is geen plek voor helden op sokken die online en offline mensen oplichten. Ook is er geen ruimte voor ondermijning. Wij willen daarin investeren. Daarvoor hebben wij in de afgelopen periode een initiatiefvoorstel ingediend. Daarnaast hebben wij ons hard gemaakt voor extra capaciteit op de Bibob-toetsing en het realiseren van een frequentere veiligheidsdag. Wat ons betreft is bezuinigen op veiligheid een 'no go'. Wij roepen het college dan ook op, middels **motie 24-80 Bezuinigen op veiligheid is een no-go!**, om op veiligheid niet te bezuinigen, maar slim om te gaan met de capaciteit. Onze derde ambitie: wij willen een **goed bereikbare gemeente** Barneveld. Barneveld gaat groeien. Bij een groeiend inwoneraantal hoort ook een wegennet dat op peil wordt gehouden. Een wegennet dat het woon-werkverkeer aankan. Een wegennet dat toerisme aankan. Daarom zijn wij ook blij dat in het hoofdlijnenakkoord van het nieuwe kabinet opnieuw de aansluiting A1/A30 is opgenomen en dat er naar (al dan niet tijdelijke) oplossingen gezocht wordt voor de botsbocht. Dit mede na een tip van ons richting ons Tweede Kamerlid Hester Veltman. Maar laten we niet alleen naar Den Haag kijken. Als Barneveld moeten we hard aan de slag met onze eigen infrastructuur. Daar hebben we invloed op. We praten al veel te lang over de **Rondweg**. Een verder uitstel kan echt niet, dat is niet meer te

verkopen. Barneveld slibt helemaal dicht. Dat is slecht voor ons vestigingsklimaat en het past niet bij een bereikbare gemeente.

Tegelijkertijd zijn de kosten voor de rondweg aanzienlijk. Dat geld kan de gemeente niet alleen opheffen. Hiervoor moet geld opgehaald worden bij bijvoorbeeld de provincie en het Rijk. Daarvoor moet de gemeente wel zelf een plan en een stukje geld hebben. De financiering van de rondweg mag niet zorgen voor een verdere vertraging. Daarom stellen wij voor om het voorgestelde spaarpotje 'Verantwoord groeien' om te dopen naar spaarpotje 'Rondweg Barneveld'. Daarvoor dienen wij samen met Lid Bos **amendement 24-82 Bestemmingsreserve verantwoorde groei in.**

De heer Top laat weten dat ook de SGP van mening is dat de Rondweg er moet komen. Maar er is ook zoiets als het aanpassen van het wegennet bij het hulpverleningscentrum. Hij vraagt of de heer Evers bereid is om dit toe te voegen aan het amendement.

De heer Evers herinnert aan het interruptiedebat hierover met de heer Kevelam. Spreker vindt dat een sympathiek idee omdat hij voorstander is van een goed bereikbaar Barneveld. Hij zegt toe met Lid Bos hierover te spreken.

De heer Top wil meegeven dat als het niet gebeurt, de gemeente €17,5 miljoen van het Rijk misloopt. De heer Evers is het hier niet mee eens. Er is ook nog een ander potje, zoals de algemene reserve, waar het ook uit gehaald kan worden. Hij neemt dit wel in overweging.

De heer Evers vervolgt zijn bijdrage in eerste termijn:

*'Daarnaast stellen wij voor dat elke euro die overblijft boven een voldoende weerstandsvermogen wordt toegevoegd aan deze spaarpot. Deze spaarpot moet tenminste blijven bestaan en worden aangevuld tot en met de realisatie van de Rondweg. Hiervoor dienen wij met Lid Bos **motie 24-81 Vul de spaarpot in.***

Ik heb nog veel meer ambities voor onze mooie gemeente, maar ik sluit dit blokje af. Dat brengt me bij ons laatste punt.

3. Onze ambities voor dit college

Al vanaf de start van dit college vraagt de Barneveldse VVD om keuzes. Keuzes om het huishoudboekje op orde te krijgen en keuzes om ambitie te tonen op belangrijke vlakken. Nu stelt dit college voor om eerst belastingen te verhogen, maar de echte keuzes worden opnieuw vooruitgeschoven, op zijn vroegst naar de kadernota van 2026. Dat betekent niets meer en niets minder dan dat dit college een gehele coalitieperiode de keuzes voor zich heeft uitgeschoven. Barneveld verdient beter. Het is een beetje zoals slechte aanvallers bij voetbal. Ze hebben wel de bal, maar rennen zonder visie door tot aan de achterlijn. Ze vergeten keuzes te maken, waardoor de bal niet in het doel terecht komt. Dus college: maak keuzes. Durft u dat niet, of kunt u dat niet? Laat uzelf wisselen. Op de bank zitten namelijk wél ambitieuze spelers. Dank u wel.'

De heer Wiesenekker voert het woord namens de fractie van de ChristenUnie:

'Voorzitter,

tijdens mijn studie op de politieacademie liep ik een paar weken stage bij het San Francisco Police Department. Dat gaf mij een indrukwekkende kijk op het politiewerk in Amerika. Ook kreeg ik een harde confrontatie met de gevolgen van sociale ongelijkheid. Op elke hoek van de straat was een Starbucks en bij elke ingang van de Starbucks zat een bedelaar. Dat raakte me.

Jezus vertelt een verhaal over een man die wordt beroofd en mishandeld. De man blijft gewond achter op straat. Hij wordt niet geholpen door een wetgeleerde, niet door een priester. Zij lopen hem voorbij. Het verhaal is bekend als het verhaal van de barmhartige Samaritaan want deze Samaritaan doet wel wat recht is. Hij neemt de man mee en verzorgt zijn wonden. En daar stopt het niet: hij betaalt een herbergier om hem te verzorgen tot hij genezen is.

Recht doen in de Bijbel betekent vaak een stap verder gaan. Niet alleen geld geven aan een bedelaar, maar ook helpen zijn leven weer op orde te krijgen. Niet alleen drugscriminelen aanpakken, maar ook aan de slag met de enorme vraag naar drugs. Niet alleen opkomen voor de belangen van de huidige

generatie maar ook voor die van de volgende.

Als gemeenteraad hebben wij de verantwoordelijkheid om zorgvuldig om te gaan met de middelen die ons zijn toevertrouwd. Om recht te doen, recht te doen aan mensen in de samenleving die niet of moeilijk zonder hulp van de gemeente kunnen. Recht te doen aan onze mooie schepping. Met de forse financiële opgave is dat niet eenvoudig want welke maatregelen verken je wel en welke niet. Waar verken je opbrengstverhoging en waar niet. Onze fractie heeft tijdens de behandeling van de Kadernota steeds nagedacht over hoe wij hierin recht doen, met focus op de ander, degene die zonder hulp niet of moeilijk mee kan doen. De vergelijking met de barmhartige Samaritaan helpt ons hierbij. Het is een verhaal waarin omzien naar de ander centraal staat, ongeacht sociale of etnische verschillen. Het is hetzelfde verhaal als waarmee wij ons verkiezingsprogramma openden en wat ons in de actualiteit weer doet beseffen wat ons drijft om politiek actief te zijn.

Kadernota: het financieel perspectief voor gemeentes blijft onzeker. Ook al heeft het Rijk aangekondigd de daling van de rijksinkomsten te verzachten, feit blijft dat die inkomsten dalen. Dat vraagt om structurele maatregelen en keuzes van onze gemeente, net als veel andere gemeenten overigens. **De financiële opgave is fors.** Enerzijds om de basis op orde te houden, anderzijds om ook in de toekomst een vergelijkbaar voorzieningenniveau te behouden met inachtneming van onze groeiambitie.

Het college heeft daar wat ons betreft op een goede manier invulling aan gegeven, waardoor er sprake blijft van een financieel stabiele situatie. Een kadernota met stevige maatregelen, die niet ondoordacht genomen zullen worden. Juist in afstemming met de samenleving, waardoor meer zicht zal komen op de consequenties van te nemen keuzes. Niet alleen realistisch begroten, maar ook realistisch bezuinigen dus.

De invulling van het college bestaat uit **scenario's voor opbrengstverhoging en kostenverlaging**. De genoemde maatregelen doen vaak pijn. De ingediende moties van vanavond laten ook zien dat vanuit een verschillend perspectief op de samenleving en op de rol van de overheid daarin gedacht kan worden. Ook wij zijn niet blij dat kosten voor inwoners hoger worden en er maatregelen genomen worden om te bezuinigen, maar wij zijn er wel van overtuigd dat dit nodig is. Er is ook nog sprake van een bandbreedte als we kijken naar de beoogde opbrengsten en daarom stellen wij diverse moties voor die richting geven aan de manier waarop opbrengsten verhoogd kunnen worden en kosten worden verlaagd. Steeds vanuit het hiervoor geschetste perspectief op de samenleving, met inwoners voor ogen die het zonder de overheid niet of veel moeilijker redden. Plekken in onze samenleving waar het piept, kraakt en schuurt en juist de overheid wat ons betreft aan de lat staat om recht te doen en verschil te maken.

- Opbrengstverhoging

Onze gemeente heeft prachtige voorzieningen, mooie scholen, mooie zwembaden, unieke dorpshuizen. De gemeente heeft tegelijkertijd een groeiambitie. Als we een vergelijkbaar basisvoorzieningenniveau willen behouden, dan zijn de verhoogde inkomsten ook noodzakelijk. De 'Basis op orde' heet dat in de Kadernota. Om recht te doen aan dit voorzieningenniveau, is **OZB-verhoging** noodzakelijk en begrijpelijk. Het is een brede inkomstenbron, waarmee veel inwoners en bedrijven/ondernemers samen bijdragen aan het behoud van voorzieningen waarvan ook zij gebruikmaken. Dat forensen en toeristen daar niet aan bijdragen voelt niet eerlijk, daarom dienen we samen met SGP en Lokaal Belang **motie 24-66 Toeristen- en forensenbelasting** in om ook hierin een vergelijkbare verhoging toe te passen. Ook toeristen maken immers gebruik van onze wegen en andere voorzieningen. Deze toevoeging doet wat ons betreft meer recht aan de opbrengst verhogende maatregelen.

Amendement 24-52 Leges voor commerciële evenementen: een andere inkomstenbron die aangewend kan worden, zijn de leges voor commerciële evenementen. Het gaat hier om evenementen waarbij er een winstoogmerk is en waar dit niet op vrijwilligers drijft. Deze evenementen belasten ook algemene voorzieningen zoals het verwerken van vergunningaanvragen, toezicht van BOA's en inzet van politie. Ook hier vinden wij het eerlijker om met de huidige financiële opgave de inkomsten te verhogen.'

De heer Kevelam vraagt de heer Wiesenekker of hij misschien heeft nagedacht over welke en hoeveel evenementen het gaat. Dat maakt het iets helderder.

De heer Wiesenekker herinnert eraan dat het Evenementenbeleid twee C-elementen toestaat. Dat zijn evenementen die een winsttoogmerk hebben en die niet drijven op vrijwilligers. Dat zijn de eerste twee evenementen waarmee men zou kunnen beginnen.

De heer Kevelam constateert dat het twee evenementen betreft.

De heer Wiesenekker bevestigt dit, twee grote evenementen. In de B-categorie zitten misschien ook commerciële evenementen, maar die neemt zijn fractie niet mee.

De heer Korevaar vraagt zich af wat dit de gemeente gaat opleveren. Aan de ene kant spreekt de heer Wiesenekker over samenleving, investeren en sociale cohesie. Er zijn commerciële partijen die Barneveld kleur op de wangen geven en nu stelt hij voor om het de commerciële partijen moeilijker te maken om Barneveld bruisender en gezelliger te maken. Spreker moest bij dit voorstel direct denken aan de festiviteiten met Nieuwjaar in bijvoorbeeld de Veluwehal. Hij meent dat die commercieel zijn, maar ieder jaar is er weer discussie over de vraag of ze wel door kunnen gaan, of er wel iemand gevonden kan worden die dat op commerciële basis wil gaan organiseren. En ieder jaar is ook het verhaal dat het ongelooflijk moeilijk is. Maar die mensen zorgen er wel voor dat er op dat moment iets georganiseerd wordt in Barneveld. Dan zou men om een paar duizend euro, daar ging het volgens hem om als hij de wethouder in de commissie goed beluisterd heeft, die evenementen ook nog de nek omdraaien. Spreker vindt dat ongemakkelijk.

De heer Wiesenekker is blij dat de heer Korevaar deze interruptie plaatst. Het gaat niet om de Veluwehal, dat is geen C-element en daar zijn ook vrijwilligers actief. Dit zal afvallen. Het gaat specifiek, hij wil het ook vernauwen tot dat, om de C-evenementen die bij Zeumeren kunnen plaatsvinden. Dat zijn evenementen die in de gemeenten Veenendaal, Utrecht, Nieuwegein en Rotterdam, met dezelfde eigenaar, gewend zijn dat er tussen de €3.000 tot €6.000 leges geheven worden en dat in Barneveld niet hoeven te betalen. Op het moment dat de gemeente aan inwoners en ondernemers vraagt om een extra bijdrage te leveren, vindt zijn fractie dat dergelijke commerciële evenementen die er echt veel geld aan verdienen, ook kunnen bijdragen. Het levert inderdaad niet een schokkend bedrag op, het is wel principieel.

De heer Korevaar is blij te horen dat het voor de ChristenUnie principieel is. Maar als men Barneveld voor €3.000 tot €6.000 op de kaart kan zetten op een manier zoals Gelderpop dat doet en kan laten zien hoe geweldig de locatie Zeumeren is voor de gemeente, dan is hem dat elke euro waard. Hij zal de motie niet steunen.

De heer Evers vraagt zich af wat hiermee bereikt gaat worden. Volgens hem zijn evenementen nodig om Barneveld kleur op de wangen te geven, ook de commerciële evenementen. Het zijn er blijkbaar twee, hij vindt het te billijken om dit te laten zitten.

De heer Wiesenekker gaf aan dat de organisatie bij Zeumeren gewend is om dergelijke evenementen te organiseren en dit in tal van andere gemeenten doet. Overal betaalt de organisatie leges. Het is dus niet zo dat de organisatie het evenement dan niet meer zou houden. De organisatie draagt zo ook bij aan de kosten die de gemeente maakt om haar commerciële evenement te kunnen houden. Men draait het niet de nek om, de ChristenUnie denkt dat het eerlijker is en vergelijkbaar met andere gemeenten.

De heer Evers vraagt of de heer Wiesenekker ervan op de hoogte is dat hij raadslid is van Barneveld en niet van andere gemeenten.

De heer Wiesenekker is daar zeker van op de hoogte. De heer Evers stelde echter dat het evenement niet kan doorgaan als de leges worden geheven, daar is spreker het niet mee eens. Dit soort organisaties zijn gewend om overal leges te betalen maar niet in de gemeente Barneveld.

De heer Evers zegt niet te stellen dat hiermee evenementen de nek om worden gedraaid. Hij stelt dat het twee evenementen zijn, zoals de heer Wiesenekker aangeeft, die commercieel zijn. Hij ziet niet de nut en noodzaak om dat te gaan belasten.

De heer De Vries constateert dat de ChristenUnie met de motie eigenlijk belastingverhoging voorstelt op twee verschillende gebieden. De OZB zit er al concreet in en andere zaken zouden in samenspraak met de samenleving moeten worden overlegd, volgens het college. De heer Wiesenekker kiest ervoor om én op evenementen al de keuze te maken én als het gaat om de recreatieve sector. Hij vraagt waarom daar niet het gesprek met de samenleving nodig is, en uiteindelijk met de raad, en of hij de keuze al kan maken.

De heer Wiesenekker vindt dit een begrijpelijke vraag. Het antwoord is: omdat de ChristenUnie denkt dat, als een lastenverhoging wordt doorgevoerd, dit zo breed mogelijk gedaan moet worden.

De heer De Vries begrijpt dat de heer Wiesenekker aangeeft dat het belangrijk is om dit breed in de samenleving te bespreken. Dit zou daar juist in meegenomen moeten worden om uiteindelijk met het brede pakket te komen in de afweging wat wel of niet mogelijk is en hoe de samenleving er uiteindelijk op reageert, wat kennelijk een belangrijk onderdeel is.

De heer Wiesenekker zal nog een aantal moties noemen waarbij hij van mening is dat er niet aan kostenverlaging gedaan moet worden. Hij vindt dat hij ook moet kijken naar waar eventueel de opbrengsten verhoogd kunnen worden. Zijn fractie heeft gekeken naar hoe eerder de opbrengstverhoging verdeeld kan worden en op welke plekken men met kostenverlaging heel terughoudend moet zijn.

De heer De Vries vindt deze combinatie verduidelijkend.

De heer Wiesenekker vervolgt zijn bijdrage in eerste termijn:

*'Tot slot dienen wij onder opbrengstverhoging **motie 24-62 Verkennen optie opbrengst grondexploitatie verhogen** in om te verkennen of verdichting en een andere mix van koopwoningen met meer betaalbare woningen kan leiden tot hogere opbrengsten op de grondexploitaties. Dit vanwege de ervaringen in wijk Bloemendal, waarin dit aspect een bijdrage heeft gehad in de verhoogde opbrengsten. Het is nogal een verschil. Omdat zoveel jonge starters zoeken naar een woning en die moeilijk kunnen vinden in onze gemeente, denken wij dat deze verkenning kan bijdragen aan zowel de woningmarkt voor jonge starters als aan de financiën van onze gemeente.*

- *Kostenverlaging*

Er worden forse maatregelen genomen om kosten te verlagen. De verwachte opbrengst van die maatregelen is nog niet geheel duidelijk, maar het is voor ons wel een reden om kanttekeningen te plaatsen en richting mee te geven. De positieve kanttekening is bijvoorbeeld het behoud van de belangrijke faciliteit van het zwembad in De Glind, het onverminderd doorzetten van onze ambities op duurzaamheid en het behoud van subsidies als daarmee duurdere zorg wordt vermeden. Tegelijkertijd stellen wij moties voor bij het doorvoeren van de bezuinigingen.

***Motie 24-60 Maak meest kwetsbare jongeren niet het kind van de rekening** is om kwetsbare jeugdigen niet het kind van de rekening te laten zijn bij de bezuinigingen. Ook van de jeugdzorg wordt een forse bezuiniging verwacht. De wethouder maakte daarbij al de kanttekening dat dit mogelijk niet haalbaar is omdat de gemeente Barneveld al maatregelen vanuit de Hervormingsagenda heeft doorgevoerd. En het is nu al een uitdaging is om voor de meest kwetsbare jeugdigen en gezinnen tijdige en passende hulp toegankelijk en beschikbaar te stellen. Daarom roepen we het college op om recht te doen door ervoor te waken dat voor deze meest kwetsbare jeugdigen en gezinnen passende jeugdhulp beschikbaar blijft.*

***Motie 24-61 Terughoudendheid bezuiniging minimabeleid en bijzondere bijstand** roept het college op bij de uitwerking van het scenario 'versoberen' de effecten op minima en mensen in de bijstand nauwlettend te volgen en te voorkomen dat dit scenario strijdig is met de doelstelling van het programma Bestaanszekerheid. Bezuinigingen op minimabeleid en bijzondere bijstand (net als bij subsidies) kunnen elders tot forse kosten leiden, dit moet voorkomen worden. Ook hiervoor geldt het uitgangspunt penny wise, pound foolish. Wij hechten waarde aan een concrete oproep hiertoe en dienen daarom de motie in.*

Ik blijf nog bij de uitzondering van subsidies die hoge zorgkosten voorkomen. Wij zijn blij met deze uitzondering, maar kunnen ons ook voorstellen dat er organisaties zijn die hoge zorgkosten

*voorkomen, maar daarvoor nu nog geen subsidie of anderzijds steun vanuit de gemeente krijgen. Dit terwijl zij met die steun van nog grotere waarde kunnen zijn. Ik denk bijvoorbeeld aan een stichting als Stichting Present. Daarom dienen wij **motie 24-58 Verkenning subsidiebeleid in zorg- en welzijnsdomein** in om ook breder te inventariseren of er organisaties zijn die met steun van de gemeente een grotere meerwaarde kunnen leveren aan het voorkomen van hoge zorgkosten.'*

De heer Korevaar vraagt of de heer Wiesenekker klaar is met het lijstje van uitzonderingen.

De heer Wiesenekker zegt hiermee verder te zullen gaan.

De heer Korevaar bemerkt in de samenleving nogal wat onrust over de lijst. Dat heeft ook te maken met het marktconform maken van huuropbrengsten voor maatschappelijke instellingen. Dan spreekt men bijvoorbeeld over een organisatie als Welzijn Barneveld. Die hoort hij niet op het lijstje van de heer Wiesenekker en hij vraagt of daar ook nog een uitzondering voor gemaakt gaat worden.

De heer Wiesenekker vindt dit een specifieke vraag. De uitzonderingen die de ChristenUnie maakt, waarbij dus ook gekeken is naar hoe opbrengsten kunnen worden verhoogd, zijn uitzonderingen waarvan de fractie meent dat als het niet gebeurt, dit in de toekomst tot hogere kosten leidt. Een korte termijn besparing gaat op de lange termijn kosten geven.

Voor de heer Korevaar is dit duidelijk. Hij meent echter dat een organisatie als Welzijn Barneveld uitermate goed in staat is, ook met bijvoorbeeld het Automaatjesproject, om Barneveldse zorgkosten laag te houden. Het zijn initiatieven die uit hún koker komen. Hij vraagt de heer Wiesenekker goed na te denken over waar hij uitzonderingen voor wil maken en waarvoor niet. Dat de ChristenUnie er een paar uitpikt maakt de discussie best ingewikkeld. Het is een beetje cherry picking.

De heer Wiesenekker denkt dat, op het moment dat Welzijn Barneveld zorgkosten voorkomt (bijvoorbeeld door het Maatjesproject, want daardoor hoeven er geen aanvragen voor vervoer gedaan te worden en worden zorgkosten voorkomen) de fractie niet wil dat daarop bezuinigd wordt. De fractie wil inderdaad dit soort organisaties steunen, ook met deze motie. Op de lijst waar de heer Kevelam over sprak, die volgens spreker openbaar is en niet achter een slotje zit, staat een hele lijst van fondsen en subsidies die momenteel verstrekt worden. Hij meent dat daar organisaties bij staan die er ook voor zorgen dat hoge kosten worden voorkomen door juist met preventieve aspecten bezig te zijn. Op het moment dat de raad kijkt waar op de lijst ingeteerd moet worden, dan moet ook gekeken worden naar organisaties die ook bijdragen aan het voorkomen van zorgkosten. Hij meent dat de heer Korevaar de heer Wiesenekker juist naast zich en niet tegenover zich vindt op dit punt.

De heer Kevelam stelt dat men op zichzelf niets kan hebben tegen wat de heer Wiesenekker hier bepleit, namelijk meer besparen dan uitgeven. Dat is men snel met elkaar eens. Hij meent dat in de Kadernota ook benoemd wordt dat dit sowieso op alle domeinen de bedoeling is. Hij is echter benieuwd naar de meetbaarheid ervan want dat is lastig: waar zit precies de besparing, waar is voorkomen dat de zorgkosten oplopen of teruglopen?

De heer Wiesenekker erkent dat kosten die men uiteindelijk niet maakt, moeilijk te meten zijn. Hij geeft het voorbeeld van Stichting Present omdat velen die kennen. Op het moment dat iemand zich zeer eenzaam voelt, zijn woning en tuin flink verwaarloost en er zijn vijf vrijwilligers die daar een dag helpen en ervoor zorgen dat de tuin weer aan kant is, het huis schoon is waardoor die persoon zich weer veel waardiger voelt, dan kan men daar misschien wel twee psychiatrische behandelingen mee voorkomen. Iemand gaat daardoor weer naar buiten, durft de burens weer onder ogen te komen en er worden hoge zorgkosten bespaard. Er zijn veel onderzoeken gedaan naar de waarde die Present toevoegt aan het leven en het voorkomen van zorgkosten door dit soort stichtingen. Daar is dit een voorbeeld van.

De heer Kevelam doet hier niets aan af. Dat wordt gauw flauw en dat is bij dit onderwerp absoluut niet de bedoeling. Maar ergens kan men natuurlijk ook fietspaden gaan aanleggen omdat dat ook goed voor je is en je misschien wel helpt in je geestelijk welzijn. Een ander voorbeeld is een voetbalvereniging. Het klinkt wat flauw, maar hij vindt de meetbaarheid van wat met de maatregel wordt bereikt lastig.

De heer Wiesenekker vindt die eerste reactie inderdaad wat flauw. Het gaat om de meest kwetsbare mensen in de samenleving die met elkaar veel kosten betekenen voor de samenleving. Zijn fractie denkt echt dat er organisaties zijn die hoge kosten voorkomen. Het is de visie van de fractie om die te steunen om de hoge kosten te voorkomen en mensen meer waardigheid te geven in dit soort heftige situaties.

De heer Wiesenekker vervolgt zijn bijdrage in eerste termijn:

*'De volgende motie, **motie 24-63 Faciliteren Jongerenraad Barneveld** met betrekking tot bezuinigingen, is gekoppeld aan de Jongerenraad. Want onze gemeente heeft twee formele adviesraden: de adviesraad Sociaal Domein en de Jongerenraad. Beide hebben een belangrijke rol in het bespreken van diverse scenario's en maatregelen zoals voorgesteld in de Kadernota. Het is ons duidelijk geworden dat de adviesraden op een verschillende manier worden gefinancierd. Leden van de Jongerenraad krijgen bijvoorbeeld geen vergoeding, terwijl leden van de adviesraad Sociaal domein wel een vergoeding ontvangen per formele vergadering. Dat verschil is opvallend en draagt niet bij aan de stabiliteit en beschikbaarheid van ook de Jongerenraad. Daarom roept de motie op om de ondersteuning van de formele adviesraden vergelijkbaar te gaan organiseren.'*

De heer Evers onderstreept dat hij erg voorstander is van de Jongerenraad, juist als adviesorganisatie, gevraagd en ongevraagd. In de motie roept de heer Wiesenekker op daar direct financiële ondersteuning bij te geven. Hij vraagt of het niet beter is om eerst te onderzoeken wat er nodig is om de organisatie meer in haar kracht te laten komen.

De heer Wiesenekker wijst erop dat zijn fractie meerdere keren heeft gesproken met de Jongerenraad. Het zou een heel waardevol gesprek kunnen zijn, hij meent dat dit ook al gaande is tussen het college en de Jongerenraad. In één van de gesprekken is hem duidelijk geworden dat de adviesraad Sociaal Domein wel een financiële vergoeding per vergadering ontvangt en de Jongerenraad niet. Dat vindt zijn fractie een vreemd verschil, het betreft allebei een formele adviesraad. Die moet de gemeente op eenzelfde manier ook financieel steunen.

De heer Wiesenekker vervolgt zijn bijdrage in eerste termijn:

*'Tot slot willen wij nog enkele moties inbrengen die bijdragen aan de leefbaarheid in onze gemeente. Al vaker is aandacht gevraagd voor de onveilige situatie bij de oversteek bij De Wardborg in Garderen op de Koningsweg. We roepen het college op werk te maken van deze locatie en ook hier de oversteekbaarheid te verbeteren. **Motie 24-83 Veilige oversteek Koningsweg Garderen.***

*De volgende motie, **motie 24-64 Versnelde evaluatie inkorting gemeentepagina** richt zich op het versnellen van de evaluatie voor het inkorten van de gemeentepagina in de Barneveldse Krant. Wij krijgen signalen dat vooral ouderen dit inkorten als een gemis ervaren. Juist deze doelgroep heeft onvoldoende vaardigheid om het internet als goed alternatief te gebruiken. Een versnelde evaluatie kan zicht geven op de effecten van de inkorting en aanbevelingen voor verbetering geven.*

*Over de overspannen woningmarkt hebben we vandaag al veel gehoord. Al langer maakt onze fractie zich hier zorgen over. Niet voor niets controleren we ons woningbouwprogramma nauwgezet en kijken we ook steeds naar de percentages van goedkope woningen. We dienen twee moties in die een bijdrage kunnen leveren aan de beschikbaarheid van extra betaalbare woningen, ook voor jonge starters. **Motie 24-57 Woningsplitsing en -deling mogelijk maken** roept op om splitsing en deling van woningen breder mogelijk te maken en daartoe een voorstel voor te leggen aan de raad.*

***Motie 24-59 Aanvragen subsidie flex- en transformatiewoningen** roept op om in 2025 wel aanspraak te maken op de subsidie vanuit de Stimuleringsregeling Flex- en Transformatiewoningen en daartoe een concreet initiatief voor te stellen aan de raad. Vanuit het Rijk is hiervoor nog ongeveer €280 miljoen beschikbaar tot en met 2026.*

Er zijn veel voorstellen van ons aan de orde gekomen. We hopen daarmee recht te doen aan de complexiteit waarvoor het college staat. De benodigde maatregelen zijn fors. Met onze moties proberen wij richting te geven en een bijdrage te leveren aan deze complexiteit.

*Ik ben mijn bijdrage begonnen met de gelijkenis van de barmhartige Samaritaan. Een waardevol Bijbelverhaal waarin Jezus ons leert om om te zien naar de ander, juist naar degene die daarvan in bijzonder afhankelijk is. Wij geloven dat we daarin afhankelijk zijn van Gods hulp en zegen. Die wensen wij ook het college van harte toe.
Dank u wel.'*

De heer Bos kijkt naar de moties die de heer Wiesenekker heeft ingediend. Die zijn vooral gericht op het domein van zijn wethouder. Hij vraagt of de heer Wiesenekker en zijn fractie nog wel blij zijn in het college. Als er zoveel moties worden ingediend om het beleid aan te passen, is dat bijna een soort motie van wantrouwen naar de eigen wethouder toe. De heer Wiesenekker wil zoveel repareren. De wethouder zit aan tafel en heeft meegeschreven. Hij vraagt wat hier is mislukt. De heer Wiesenekker denkt dat de heer Bos kennelijk een motie heeft gezien die de ChristenUnie niet heeft ingediend. De fractie is juist heel blij met en trots op de wethouder die goed omgaat met de jeugdhulp en goed omgaat met het sociaal domein. Er komt een integrale visie op het sociaal domein aan, er komt een integraal huisvestingsplan aan, er is een integraal zorgakkoord gesloten. Dit zijn echter aspecten in een complexe Kadernota waarvan de fractie van mening is dat er extra scherpste en aandacht voor nodig is die de fractie het gehele college wil meegeven. Hij hoopt dat meerdere mensen in de raad dat zullen steunen.

De wethouder is aanwezig. De heer Bos neemt aan dat er wel eens overleg is met de fractie. De heer Wiesenekker had aan de voorkant een deel in het overleg kunnen meenemen zodat deze lawine aan moties, zo wil hij het noemen, niet nodig was geweest. Hij vindt de moties nogal specifiek en verbaast zich over hetgeen voorligt. Hij vraagt waarom dit niet in het overleg naar voren is gebracht. De heer Wiesenekker kijkt hier anders tegenaan. Hij heeft uiteraard overlegd met de wethouder. Er staan mooie dingen in de overigens heel complexe Kadernota. De ChristenUnie wil juist voor deze aspecten extra aandacht vragen.

Mevrouw Van de Wildenberg voert het woord namens de fractie van Burger Initiatief:

'Voorzitter,

al lezende door deze Kadernota, dat heb ik meerdere keren gedaan, bekroop mij de vraag welke gemeente we eigenlijk willen zijn en daar hoort ook bij de vraag wat voor mensen we eigenlijk willen zijn. Zijn we zo zakelijk mogelijk? Willen we vooral groeien? Willen we financieel de basis op orde hebben? Op basis van deze vragen kunnen we naar aanleiding van deze Kadernota 'ja' zeggen. Maar moeten wij het niet met elkaar hebben over de vraag of we niet een warm menselijke gemeente willen zijn met oog voor onze vrijwilligers en met nog meer oog voor de sociale samenhang in de gemeente. Willen we een groene gemeente zijn, waar het, zoals jaren is gezegd, goed toeven is? Willen we ons richten op biodiversiteit, op een goede energieopwekking, willen we dat iedereen meetelt en iedereen haar talenten mag benutten? Willen we vooral een gezonde gemeente zijn waar elke leeftijd uitgedaagd wordt om te bewegen, te spelen en elkaar sociaal te ontmoeten? Willen we een agrarische gemeente zijn met oog voor de toekomst van de boeren, de dieren en het landschap? Kortom, hier kunnen combinaties van gemaakt worden maar moeten we het niet hebben over waar we de accenten willen leggen?

In deze Kadernota zien wij, Burger Initiatief, te veel een financiële insteek. Het lijkt erop dat alleen is gekeken naar waar wij kunnen besparen en waar we meer inkomsten uit kunnen genereren. Ergens snappen we het ook, want we moeten een sluitende begroting hebben en dus moet je ook de tering naar de nering zetten. Bovendien is door de invoering van het MIP, het Meerjaren Investeringsplan, duidelijk geworden dat wij veel meer willen dan mogelijk is, dus we moeten wel keuzes maken. De visie, voor zover ik die heb kunnen ontdekken, lijkt te zijn: de 'Basis op orde' en 'Verantwoorde groei'. Maar voor ons zijn dat vanzelfsprekendheden die aansluiten bij de basisbehoeften van ieder mens en wij zien dat niet als een visie. Je kunt natuurlijk wel werken vanuit de basisbehoeftes.

Het kan ook anders. Stelt u zich eens een mens voor die vanuit idealen werkt en daar haar visie op baseert. Ze wil een warmtepomp, ze steunt ontwikkelingsprojecten in Afrika, heel concreet geeft ze geld voor het slaan van waterputten door de eigen bevolking. Ze is daarnaast vrijwilliger bij de

rugbyclub van haar kinderen en ze zit in het bestuur van de Toon Hermanssalon (die bestaat niet meer dus het is echt fictief). Haar hobby is tuinieren en sinds kort houdt ze ook bijen. Zij doet dit allemaal vanuit haar visie dat zij goed voor de wereld wil zijn, de wereld ver en de wereld dichtbij. En dat zij wil leven in een warme samenleving met oog en oor voor elkaar. Vanuit die overtuiging, die idealen, onderneemt zij van alles en daar past zij ook haar financiën op aan. Dat schuurt soms want met de inflatie en de hogere energieprijzen moet zij pittige keuzes maken. Maar dat kan zij doen vanuit haar idealen. Die idealen, die visie en de daarbij behorende maatregelen missen wij bij dit college.

*Het is al een keer genoemd vanmiddag: Zelf, Samen, Gemeente. Met die slogan kwam het college in 2016 in de Strategische Visie Barneveld 2030. Deze woordenreeks is altijd blijven hangen en is ook uitlegbaar: u doet het zelf als het kunt, u doet het als het nodig is samen met burens, vrienden, familie, vrijwilligers. Als dat allemaal niet lukt, dan springt de gemeente bij. Maar dan moet je wel zorgen dat de voorwaarden voor dit mantra zo goed mogelijk gewaarborgd zijn, want het Zelf, Samen, Gemeente geldt nu nog steeds. Je kunt de hoge vrijwilligersinzet in onze gemeente alleen in stand houden als je die ook faciliteert. Elke vereniging heeft vrijwilligers nodig, maar als het lidmaatschapsgeld de pan uitrijst omdat de subsidie alsmaar verlaagd wordt en je kinderen daarom niet meer mee kunnen doen, dan haakt de ouder als vrijwilliger ook af. Wij zien in deze Kadernota vooral: ga het zelf maar doen. Alle 'zachte' zaken worden genoemd als mogelijke bezuinigingsmaatregel. De raad mag daaruit kiezen. Maar, eerlijk gezegd, dat deze zaken worden genoemd betekent voor ons, voor Burger Initiatief, dat de visie Warm en Samen niet leeft bij dit college. Wel in woorden, want ze participeren zich suf en dat doen ze dus samen met de samenleving en de stakeholders, maar de daden beperken zich tot financiën. Eén voorbeeld haal ik eruit; de mantelzorgwaardering. Zonder mantelzorgers die met en uit liefde hun naaste verzorgen, soms misschien met knarsetanden, zou de maatschappij wel heel erg in de soep lopen. De meeste mantelzorgers gaan ver over hun grenzen heen voordat zij professionele hulp inroepen. En als waardering voor alles wat zij doen, hebben wij de mantelzorgwaardering. En juist dit staat genoemd in de scenario's. Het is een voorbeeld, maar voor Burger Initiatief staat het ergens voor. U zult begrijpen dat wij dit niet over ons hart kunnen verkrijgen en daarom dienen wij **motie 24-65 Mantelzorg waarderen en waardering** in om de mantelzorgwaardering buiten de bezuinigingsscenario's te houden. Het is een voorbeeld, maar het geeft wel ons mensbeeld weer.'*

De voorzitter draagt het voorzitterschap weer over aan burgemeester Van der Tak.

De heer Wiesenekker bevestigt dat ook deze maatregel verkend wordt, een maatregel waar ook zijn fractie dubbele gevoelens bij heeft en een pijnlijke maatregel zou vinden. Tegelijkertijd is voor hem duidelijk dat er een breed pakket nodig is. Mevrouw Van den Wildenberg stelt voor om het punt helemaal te schrappen. Hij vraagt of zij daar niet van zou kunnen maken, met eenzelfde oproep als hij aan Lokaal Belang heeft gedaan, dat men er terughoudend in zal zijn. Misschien zijn er situaties denkbaar waarbij een waardering in stand gehouden kan worden met een vergelijkbaar effect, maar waar die toch lager is.

Mevrouw Van den Wildenberg begrijpt de heer Wiesenekker goed. Zij gaat daar echter niet in mee. Zij is van mening dat, als de gemeente iets heel goeds heeft, de gemeente dit best zo mag houden. Waarom zou men de hele goede dingen weggooien? Bovendien staat deze motie voor Burger Initiatief voor het hele pakket aan 'zachte' zaken waarvan de fractie denkt dat daar nog eens over gesproken moet worden. Zij heeft begrepen dat alle maatregelen in de scenario's terug zullen komen bij de begroting. Haar fractie wil graag aandacht voor dit punt maar daarmee eigenlijk ook voor alle andere 'zachte' en 'warme' zaken. Bij de begroting kan de fractie altijd nog kijken wat het college ermee gedaan heeft.

Mevrouw Van den Wildenberg vervolgt haar bijdrage in eerste termijn:

'Ik was gebleven bij dat het college vooral graag op de winkel wil passen en dat staat ook letterlijk in de tekst: 'Onze inzet is vooral om af te maken waaraan we zijn begonnen.' Daarbij laat het college

zich ook leiden door het MIP en kiest het er niet voor om elke wethouder met ziel en zaligheid te laten vertellen welke idealen ze hebben. Dat doet eigenlijk alleen de wethouder Financiën: 'Basis op orde' en 'Verantwoord groeien'. Ja, wie kan daar nu tegen zijn? Maar warm worden wij er niet van. Dank u.'

De heer Top gaat in op het geheel van het betoog van mevrouw Van den Wildenberg. Zij geeft aan dat in de Kadernota vooral maatregelen staan op het 'zachte' domein. Maar hij leest wel degelijk ook anders, zie pagina 39: civiele kunstwerken, speelvoorzieningen, straatmeubilair, groen. Dat zijn toch best 'harde' dingen. Wegen en verkeer worden ook genoemd. Het is wat hem betreft niet alleen de 'zachte' kant. Hij vraagt of zij dit bedoelt.

Mevrouw Van den Wildenberg vindt groen ook een 'zachte' kant van de samenleving. Ze heeft gezegd dat er vooral 'zachte' dingen in staan, niet alleen maar 'zachte' dingen. Wegen is 'hard', alhoewel die ook een 'zachte' kant hebben: als men erover heen fietst, hoopt men dat dit aangenaam kan.

De heer Top concludeert dat Burger Initiatief en SGP delen dat er zowel 'harde' als 'zachte' dingen in het stuk staan.

Mevrouw Van den Wildenberg heeft niet gezegd dat er geen enkele 'harde' kant in staat. Zij vermoedt dat de heer Top alleen hoort wat hij wil horen.

De heer Bos voert het woord namens de fractie van Lid Bos:

'Voorzitter,

ik ga u verrassen. Ik heb ervoor gekozen om mijn bijdrage vooral via interrupties te doen, want dat vind ik veel leuker om te doen, en om niet zozeer een monoloog te houden.

Ik wil beginnen met het verhaal betreffende de inleiding. Op mooie woorden zit de inwoner van Barneveld helemaal niet te wachten. De Barnevelder is praktisch ingesteld en ondernemend, met andere woorden: de Barnevelder staat elke dag weer voor nieuwe keuzes die moeten worden gemaakt. Daar is het bruggetje naar de Jaarverslaggeving en de Kadernota. Ik pak de stukken bij elkaar en dan spreek ik over keuzes maken. Dat zal een soort leidraad zijn van mijn betoog.

Ik begin met het Jaarverslag. We houden €21 miljoen over en die wordt onder punt 8 eigenlijk verdeeld. In de basis is het zo dat de winst die wordt gemaakt moet worden toebedeeld aan de algemene reserve. Ik kijk nu even naar de wethouder omdat hij graag een reactie hoort over waarom het op deze manier wordt gedaan. We maken keuzes in punt 8 en daar kan ik wel in meegaan. Als het dan gaat om een rondweg, want die is zeer urgent, dan wil ik daar wel een keer van afwijken.

*Daarom steun ik met de VVD ook **amendement 24-82 Bestemmingsreserve verantwoorde groei**, het potje moet ondergebracht worden waar het hoort, onder punt 8.*

*Dan de Kadernota. We gaan hier van negen scenario's, basispakket, realistisch, naar plus met laaghangend fruit naar een aanvullend pakket voor verantwoorde groei en dit alles komt dan uit bij beleidsimpulsen en majeure investeringen. Ik kijk even en ik laat even een stilte vallen. De gemiddelde Barnevelder is ons al lang kwijt, volgens mij. En toch is het zo dat u met hetgeen voorligt het participatietraject in wilt. En u wilt juist de burger meenemen en kijken hoe we dus met die burger uiteindelijk de keuzes kunnen maken. Dan is dit eigenlijk een beetje een kadernota die al te veel een soort pre-begroting is. Het moet eigenlijk zo zijn, dan sluit ik mij aan bij de heer Korevaar, dat wij hier beleid voeren. Daarom steun ik van harte de oproep om de **kadernota weer terug te brengen naar de maand mei**, zoals hij in het verleden was. Op het moment dat de kadernota in de raadszaal lag en we hadden het erover, was vaak de Meicirculaire daar. Dan werd er nog wel wat moeilijk gedaan, maar dat was wel de insteek van het verhaal. Ik ga hier niet zeggen dat een kadernota niet doorspekt mag zijn van een financieel kader. Want het kan natuurlijk niet zo zijn dat wij hier een blanco cheque geven. Ik denk vooral dat een kadernota moet worden gezien in beleid, financieel en het leven in de geest ervan.*

Dan ga ik het diepe in en toch weer naar de financiën, want ik kan het niet laten. Het college heeft het ons voorgelegd, dus moet je natuurlijk bezig gaan met de pakketten die genoemd zijn in de scenario's, de miljoenen euro's vliegen je om de oren. Maar het hoe, wat en waar wordt eigenlijk

vooruit geschoven. Dat betekent dus dat, als je dat traject ingaat, in de tweede helft van 2025 het verhaal er ligt en dat betekent dus dat wij op dat moment richting de kadernota 2026 gaan, richting een begroting 2026 gaan en dat wij dus in principe staan op een moment dat de verkiezingen al in zicht zijn: maart 2026. Dan is op dit moment de vraag aan de burger, ook aan onszelf en vooral aan dit college: **wat hebben we dan die vier jaar gedaan?** Ik hoorde de heer Kevelam nog wel populair zeggen: we hebben een Bomenplan. Ja, maar daar kunnen we niet van eten. Ik hoor van alles roepen, bijvoorbeeld 'de appelboom'. Maar die laat ik even bij de SGP.

Dit allemaal gezegd hebbende wil ik ook niet overal van weg wil blijven. Het is wel zo dat vooral de volgordelijkheid **in keuzes en scenario's** worden gemaakt. Er worden eigenlijk zeven scenario's op de lange baan geschoven, die worden met de participatie gedaan. Bij twee scenario's wordt concreet aangegeven dat daar de lasten verhoogd worden. Voor zover het om dekking van de lasten gaat, ik noem bijvoorbeeld begraafkosten en afvalheffingen, kan ik een stuk meegaan. Maar als het gaat over de OZB en, wat nog erger is, dat er een OZB geheven wordt maar dat er eigenlijk op die manier nog niet een geoormerkt bedrag aan gekoppeld is van waar het voor ingezet wordt, dan is het zo dat het wel heel bijzonder is om dat uit te leggen aan de burger. Op dat punt doet hij mee met **amendement 24-51 Schrappen OZB-verhoging.**

De heer Kevelam concludeert dat de heer Bos eigenlijk zegt dat de Oostelijke Rondweg een goed idee is. De OZB-verhoging vindt hij geen goed idee. Niet heel lang geleden zei de heer Bos, misschien nog in een andere hoedanigheid, dat er gespaard moet worden voor alles wat wordt gedaan. Maar het is óf lenen óf inkomsten verhogen. Als iemand de Oostelijke Rondweg een goed idee vindt, zal hij ergens geld vandaan moeten halen.

De heer Bos verwijst naar amendement 24-51 dat daarin heel duidelijk is. Er is geld geplaatst voor majeure projecten en daar zeggen deze fracties over dat de €8 miljoen specifiek daarin wordt neergelegd bij de Oostelijke Rondweg. Dat is de eerste basis. Bij de beantwoording van de wethouder zal hij vragen hoever het gaat als het gaat om het weerstandsvermogen. Dat heeft hij in de commissie ook gevraagd en toen gaf de wethouder aan dat daar misschien ruimte is voor nog €3 miljoen. Hij gaat dus later met de wethouder bekijken hoe mogelijk op die manier nog wat geld gerealiseerd kan worden. Dat is sparen voor hetgeen straks gedaan moet worden. Er zal momenteel al een stap gemaakt moeten worden om straks mensen in de provincie en het Rijk warm te laten lopen. Dan heeft de gemeente haar best gedaan en A gezegd, aan provincie en Rijk kan gevraagd worden of zij dan B zeggen.

De heer Kevelam constateert dat de heer Bos geen Oostelijke Rondweg maar een zandweg wil. De heer Bos laat de opmerking voor de heer Kevelam.

De heer Bos vervolgt zijn bijdrage in eerste termijn:

'Ik laat het deel begroting in mijn bijdrage weg met het oog op de tijd.

*Ik heb wel nog **motie 24-84 Conflicterende belangen windmolens en defensie**. Wij willen hier de keuze maken, zo heb ik hem ingestoken, voor veiligheid en niet te kiezen voor een vorm van energieopwekking die eigenlijk in Barneveld niet thuishoort. Dank u wel.'*

De voorzitter schorst de vergadering tot uiterlijk 18.45 uur.

Hij spreekt een woord van welkom uit naar de heer Boswijk die weer aanwezig is in de raad na een tijdelijke afwezigheid en zal hem een attentie overhandigen tijdens de schorsing.

4.2 Schorsing voor overleg en maaltijd

4.3 Reactie van het college op amendementen, moties en vragen om toezeggingen

De voorzitter geeft het woord aan de collegeleden voor hun reactie op de eerste termijn.

Wethouder Oosterwijk reageert op de eerste termijn.

Hij begint met de constatering dat er blijkbaar twee versies van de Kadernota in omloop zijn, eentje voor de coalitie en eentje voor de oppositie. Hij weet niet waar dat aan ligt, komt er een soort moment van verlichting als men oppositie wordt, dat men dan heel anders naar dingen kijkt en ze anders leest? Dat is intrigerend. Aan de ene kant constateert hij dit, aan de andere kant heeft hij aan het begin van zijn periode gezegd dat hij echt voor de hele raad wil werken. Hij vindt het ook jammer. Hij hoort een aantal mensen **snakken naar het goede gesprek** en dat deelt hij. Hij vindt het jammer dat men het goede gesprek in die zin niet op de wagon krijgt. Daarover zijn ook wel persoonlijke gesprekken gevoerd. Maar wat hem, wat het college betreft is dat de doelstelling. Hij wil serieus verder gaan met de vraag hoe dit kan worden gedaan.

De heer Korevaar meent dat de wethouder kan helpen bij die verduidelijking. Eén van de dingen waarover coalitie en oppositie het met elkaar oneens waren, was of er gesneden gaat worden in eigen vlees, dus of er bezuinigingen staan in het basispakket. Hij als lezer ziet een trend van incidentele overschotten die een min of meer structureel karakter hebben gekregen, er gaat realistischer begroot worden. Het vet gaat dus uit de begroting. Hij vraagt of dat 'snijden in eigen vlees' is.

Wethouder Oosterwijk antwoordt dat de heer Korevaar blijkbaar toch voorspellende gaven heeft gekregen, want dit is ongeveer het volgende punt dat de wethouder zou gaan noemen.

Wethouder Oosterwijk vervolgt zijn reactie op de eerste termijn.

Als hij de discussie over de stukken zou samenvatten zou hij zeggen dat er **geen visie in zit, dat het te laat is, dat er niet over beslist kan worden, dat de volgorde verkeerd** is. Hij zou daar heel uitgebreid over kunnen gaan discussiëren maar volgens hem is dat vóór het diner al vrij uitgebreid gedaan. Hij vindt het jammer dat hij met die hele discussie niet verder komt, daarmee komt de Oostelijke Rondweg niet dichterbij. Daarmee komt de visie niet dichterbij. Daarmee komt degelijk financieel beleid niet dichterbij. Dat alles heeft het college geprobeerd weer te geven in de Kadernota, het heeft geprobeerd om ruimte te maken voor al de investeringen waarbij men niet eens zoveel van mening verschilt over dat ze nodig zijn, wanneer en hoe. Daar probeert het college ruimte voor te maken. Maar daar moeten wel dingen voor gedaan worden en daar had men misschien al wat verder in willen zijn. Er kan hard geconstateerd worden dat het misschien niet de juiste visie is en niet op tijd, enzovoort, maar wat koopt hij, wat koopt de gemeenschap van Barneveld daarvoor? Dat vindt hij jammer aan de discussie zoals die gevoerd is. Hij is er eigenlijk best trots op dat het college een kadernota neerlegt waarin echt stappen vooruit kunnen worden gezet om de investering van de Oostelijke Rondweg, hij noemt het nogmaals, wél op te pakken, terwijl er al tien jaar over gepraat wordt en terwijl al een paar keer besloten is dat men dat ding wil. Als het college alles wat de fracties inbrengen toestaat, duurt het nog tien jaar voordat de Oostelijke Rondweg opgepakt kan gaan worden. Dat vindt hij jammer.'

De heer Bos is redelijk nauw betrokken geweest bij de Oostelijke Rondweg en al langer dan tien jaar. Daar vinden zij elkaar snel.

De wethouder is er twee jaar. Er is in de commissie over gesproken, de wethouder verdedigt het nu. Er zijn twee waarheden in de Kadernota, lijkt het wel. Waar het om gaat is dat de wethouder twee jaar bezig is en aangeeft dat men een traject in moet zodat er volgend jaar keuzes gemaakt kunnen worden. Hij zegt het niet om de wethouder te diskwalificeren, maar de heer Oosterwijk is twee jaar wethouder. Hij vraagt naar het **waarom van zijn volgordelijkheid**; meteen de OZB en de kostendekkendheid, het traject in, we gaan het halen. Hij vraagt waarom deze volgorde: hij heeft na twee jaar kennis opgedaan, weet waar hij staat en gaat op kortere termijn de stap maken om terug te komen bij de raad als er een tekort is en dan aan te geven dat de OZB-verhoging nodig is. Spreker denkt dat zij elkaar daarin niet kunnen vinden.

Wethouder Oosterwijk antwoordt dat de reden hiervoor is dat hij voor een totaalpakket staat. Hij

vindt de discussie over de volgorde een soort semantische discussie worden waar hij eigenlijk niet veel wijzer van wordt. Het is een pakket van €9 miljoen. Het begint met het op orde krijgen van de basis, het begint gewoon met het snijden van €2,5 miljoen in de eigen begroting. De heer Bos kan dan niet zeggen dat het college niet bezuinigt. Dit gebeurt vanaf 2025. De inhuur wordt verminderd en er zijn nog wat bezuinigingen. Dan moet de heer Bos niet zeggen dat de volgorde verkeerd is, de volgorde is een heel compleet pakket. Hij heeft het zelf uitgerekend: €6 miljoen aan ombuigingen vanaf 2025.

Hij hoorde dat er gezegd werd: de **verhoging van de OZB** is erg want dat gaat ten koste van de samenleving, maar de bezuinigingen gaan dat ook. Sommige mensen merken daar nog meer van dan van de €2,5 miljoen OZB-verhoging. Er wordt gesproken over het brengen van offers ten behoeve van het voorzieningenniveau in Barneveld, dat iedereen volgens hem wil realiseren. En dat probeert men zo eerlijk en transparant mogelijk te verdelen met elkaar. Dat is het **gebalanceerde in het pakket**: er zitten ombuigingen in, er zit in 'snijden in eigen vlees' in, er zit een deel lastenverhoging in en er zit een deel bezuinigingen in. Hier kan men kritiek op hebben en anders over denken maar het is een keuze van het college. Daar kan men anders naar kijken, men kan bijvoorbeeld zeggen dat de €5 miljoen voor de investeringen helemaal niet nodig is. Dat is prima, dan is men gauw klaar. Men kan zeggen: geen OZB-verhoging, doe alles maar via bezuinigingen. De wethouder voorspelt dat dit meer invloed op de samenleving zal hebben dan de OZB-verhoging. Men kan ook zeggen: doe alles via de OZB-verhoging omdat de bezuinigingen zo moeilijk zijn en door het college uitgesteld worden. Spreker hoort niemand dat zeggen. Dat zijn volgens hem de discussies die gevoerd zouden moeten worden in de raad en die hoort hij niet. Hij hoort niemand de €9 miljoen ter discussie stellen. Hij neemt aan dat alle fracties daarmee instemmen.

De heer Bos komt terug op het noemen van keuzes door de wethouder die zegt 'ik voorspel dat'. Spreker wil hard gemaakt horen wat de voorspelling van de wethouder is en waar die voorspelling plaatsvindt, waar die op is gebaseerd en hoe er dan naar gekeken moet worden.

Wethouder Oosterwijk begrijpt dat de heer Bos dat wil, maar daar gaat men niet verder mee komen. Het college hecht waarde aan een zorgvuldig traject. Als het college zegt met de samenleving te willen praten, had het ineens niet moeten participeren. Met alle respect, de raad heeft echt zelf het **participatiebeleid** vastgesteld. Hij begrijpt niet waar dan het probleem zit.

De heer Korevaar vraagt welke **trede van de participatieladder** het college wil gaan toepassen. Wethouder Oosterwijk vraagt of hij overhoord wordt, of nagegaan wordt of hij de treden goed kent.

De heer Korevaar antwoordt dat dat niet het geval is. Maar dit is wel fundamenteel.

Wethouder Oosterwijk meent dat de heer Korevaar ook niet over de treden gesproken heeft, maar over het punt dat het college zelf besluiten moet nemen, die aan de raad voorlegt waarna een besluit wordt genomen. Dat is prima. Hij vindt het van zorgvuldigheid getuigen om een zekere vorm van participatie te hebben met de samenleving. Hij vraagt hem ten goede te houden welke trede dat is. Met elkaar is afgesproken dat dit zorgvuldig is en hij begrijpt dan ook echt niet dat dit opeens een issue is en leden van mening zijn dat het college dit niet zou moeten willen doen. Er moeten keuzes gemaakt worden: in de volgorde der dingen maakt het college voorstellen, bespreekt het die met de samenleving en gaat de raad een besluit nemen.

De heer Korevaar probeert te begrijpen wat het college van plan is om te gaan doen. Hij leest in het plan dat het college een projectplan heeft opgetuigd waarin staat dat het college participatie gaat toepassen. Dat is uitstekend. De vervolgvraag is dan welke trede van de participatieladder gebruikt gaat worden. Spreker vraagt dit niet zonder reden, het is nogal relevant: als men spreekt over cocreatie, dan is de rol van de raad namelijk uitgespeeld. De wethouder kan doen of het een grote verrassing is, maar als hij graag een zorgvuldig traject wil lopen, lijkt dit de heer Korevaar geen rare vraag.

Wethouder Oosterwijk vraagt of hij goed begrijpt dat de heer Korevaar niet betrokken wil worden in het verhaal met de samenleving. Het is hem onduidelijk wat de heer Korevaar wel of niet wil.

De heer Korevaar licht toe dat het er niet om gaat wat hij zou willen. Het gaat erom dat hij de

wethouder wil begrijpen en de stappen die het college wil gaan nemen. In de Kadernota wordt gesteld dat het college een projectplan gaat opstellen. Daarin gaat het college met de raad, met de samenleving en met andere partners in gesprek. Dat is prima. Vervolgens is de vraag op welke trede dat wordt gedaan, want dat impliceert nogal iets voor de rol die de raad in het vervolg van dit proces heeft. Dat is een vrij feitelijke vraag. Hij begrijpt dat de wethouder hier misschien niet meteen een antwoord op heeft, maar dan zou dat het antwoord kunnen zijn. Maar de wethouder moet niet doen of de heer Korevaar steken onder water geeft. Dat is hier het punt niet. De wethouder stelt dat hij een zorgvuldig traject voor ogen heeft en dat ziet zijn fractie ook graag.

Wethouder Oosterwijk vindt de discussie niet zo zinvol. Wat er staat is dat het college een **projectplan** maakt, dat dit ter kennisgeving naar de raad gestuurd wordt en dat men vervolgens het traject ingaat. Alle vragen die de heer Korevaar stelt in de vergadering zullen in het projectplan staan. Als hij daar dan nog iets van vindt, hoort het college dat graag. Volgens de wethouder heeft de heer Korevaar in al zijn bijdragen aangegeven, het staat zelfs in een motie die het CDA heeft ingediend, dat de raad er vooral niet te veel mee vermoeid moet worden maar dat de raad vooral aan besluitvorming moet doen. De wethouder gaat hiermee akkoord. Het college moet keuzes maken en doet voorstellen, er moet €3 miljoen opgehaald worden en daar hecht de wethouder veel waarde aan. Maar hij vindt het ook belangrijk dat daarover vervolgens de samenleving wordt geconsulteerd. Hij denkt dat de heer Korevaar als raadslid geen rol in dat proces wil hebben maar vooral een rol in het besluitvormingsproces. De raad is daar ook voor. Spreker vindt het voor de hand liggend dat het op die manier wordt opgepakt.

De heer De Vries kijkt terug op een eerste termijn met verschillende bijdragen waarover goede discussies zijn gevoerd, waarbij vaak de conclusie was dat fracties ergens nu eenmaal anders over dachten. Hij schrikt van de reactie van de wethouder. Opmerkingen als 'ik snap niet dat' in een soort overredingsstand, in een soort reflex van 'u hebt dit' en 'u hebt dat'. Dat helpt het gesprek niet. Hij hoopt dat de wethouder dit anders doet in het vervolg van zijn reactie.

De wethouder gaf zojuist aan graag over de inhoud te hebben willen spreken en niet over alle andere dingen die hij noemde. Hij vraagt de wethouder waar hij het op de inhoud over had willen hebben, even los van de pakketten waar hij over sprak. De wethouder zei bijvoorbeeld 'Ik kan u verzekeren dat dat nooit was gelukt'. Dat klinkt als een scenario en dat is juist wat spreker nodig had. Als hij de scenario's had gehad, had hij op basis daarvan uiteindelijk op de inhoud een keuze kunnen maken. Als de wethouder kijkt naar **de beslispunten, welk gesprek op de inhoud had de raad dan kunnen voeren met het voorstel van het college?**

Wethouder Oosterwijk stelt dat hij graag een discussie had gevoerd over de vraag of men het met elkaar eens is dat de €9 miljoen nodig is, of men het erover eens is dat in de samenstelling van het pakket een zekere balans zit of dat men die balans 'uit balans' vindt en een voorkeur heeft voor een andere balans. Daarover kunnen volgens hem prima gesprekken gevoerd worden. Hij heeft inderdaad in de commissie het ongemak aangegeven dat het bezuinigingspakket niet helemaal concreet is. Daar heeft de heer De Vries een punt, dat ongemak in de discussie begrijpt hij. Maar hij ziet tegelijkertijd een aantal fracties wel in staat om in ieder geval hun voorkeuren daarbij aan te geven. Daarover zou hij goed een discussie over gevoerd kunnen hebben. Daarbij wordt ook gesproken over de vraag wat voor samenleving men wil hebben. Volgens de wethouder wil men een samenleving hebben waar niet alleen gepraat wordt over mooie projecten maar waar ze ook uitgevoerd gaan worden. De wethouder zou er een paar visies aan kunnen toevoegen, maar als men al die visies heeft en vervolgens de Oostelijke Rondweg niet uitvoert, loopt hij straks weg uit het gemeentehuis met een mooie visie voor Barneveld maar niet met een concreet voorzieningenniveau waar ook al jaren naar gesnakt wordt. Het vindt het jammer dat dit niet aan de orde komt en vraagt of hij dat moet interpreteren als iets wat iedereen belangrijk vindt.

De heer De Vries had graag gesproken over visie, keuzes en scenario's (die ook kunnen getuigen van visie). In de vorige kadernota is door het college gezegd dat het met scenario's en mogelijkheden zou komen waarin bepaald kan worden hoe men verder komt met Barneveld. Er is vanuit de raad zelf nog de uitspraak gedaan dat daar ook in meegenomen moet worden in hoeverre

de gemeente moet groeien en wat dat betekent. De wethouder gaf in de commissievergadering aan dat dat niet veel verschil maakt. Spreker adviseert de wethouder om dergelijke zaken op te schrijven en uit te leggen, om uit te leggen wat de keuzes zijn: wat betekent het voor het vervolg als de OZB niet verhoogd wordt, wat betekent het als de OZB wel verhoogd wordt. Dat had zijn fractie erg geholpen.

De wethouder gaf aan dat, als alle moties en voorstellen door de raad worden opgepakt, men nog wel een jaar bezig zou zijn. De heer De Vries vraagt of dit betekent dat de wethouder veel van dergelijke voorstellen van de raad gaat ontraden.

Wethouder Oosterwijk heeft het blijkbaar niet duidelijk gezegd. Het ging hem erom dat het college echt **investeert in het voorzieningenniveau van Barneveld**. Als de bezuiniging niet wordt doorgevoerd, als de OZB niet wordt verhoogd, dan worden de investeringen voorlopig dus niet gedaan. Dat zegt niets over de andere moties en amendementen. Dat misverstand probeert hij uit de weg te ruimen. Is dit visie of geen visie? De €5 miljoen is nodig om €100 miljoen te investeren. De heer De Vries had ook kunnen vragen waarom het college niet €200 miljoen investeert, want in de MIP staat veel meer wat momenteel dus niet gedaan wordt. Dat had ook een mooi gesprek geweest. Dat zijn de keuzes die het college gemaakt heeft, misschien had het die meer expliciet op moeten schrijven. Het college heeft de keuze gemaakt om een investeringspakket van €100 miljoen te kunnen financieren. Bij de invulling, dit zegt hij ook richting VVD en Lid Bos, is de raad zelf betrokken. De Oostelijke Rondweg is de meest makkelijke om te noemen. Maar er zit meer in en daarover gaat ook nog gesproken worden: hoe gaat het ingevuld worden. Maar als er nu geen keuzes worden gemaakt, hoeft dat gesprek überhaupt niet gevoerd te worden. Over de Oostelijke Rondweg wordt al lang gesproken. De wethouder adviseerde er niet aan te beginnen omdat er geen financiering was. Dat kan dan een hele financiële uitspraak lijken, maar het is volgens hem de realiteit en alleen van woorden kan men niet leven.

De heer De Vries herinnert eraan dat hij in zijn bijdrage heeft aangegeven dat de fractie puur financieel wel kan volgen waarom de keuzes worden gemaakt. In de besluitvorming ziet spreker een lijstje met dingen waar de wethouder niet aan wil komen, 'vooralsnog' staat er dan bij. In de raad werd zojuist gediscussieerd over waar men allemaal niet aan mag komen en dat resulteert in een aardige lijst. Het CDA vroeg zich af of men dit wel moest doen. Hij vraagt of het niet beter was geweest om dit vanuit het college om te draaien en te zeggen dat het college zich richt op deze dingen, zodat de raad op die manier makkelijker kan zeggen waar echt niet aan getornd mag worden en voor iets anders gekozen moet worden.

Wethouder Oosterwijk begrijpt de behoefte van de heer De Vries. Hij gaat dan ook niet ontkennen dat dit misschien beter geweest was of dat hij liever al een soort complete lijst had gehad. Misschien wel. Maar in de twee jaar dat het is opgebouwd is gezegd dat de eigen financiële begroting, los van de investeringen, op orde moet komen. Het heeft zeker een jaar geduurd voordat hij begreep hoe het ongeveer werkt, welke mechanismen wel en niet werken. In 2023 is met elkaar de MIP ingevuld. Daar zitten nog onzekerheden in maar het grove beeld daarvan is dat er een paar honderd miljoen euro meer geïnvesteerd moet worden dan er aan mogelijkheden was. Er is tijd nodig om dat in te vullen. Dan komt men bij de discussie hoe zorgvuldig men wil zijn, wordt de samenleving daar nog bij betrokken of had men al een stap verder willen zijn. Diep in zijn hart had de wethouder een stap verder willen zijn en was er deze dag een ander gesprek gevoerd in de raadszaal. Dit is waar de wethouder praktisch tegenaan loopt. Hij begrijpt het onbehagen van de heer De Vries, dat dit het lastig maakt om het gesprek te voeren. Misschien had het college moeten kiezen voor een kadernota die alleen over de kaders gaat. Daar zal hij nog op terugkomen. Dan hadden raad en college het gesprek kunnen voeren over de vraag of het pakket met €9 miljoen de richting is die men in wil. Vervolgens wordt gekeken naar de invulling.

De heer Top hoorde de wethouder zeggen dat de raad niet betrokken wil zijn bij het participatietraject dat aanstaande is. Hij heeft zelf beluisterd dat een deel van de raad het niet wil. Hij geeft namens de SGP aan dat die fractie tussentijds betrokken wil zijn en op de hoogte wil blijven van het participatietraject. Hij vraagt de wethouder om dit te duiden.

Wethouder Oosterwijk vindt het in deze fase van het debat wat flauw om procesmatig te verwijzen naar het projectplan dat nog niet is voorgelegd. Hij hecht er waarde aan dat het **college een aantal keuzes maakt** die ook echt **aan de samenleving worden voorgelegd**. Hij wil **de raad niet buitensluiten**, daar gaat het niet om. Maar hij wil de raad ook niet vragen om zelf met voorstellen te komen. Het college heeft de plicht om die voorstellen te doen en daar vervolgens het gesprek over aan te gaan. Bij dat gesprek is er, wat hem betreft, de vrije keus of de raad wel of niet bij betrokken wil zijn. Het college zal in ieder geval proberen de uitkomsten van die gesprekken zo te verwoorden dat de raad dezelfde informatie heeft als die het college heeft. Dat is relevant voor de besluitvorming, de raad verdisconteert de input die uit de samenleving komt. Of de fracties zelf onderdeel van het gesprek willen zijn, daarbij zijn de voorkeuren verschillend.

De heer Evers vindt participatie heel belangrijk. De wethouder zegt dat de raad daar niet bij betrokken wil worden. Volgens hem is het zo dat men bij een kadernota kaders vaststelt richting de begroting en aan de hand van die kaders worden keuzes gemaakt. En daarom kiest men voor bezuinigen, lastenverzwaring et cetera. De voorliggende Kadernota doet veel meer. Die zegt: 'We pakken een pakket en we gaan nu al zeggen dat de OZB-verhoging wordt opgelegd.' Dat is dan een voldongen feit bij de begroting. Dat vindt spreker vreemd voor een kadernota.

Zijn tweede punt is dat hij niet heeft gezegd niet betrokken te willen zijn bij de participatie. Hij heeft gezegd dat het niet in die volgorde hoort. Het hoort thuis in de commissie waarin de begroting besproken gaat worden, want daar worden er keuzes gemaakt voor de begroting.

Wethouder Oosterwijk constateert dat er verschillend gedacht wordt over de aard van een kadernota in de loop van de tijd. In 2023 heeft hij aangegeven wel naar **een soort kaderbrief** te willen, kort en met niet alles erin en dan kan de rest in de begroting gedaan worden. In reactie op vragen van een aantal leden van de raad heeft hij dat juist niet gedaan. Het college heeft zijn best gedaan om de voorliggende Kadernota zover mogelijk in te vullen, zodanig dat de begroting inderdaad niet zoveel meer aanvullend zal hebben. De beleidstoevoegingen zitten erin, noem maar op. Dit is ook het antwoord richting de heer Korevaar. De wethouder is bereid naar een kaderbrief te gaan, maar dan moet helder zijn wat een kaderbrief is en wat het niet is. Daarover verschillen de meningen te veel. Hij kan geen twee dingen tegelijk maken. Een kaderbrief waar concreetheid in zit terwijl men eigenlijk wil spreken over het kader.

De heer Evers vindt dit lastig. Volgens hem is er niet veel verschil tussen een kadernota en een kaderbrief. Volgens hem hoort in beide een visie te staan waarin het college zegt waar het naar toe gaat, wat het het komende jaar voor Barneveld wil realiseren. Het is hem om het even of het een brief is of een nota. Hij vindt dit zand strooien.

De heer Korevaar haalt Steve Jobs aan: 'Als ik mijn afdeling Financiën beleid voor mijn bedrijf zou laten schrijven, had ik nooit een iPhone ontwikkeld.' Dit is waarover men in de discussie van mening verschilt. Of misschien wel niet. De wens van de raad is om na te denken over de kaders, over de grotere lijnen. De vorige spreker zei het al, dan is het logisch dat er na de kadernota een vertaling op financiële grond van wordt gemaakt. Hij meent dat het de **principiële wens van de raad** is om, vanuit visie en waarden, **met elkaar na te denken over scenario's** en vervolgens na de discussie **in de kadernota ook de financiële consequenties daarvan te accepteren en te onderkennen**. Dat is het resultaat van de keuzes die men met elkaar heeft gemaakt in de kadernota. Hij denkt dat dit het college zou helpen als het de gedachtegang in de raad zou aanhoren en mee zou kunnen nemen. Waar nu het een beetje mis lijkt te gaan, is dat men toch met elkaar over bedragen, getallen en percentages voor de OZB spreekt. Als met elkaar de discussie gevoerd zou worden over de vraag of men vindt dat er bezuinigd moet worden of dat in eerste instantie de OZB moet worden verhoogd, hadden raad en college een ander gesprek gehad met elkaar. Hij denkt dat de huidige discussie is ontstaan doordat het allemaal bij elkaar komt in één groot totaalpakket.

Wethouder Oosterwijk voelt hierin mee, hij had dat gesprek ook graag willen hebben. Hij heeft wel een **ander beeld voor ogen bij wat een kadernota** is. Een kadernota is volgens hem het eerste P&C-product van een nieuw jaar. Het legt wel degelijk nieuwe financiële lijnen uit. Daar ligt voor de

wethouder de nadruk. Als de heer Korevaar een andere mening is toegedaan, dan kan dat, maar dan moet over de inhoud van het product dat men op tafel wil leggen gesproken worden. Dat vindt hij een prima gesprek, hij wil daar open voor zijn. De heer Korevaar en de wethouder zitten op verschillende golflengtes over wat ze wanneer doen.

De heer Korevaar vraagt of de wethouder begrijpt dat spreker constateert dat de twee momenteel dicht op elkaar zitten. Het begint voor de raad heel snel op een soort conceptbegroting te lijken als die in juli van het jaar besproken wordt. Als de **kadernota naar voren wordt gehaald**. Hoeft het allemaal niet zo gedetailleerd, dan kan de kadernota bij wijze van spreken door een afdeling van beleidsadviseurs geschreven worden in plaats van de financiële afdeling van de wethouder. Wethouder Oosterwijk begrijpt dit. Hij is echter in verwarring doordat de heer Korevaar zelf het signaal heeft afgegeven dat in Barneveld de kadernota eigenlijk gewoon de conceptbegroting is. De wethouder gaf er in 2023 de voorkeur aan om een kaderbrief te schrijven waarin meer op strategisch niveau de lijnen worden uitgezet en dan komt de rest wel. Hij gaat hierin mee en zegt wederom dat er dan een gesprek gevoerd moet worden over wat op welk moment gedaan moet worden. Hij is het ermee eens dat kadernota en begroting dicht op elkaar zitten. De Kadernota, zoals hij momenteel voorligt, en de begroting mogen ook weer niet te veel van elkaar verschillen.

De heer Korevaar begrijpt dit in het momentum, het is juli en het zou vreemd zijn als de begroting er in oktober heel anders uit komt te zien. Hij hoopt hier lucht in te creëren.

Misschien heeft hij een andere herinnering aan de gesprekken die hierover gevoerd zijn. In het verleden leek de kadernota inderdaad vaak op een begroting, maar hij heeft niet de wens uitgesproken om die te behouden. Hij stelt voor om de lopende discussie te zien als een interessante opmaat naar een goed gesprek erover.

Wethouder Oosterwijk vervolgt zijn reactie op de eerste termijn.

Hij heeft tijdens de discussie punten behandeld die hij eigenlijk wat meer gestructureerd wilde vertellen, bijvoorbeeld over het pakket van €9 miljoen en de opbouw daarvan. Dat zal hij niet herhalen.

In het debat is een **aantal moties ingediend dat adviseert terughoudend** te zijn met een aantal scenario's. Het college heeft de raad eigenlijk uitgedaagd om met die zaken te komen omdat het de voorkeuren van de raad wilde leren kennen. Hij vindt dit belangrijke informatie en dankt de fracties ervoor. Tegelijkertijd hecht hij waarde aan het halen van de €3 miljoen aan bezuinigingen, anders moet hij aan andere knoppen gaan draaien. Als hij de moties in die context mag blijven lezen, dan kan hij daar prima mee uit de voeten en dan zullen de portefeuillehouders daar bij de verschillende onderwerpen kort op reageren. Hij hecht eraan om die algemene opmerking daarover te maken.

De heer Wiesenekker wijst erop dat de ChristenUnie één van de partijen is die dit gedaan heeft, ook omdat er een bepaalde bandbreedte is. Hij heeft in de commissie gevraagd of dat de bedoeling was en toen antwoordde de wethouder dat dat het gesprek zou zijn waar hij naar op zoek is. De moties die zijn fractie erover heeft ingediend kan de wethouder als zodanig beschouwen.

Wethouder Oosterwijk vervolgt zijn reactie op de eerste termijn.

Dit waren zijn algemene reflecties op het debat.

De heer De Vries vat dit op alsof de wethouder daar wat ruw overheen ging, dat was zeker niet zijn intentie. Hij heeft wel geprobeerd te duiden hoe college en raad verder komen in het debat en hoe ze verder komen voor de gemeenschap van Barneveld, waarbij de wethouder het echt van belang vindt om het investeringspakket en uitvoer te kunnen brengen. Gelukkig vinden de heer De Vries en college elkaar daar wel in.

De heer Korevaar stelde aan het begin van de inbreng van de wethouder de vraag, daar ligt ook wat onduidelijkheid voor de raad, of in eigen vlees gesneden zou worden met het basispakket. Hij hoort hier graag een antwoord op.

Wethouder Oosterwijk heeft de opbouw van de €9 miljoen in het pakket aangegeven. Er wordt €2,5 miljoen op de eigen begroting bezuinigd. Is dat snijden in eigen vlees? Er is weinig over gedebatteerd maar de raad kan zien hoe 'Basis op orde' ingevuld is door het college. Dit dan los van het pakket 'Basis op orde' maar de beleidstoevoegingen, de areaaluitbreiding. Het college heeft daar echt keuzes gemaakt in wat het wel en niet gaat doen.

Hij heeft er niet voor gekozen om bij wijze van spreken bij 'Basis op orde' alle wensen die er zijn te honoreren. Want dan was de opgave nog groter geweest. Hij heeft al aardig gesneden in het eigen vlees. Op basis van het grote overschot van het afgelopen jaar is gezegd dat er wel €2,5 miljoen af kan. Maar dat is nog niet geregeld, het is niet het zomaar even een stelpost van €2,5 miljoen neerzetten en het komt wel goed. Dat is bezuinigen op de eigen begroting met de vraag waar dit neer gaat vallen. Hij heeft geprobeerd aan te geven dat het college wel degelijk vanaf 2025 aan het bezuinigen is.

Volgens de heer Korevaar is het goed de discussie nog te voeren omdat daar aan het begin van de middag de verwarring ontstond. Verschillende fracties denken dat het aanvullende pakket volledig in 2026 neerkomt en dat voor de begroting van 2025 vooral gesproken wordt over het basispakket en het basispakket plus. Daarover werd in de eerste termijn gezegd dat er stevig in eigen vlees gesneden werd. Volgens hem ontstond daar de verwarring. Hij heeft daar zelf de conclusie getrokken dat het vooral in het realistisch begroten zit. Hij begrijpt dat het voor de wethouder en de organisatie een inspanningsverplichting is, maar dat gaat dan vooral over het toevoegen van nieuwe beleid. Kostendekkendheid, leges beperken, inhuur, afschrijvingstermijn verlengen: hij begrijpt dat er een prestatie wordt gevraagd, maar het echt snijden in eigen vlees heeft hij daarin niet gelezen.

Wethouder Oosterwijk vervolgt zijn reactie op de eerste termijn.

Hij gaat over tot de behandeling van de amendementen en moties.

Amendement 24-82 Bestemmingsreserve verantwoorde groei van de VVD. Daarin staat dat de in te stellen bestemmingsreserve alleen te gebruiken is als spaarpotje voor de Oostelijke Rondweg. De wethouder vindt dit te eng. De Rondweg moet erin, dat weet iedereen. Maar het is breder. Hij heeft ook in de Kadernota geprobeerd het punt 'Verantwoorde groei' te duiden. Minstens tien jaar groei heeft men al gehad, er komt nog groei. Het gaat over de Rondweg, over Thorbeckelaan Noord, over het onderwijs. Het gaat over meer dingen. De raad gaat uiteindelijk zelf over het potje, het is niet zo dat men te kust en te keur wat uit die spaarpot kan halen. Die valt onder het budgetrecht van de raad.

De heer Bos meent dat Thorbeckelaan Noord kan worden toegevoegd, dat heeft te maken met de interruptie van de heer Top. Zijn fractie heeft ook onderwijs en Harselaar Oost erbij gezet. Het bedrijfsleven heeft behoefte aan Harselaar Oost maar volgens hem heeft het bedrijfsleven meer behoefte aan een goede ontsluiting. Met het oog op de volgordelijkheid is die keuze goed. In de commissie of in de technische sessie is gesproken over onderwijs, geduid moet worden wat het ministerie en wat de gemeente moet doen. Hij vraagt of het amendement niet beter zou zijn met de toevoeging van Thorbeckelaan Noord en zijn uitleg erbij.

Volgens wethouder Oosterwijk doet het amendement geen recht aan de MIP-lijst die anderhalf jaar geleden in de raad is besproken. Daar stond een scala aan strategische wensen in die voor een groot deel erkend werden door de raad. Dat leidde tot de €300 miljoen. De heer Bos beperkt zich nu tot ongeveer €60 tot €70 miljoen voor de Oostelijke Rondweg, €20 miljoen voor Thorbeckelaan Noord en dan stopt het. De wethouder vindt dit niet voldoende bijdragen aan de slag die college en raad maken om het voorzieningenniveau van Barneveld een beetje te laten trekken bij de groei die is en wordt gemaakt.

De heer Bos komt terug op de reservering vanuit de jaarcijfers, de €8 miljoen. Over de rest spreekt hij niet, dat kan evenwel. Er kan een heel palet worden gedaan, dat is de €5 miljoen die nodig zijn voor kapitaallasten om de investeringen te doen. Hij pleit voor een spaarpotje en voor het gebruiken als kapitaallast van de rest. Anders zou hij de Kadernota helemaal verkeerd gelezen hebben.

Volgens wethouder Oosterwijk heeft de Bos de Kadernota niet verkeerd gelezen. Hij heeft gelijk, het

potje is een apart verhaal. De wethouder ziet ze wel als congruent aan elkaar, de €5 miljoen die men structureel wil hebben voor dekking van kapitaallasten is voor hetzelfde als waar het potje voor is. En de heer Bos zegt: beperk dat potje voor twee dingen. Dat kan. Hij laat het oordeel daarover aan de raad. Er wordt vanzelf weer een punt bereikt waarop men zal zeggen dat het handig is om dat vanuit het potje te doen, met goedkeuring van de raad.

De heer Evers wil nagaan of hij de juiste conclusie trekt uit het betoog van de heer Bos. De wethouder zegt dat, als het amendement wordt aangepast en minder eng wordt gemaakt - bijvoorbeeld een toevoeging van Barneveld Noord, Thorbeckelaan en een stuk Bloemendal - het voor hem al acceptabel zou zijn.

Wethouder Oosterwijk antwoordt dat hier wel een tijdje mee geleefd kan worden. Maar hij vraagt zich af wat de beperking voor nut heeft.

De heer Evers gaf het in zijn bijdrage al aan. Hij denkt dat én het Rijk én de provincie een plan nodig hebben om het college te kunnen helpen met de financiering. Als de wethouder een pot maakt voor 6 of 8 of 10 dingen, dat zeggen provincie en Rijk dat het potje met miljoenen euro's voor meer dingen is bestemd. Daarom kiest zijn fractie ervoor om juist de Oostelijke Rondweg en eventueel Barneveld Noord daarbij te pakken, zodat de gemeente met een goed verhaal richting het Rijk en de provincie kan komen. Hij vreest dat de wethouder anders terugkomt bij de raad en moet zeggen dat het niet lukt en dat er vertragingen zijn. Dat wil hij voorkomen.

Wethouder Oosterwijk denkt dat het precies andersom ligt. Hij moet een verhaal maken over de Oostelijke Rondweg en moet daarbij hij aangeven dat de financiering van de kant van de gemeente rond is. Als dit beperkt wordt tot het potje, waar momenteel €8 miljoen in komt en waarvan het heel onzeker is wat daar in het vervolg nog in komt, duurt het minstens vijf tot zes jaar voor hij kan beginnen met het plan voor de Oostelijke Rondweg. De wethouder ziet het voordeel van wat de heer Bos voorstelt niet in.

De heer Evers weet niet goed hoe hij hierop moet reageren. Zoals hij zojuist zei, heeft hij het gevoel dat er een beetje zand gestrooid wordt. In het amendement wordt niet gezegd dat het college moet stoppen met het maken van plannen voor de financiering van de Oostelijke Rondweg. Het moet een zet zijn: dit is voor, hier hebt u een deel van het verhaal. Met de motie die zijn fractie ook heeft ingediend, wordt het steeds verder opgehoogd. Het verhaal wordt alleen maar beter en beter. Het is juist een grote handreiking van de fracties.

Wethouder Oosterwijk merkt op dat hij voor de tweede keer is beschuldigd van het strooien van zand op het moment dat de fracties het niet meer volgen en niet pakken. Daar wordt hij niet vrolijk van. Hij probeert aan te geven dat hij juist breedte en ruimte nodig heeft om richting de provincie aan te kunnen geven dat hij én het potje én de €5 miljoen financieringslast heeft. Beide kan hij inzetten om aan te duiden: ik heb de financiering rond, wanneer komt u? Dat is geen strooien, dat is proberen te helpen om Barneveld vooruit te laten komen. Hij dacht dat de VVD dat ook wilde.

De heer Evers meent dat de term 'zand strooien' niet zijn beste uitspraak was. Dat neemt hij helemaal terug. Maar het is ook niet zo dat met wat hij zojuist zei, hij Barneveld niet vooruit wil laten komen. Hij vraagt de wethouder om die uitspraak terug te nemen.

Hij denkt dat wethouder en de twee fracties hetzelfde willen. De fracties kiezen er echter voor om zich op de twee dingen te richten.

Wethouder Oosterwijk probeerde te bevestigen dat hij de VVD kent als een partij die juist wel vooruit wil komen. Er is een inhoudelijk verschil over hoe dit gerealiseerd zou moeten worden. Daar is inmiddels over gesproken.

Wethouder Oosterwijk vervolgt zijn reactie op de eerste termijn.

Motie 24-81 Vul de spaarpot van de VVD: hier adviseert de VVD om scherp aan de wind te varen als het gaat over de signaalwaarde voor het weerstandsvermogen. Alles kan, de wethouder probeert enige flexibiliteit te houden in de financiële huishouding van de gemeente. Daar is niet alleen weerstandsvermogen relevant, ook solvabiliteit et cetera is van belang. Hij beveelt de motie niet aan. Maar als er te veel algemene reserve is in de ogen van de raad, dan kan alsnog

gezegd worden dat het bestemd wordt voor de bestemming waarvan de fractie denkt dat het heel hard nodig is.

Motie 24-67 Stagevervoer buiten schooltijden van de VVD: aan de ene kant een sympathieke motie en de wethouder begrijpt hem. Het college schat in dat de problematiek minimaal is en de inspanning om dit te realiseren zal groot zijn bij taxivervoerders die moeite genoeg hebben om hun reguliere leerlingenvervoer te bemensen. Zij lopen maandelijks tegen problemen aan als een tekort aan personeel. Daarom vindt de wethouder de motie vrij ver gaan maar hij zegt ook niet dat het niet mag. Hij beveelt de motie niet aan. Bovendien is het zo dat altijd geprobeerd wordt om met maatwerk daar waar het kan een oplossing te bieden in dergelijke gevallen. Het aantal gevallen is volgens hem echt minimaal.

Motie 24-79 Ondersteunen Techniek event Makers in de Techniek van Lokaal Belang: het is niet zo dat dit in Ede permanent gesubsidieerd wordt door de gemeente Ede. Hij heeft hierover gehoord bij de Human Capital Agenda. Men draagt daar af en toe aan bij in Barneveld. Hij heeft BTO horen zeggen dat dit prima op orde is. De motie is redelijk overbodig.

Motie 24-73 Inventarisatie bouwvergunningen van Lokaal Belang: hij wil benadrukken dat het inhoudelijk een relevant onderwerp is. Soms blijkt er een heel oude vergunning te zijn en blijken ergens nog rechten te zijn. De suggestie die in de motie zit dat, als dat opgelost wordt, er geld wordt bespaard is volgens hem contraire. De gemeente moet een forse inspanning doen om dit te realiseren. Met de mensen bij wie een vergunning ingetrokken gaat worden moet een zorgvuldig traject gelopen worden, ze kunnen daar bezwaar tegen maken. De motie is sympathiek maar de wethouder raadt hem niet aan, er moet fors geïnvesteerd worden bij de OddV om dit te realiseren.

De heer Kevelam licht toe dat de motie veel meer vraagt, maar dat het hoofdpunt voor zijn fractie de inventarisatie is. Hij vraagt of hij de wethouder goed begrijpt als hij zegt dat dit precies hetgeen is dat al de capaciteiten opslokt. De wethouder lijkt aan te geven dat de uitkomst ervan niet opweegt tegen de inspanning die de gemeente verricht. Het is lastig als er dingen zijn waarvan men de impact niet kent.

Wethouder Oosterwijk bevestigt dit. Het probleem is reëel en van tijd tot tijd loopt men er tegenaan. Dat is vervelend en dan zijn er kosten, hij heeft geen inzicht in hoeveel. Als men dit serieus op orde wil krijgen, dan moet er vermoedelijk €100.000 tot €200.000 geïnvesteerd worden. Dat zou de wethouder er nog niet voor over hebben. Hij neemt voor lief dat hij af en toe tegen problemen aanloopt.

Wethouder Oosterwijk vervolgt zijn reactie op de eerste termijn.

Motie 24-75 Realiseren Makelpunt voor gebruik binnen- en buitenruimte van Lokaal Belang: hierbij vraagt hij zich af of dat echt een taak voor de overheid is en welk probleem ermee opgelost wordt. Binnen het college was verschil in inzicht in hoeveel inspanning dit zou kosten. Volgens hem zou dat best veel zijn omdat alle dorpshuizen zich ernaar moeten voegen. Als hieraan wordt begonnen onderschat men tevoren de hoeveelheid werk die erin zit. Hij zou dat niet willen laten opwegen tegen het eventuele voordeel ervan.

Volgens de heer Kevelam kost het de ambtenaren een telefoontje over hoe men zich aanmeldt bij het Makelpunt en een foldertje naar de betreffende gebruikers en bezitters van dergelijke ruimten. Vervolgens kan men rustig achterover gaan zitten en afwachten wat er gebeurt. Er vloeit geen bloed als het niet van de grond komt en als het wel van de grond komt, is het heel aardig.

Wethouder Oosterwijk vraagt of het dan klopt dat er maximaal twee uur werk in zit. Dan vindt hij het prima.

De heer Kevelam bevestigt dit (*dit is aan de reacties van de aanwezigen te merken, zijn reactie staat niet op video of geluidsopname*).

Wethouder Oosterwijk vervolgt zijn reactie op de eerste termijn.

Amendement 24-51 Schrappen OZB-verhoging van CDA, Burger Initiatief en VVD: hij heeft zojuist

toegelicht dat hij hier geen voorstander van is omdat hij waarde hecht aan de totaliteit van het pakket. Hij is er ook niet van overtuigd dat het college dit moet laten liggen, hij denkt dat dan dingen niet gerealiseerd worden.

Amendement 24-52 Leges voor commerciële evenementen van ChristenUnie en SGP: vanuit rechtvaardigheid begrijpt hij het amendement, vanuit effectiviteit en wat het oplevert begrijpt hij het niet. Het is een beperkt aantal evenementen, zo niet één of twee. Als wethouder Financiën zit hij er niet op te wachten om hier veel inspanningen voor te doen. Hij beveelt het niet aan maar laat het oordeel aan de raad over.

Motie 24-56 College aan de slag 2.0! van CDA en Burger Initiatief: ook dit onderwerp is besproken in het meer algemene deel. In het onderdeel 'spreekt uit dat' zitten elementen waarover een goed gesprek gevoerd zou moeten worden. Bij de overwegingen staat een aantal punten waarover hij niet erg positief kan zijn. Zo staat er: 'overwegende dat de bezuinigingsopgave verzandt.' Daar is het zand weer. De wethouder is hier niet positief over.

Motie 24-66 Toeristen- en forensenbelasting van SGP, Lokaal Belang en ChristenUnie: deze belastingen zouden meegenomen moeten worden bij de programmabegroting 2025 vanuit de gedachte dat, als men eenmaal begint, deze gelijk mee genomen kunnen worden. Het college kan hier prima mee leven en het lijkt goed uitvoerbaar.

Wethouder De Heer reageert op de eerste termijn.

Zij maakt een opmerking vooraf, speciaal voor de heer Bos. Alle moties die tot haar gekomen zijn vindt zij geweldig als initiatief en om constructief mee te denken voor de burger in Barneveld. Uit welke hoek ze ook komen, de wethouder vindt alleen al de poging een compliment waard. Zo gaat zij om met alles.

Zij gaat in op de ingediende moties.

Motie 24-53 Armoedebeleid en schuldhulpverlening van het CDA: hier is zij positief over. Ze wil wel een aantal dingen zeggen. Wat vooral naar voren komt is de manier om in de schuldhulpverlening te kijken of er mogelijkheden zijn om schulden over te nemen, om een stukje rust te brengen bij degene die het aangaat. Er worden redelijk goede resultaten behaald met de middelen die het college inzet. Veel tijd van de gespreksvoerders op het meer preventieve vlak zit in het schuldhulpdeel omdat daar goed lopende processen voor zijn. Zij wil die niet nodeloos verruimen met weer andere mogelijkheden, maar het middel dat wordt genoemd wekt anderzijds wel de interesse om na te gaan of daar nog winstpunten te behalen zijn. Zij wil hier positief op ingaan. De termijn die wordt genoemd, vijf maanden, acht het college niet realistisch. De fractie zou het college tegemoet kunnen komen door dit te vervangen door 'zo snel als mogelijk maar wel: gebruik de tijd die nodig is.' Ze plaatst de kanttekening dat het Rijk met de VNG toe wil naar enige uniformering in het land over hoe dit wordt gedaan. Een lokale variatie kan dan tegenwerken. Het is niet gezegd dat het college het precies op die manier gaat doen, maar het gaat er serieus naar kijken bij het programma Bestaanszekerheid en bij de schuldhulpverlening. Zij kan er positief op antwoorden.

De heer De Vries vindt het prima om de motie op die manier aan te passen. Het is duidelijk dat het college kijkt naar wat mogelijk is.

Wethouder De Heer vervolgt haar reactie op de eerste termijn.

Motie 24- 58 Verkenning subsidiebeleid in zorg- en welzijnsdomein van de ChristenUnie: de heer Wiesenekker noemde het voorbeeld van een bepaalde organisatie die ook werk doet dat men als preventief zou kunnen beschouwen waardoor meer zorgkosten voorkomen worden. Dat is zo, maar het is een tijd van besparen, bezuinigen en kijken hoe dingen kunnen worden gedaan. Als de gemeente de subsidie die zij ter beschikking heeft over meer organisaties gaat verdelen, dan heeft men per organisatie minder geld te verdelen en dat is voor de robuustheid van die organisaties niet helemaal optimaal. Zij stelt voor om bij dit type initiatieven ook te kijken naar hoe de achterban, die in Barneveld vaak heel krachtig is, misschien zelf daarin een stap kan zetten. Er is altijd de optie om te kijken of specifiek maatwerk mogelijk is.

De heer Korevaar herinnert eraan dat bij de introductie van de motie door de heer Wiesenekker werd gesteld dat het kosten zou besparen. Hij vraagt voor wie kosten bespaard worden, voor de gemeente Barneveld of voor zorgverzekeraars.

Wethouder De Heer is van mening dat dit in de gaten gehouden moet worden. Soms is het zo dat men op ene domein geld bespaart en dat de benefits ergens anders vallen. Dan kan het nog zo zijn dat het voor de client beter is. Bij het voorbeeld dat de heer Wiesenekker gaf is het een besparing voor de gemeente Barneveld.

Wethouder De Heer vervolgt haar reactie op de eerste termijn.

Motie 24-61 Terughoudendheid bezuiniging minimabeleid en bijzondere bijstand van de ChristenUnie: het college kan hier in principe mee instemmen omdat het bij de bezuinigingen wel belangrijk is om te kijken naar wat de effecten op de minima zijn en het programma Bestaanszekerheid, waar de gemeente momenteel volop mee bezig is. Het is benoemd bij het programma Bestaanszekerheid zelf toen het werd aangenomen dat men altijd moet kijken naar wat de invloed is op andere terreinen. Zij wil hierbij wel opmerken dat het niet zo is dat 100% van alles wat de gemeente momenteel doet, ook zo zal blijven. In de raadszaal kunnen zaken onder de loep genomen worden en kan worden bekeken of het effectief is, of het goedkoper kan of anders kan. Zij wil het niet 100% uitsluiten. Als bedoeld wordt dat het altijd een notie is bij andere dingen die meegenomen worden, zo leest zij de motie, dan kan het college ermee instemmen.

De heer Wiesenekker benadrukt dat de motie zo bedoeld is. Er wordt niet in gezegd dat het helemaal geschrapt moet worden maar dat men er terughoudend in moet zijn omdat het soms ook problemen kan geven. Zo stond het niet in de maatregelenlijst genoemd.

Wethouder De Heer vervolgt haar reactie op de eerste termijn.

Motie 24-60 Maak meest kwetsbare jeugdigen niet het kind van de rekening van de ChristenUnie: dit in het kader van de kostenbesparing die opgenomen is ten aanzien van de Hervormingsagenda Jeugd. Hier is ook een andere motie over ingediend door Lokaal Belang, daar zal zij op terugkomen. De wethouder is blij dat de Hervormingsagenda Jeugd even genoemd wordt, in de raadszaal kon men vaak horen dat het college nog niets doet qua besparen, bezuinigen enzovoort. Maar dit is een beste, verzekert zij. Het college kort meer dan €1 miljoen in het kader van de Hervormingsagenda Jeugd op jeugdhulp. Het is een erg ingewikkeld dossier waarvan de trend alleen maar is dat die groeiende is. College en raad zullen hiermee hard aan de slag moeten om de besparing, waarvoor het college de verantwoordelijkheid genomen heeft, te gaan halen. Er ligt natuurlijk een oorzaak onder en die ligt vooral bij het Rijk. Het Rijk heeft tegen alle gemeenten gezegd dat zij iets moeten doen aan de almaar groeiende afname van jeugdhulp, daar moet op een bepaalde manier in gestuurd worden want men houdt het zo niet vol. Het Rijk heeft een heel aantal maatregelen genoemd en de gemeenten gestimuleerd om daar naar te kijken. Er valt veel over te zeggen maar het is niet het moment hiervoor. Maar het is erg omvangrijk en het is een grote klus. Het college zal zijn best hiervoor doen. Men kan zijn zorg uitspreken over of dat hele bedrag op deze manier gehaald wordt, maar de inspanning moet erop gericht zijn en het college gaat dat dan ook doen. De Hervormingsagenda Jeugd is juist gemaakt zodat de gemeente de zorg voor de meest kwetsbare jeugdigen kan volhouden. Want die meest kwetsbare groep mag de gemeente niet laten vallen, dat zijn soms hele schrijnende, ingewikkelde situaties. In het brede gebied van de jeugdhulp zullen keuzes gemaakt moeten worden zodat juist die zorg gecontinueerd wordt. De motie is in lijn met het landelijk beleid en het gemeentelijk beleid, aanpalend bij het stuk heeft de raad in de afgelopen periode een aantal beleidskaders vastgesteld. Het wordt daar allemaal in samengebracht.

Motie 24-65 Mantelzorg waarderen en waardering van Burger Initiatief: zij begrijpt mevrouw Van den Wildenberg goed als zij zegt dat de inwoners van Barneveld een warme samenleving willen zijn met oog voor elkaar, waarin men samenleeft en elkaar helpt. Zij vraagt dan ook waarom juist dit punt

op de groslijst voor de scenario's staat. Mevrouw De Heer spreekt ter plekke haar waardering uit voor het vele werk dat mantelzorgers met hart en ziel doen in de gemeente. Tegelijkertijd staat de mantelzorgwaardering die zij krijgen niet in verhouding tot het werk dat wordt gedaan. Te allen tijde is de mantelzorgwaardering oprecht gemeend een teken van erkenning en waardering, maar het is niet een beloning voor het werk want dan zou de waardering onbetaalbaar zijn. Men kan dus kijken of daar misschien toch iets minder geld aan gegeven kan worden zodat de waardering in stand blijft, maar dat die iets afgeschaald wordt qua bedrag dat mensen ontvangen. Vergeleken met andere gemeenten zit Barneveld echt hoog. Dan kan men zeggen: dat is mooi, dat moet blijven. Maar het college heeft de waardering willen betrekken bij de bredere afweging.

Mevrouw Van den Wildenberg heeft het ook vergeleken met de bedragen die andere gemeenten geven en Barneveld zit inderdaad hoog, juist omdat het een waardering is en geen beloning, denkt zij. Barneveld heeft hiermee iets goeds en zij pleit ervoor om dat in stand te houden. Zij vraagt de wethouder om dit bedrag vooralsnog zo te houden. Mevrouw Van den Wildenberg heeft ook gekeken naar de groei in de aanvragen van de laatste vier jaar, dat bleek elf tot vijftien mensen te betreffen. Zij kan zich voorstellen dat er in de nabije toekomst meer mantelzorgers komen en dat er dan veel meer aanvragen komen. Dat is misschien het moment om te zeggen dat er bij zoveel aanvragen iets gedaan moet worden.

Wethouder De Heer is benieuwd naar de uitslag wanneer de motie in stemming wordt gebracht. Zij zou dit zelf wel willen, maar er moet ook bezuinigd worden. Ze heeft goed gehoord wat mevrouw Van den Wildenberg heeft gezegd en begrijpt de intentie. Soms zijn er gezinnen waar vier, vijf, zes gezinsleden voor één en dezelfde client de mantelzorgwaardering ontvangen. Dit loopt dan op tot behoorlijke bedragen. Zij meent dat hier in alle redelijkheid, met behoud van de waardering, iets te doen valt. Het college wacht de stemming af.

Mevrouw Van den Wildenberg bevestigt dat in bepaalde gevallen meerdere personen binnen een gezin mantelzorg bieden. Hier wordt echter al een korting op gegeven, het wordt niet per persoon gegeven. Stel dat hier drie mensen mantelzorg verlenen, dan wordt het niet driemaal €600 maar €500. Als men met tien mensen mantelzorg aan dezelfde persoon geeft, blijft het €500. Zij vindt dat dus niet een redelijk argument.

Wethouder De Heer constateert een verschil van inzicht.

Wethouder De Heer vervolgt haar reactie op de eerste termijn.

Motie 24-68 Onderzoek mediation ter voorkoming echtscheidingen van de SGP: zij wil haar sympathie hiervoor uitspreken onder het maken van een aantal kanttekeningen. Zij vraagt de SGP om de motie te verbreden. Als ouders niet goed in hun relatie zitten, wil de SGP hen tegemoet komen, ook met het oog op het belang van de kinderen, om te kijken of de relatie door mediation gered kan worden. De wethouder begrijpt dit. Zij denkt alleen dat twee andere fases minstens zo belangrijk zijn en misschien belangrijker. De eerste fase: als het goed gaat in relaties moet men proberen die relatie te versterken en klaar te maken voor de komst van kinderen en het opvoeden van kinderen. Daar heeft Barneveld een bepaald aanbod voor. Dit is belangrijk, als er al problemen zijn, is het een stuk lastiger om die te repareren dan om te voorkomen dat de problemen ontstaan. Het college ziet dat mediation ook belangrijk is in gevallen waarbij de relatie niet goed gaat en ouders het besluit nemen om te gaan scheiden. De eerlijkheid gebiedt te zeggen dat het in het belang van de kinderen soms ook beter is, wat men er ook van vindt. Dan zou er een mediation moeten zijn die is gericht op een vreedzame scheiding en niet op een vechtscheiding. Een voorbeeld: in de praktijk ziet men soms situaties waarin ouders compleet in vechtscheiding liggen, het kind in behandeling is, maar dan loopt er een traject met een hulpverlener via vader en een traject via moeder omdat zij niet met elkaar kunnen. De gemeente mag dan twee dure trajecten betalen. Zij vraagt of het dan niet beter is dat ervoor gezorgd wordt dat de echtscheiding, die onafwendbaar is in sommige gevallen, zodanig verloopt dat het ook in het belang van het kind is. Niet om daar kosten voor te vergoeden, maar aangeboden mediation kan helpend zijn in een dergelijk proces.

De heer Top begrijpt de sympathie van de wethouder voor de motie en dat zij de motie wil verbreden. Hij vraagt hoe dit concreet geformuleerd kan worden.

Wethouder De Heer licht toe dat mediation niet alleen wordt ingezet in een situatie waarin ouders problemen hebben met elkaar maar nog zicht willen hebben op dat het goed komt. In een situatie waarbij echtscheiding een feit gaat worden, moet in het belang van de kinderen worden voorkomen dat men vechtend over straat gaat, dan kan ook mediation inzetbaar zijn. Dan krijgt men op een rustige manier, met het oog op de kinderen, wel een echtscheiding maar geen vechtscheiding. Het college vindt het, gezien de praktijk, van groot belang dat men zich ook daarop richt.

De heer Top zegt toe dat zijn fractie de suggestie zal meenemen.

De heer Bos hoort een verschil in de discussie van zojuist. De heer Top wil vooral de scheiding voorkomen en de wethouder geeft vooral aan dat, als er dan toch een scheiding komt, ervoor gezorgd moet worden dat die goed verloopt. Volgens hem is hier sprake van een flink verschil in interpretatie.

Wethouder De Heer heeft niet gezegd dat scheidingen vooral gerealiseerd moeten worden.

De heer Bos bevestigt dit.

De heer Top heeft in de woorden van de wethouder gehoord dat er 'verbreed' moet worden en niet 'veranderd'. De heer Bos stelt voor om de motie te veranderen, maar de motie wordt verbreed.

Wethouder De Heer vervolgt haar reactie op de eerste termijn.

Motie 24-85 Implementatie Hervormingsagenda Jeugd van Lokaal Belang: daarin wordt gevraagd, ook gezien de zwaarte van de opgave, om goed de samenwerking te zoeken en er misschien een werkgroep of zelfs een taskforce voor in te richten om het in goede banen te leiden. Zij omarmt de inhoud. Het is heel belangrijk dat de samenwerking gezocht wordt tussen gespreksvoerders van de gemeente, school en hulpverleners en veel andere terreinen. Zij wil hier gelijk bij zeggen dat de gemeente al een aantal overlegtafels heeft die hiervoor benut kunnen worden. Het zou haar een lief ding waard zijn als van bestaande infrastructuur gebruik gemaakt kan worden om de samenwerking vooral goed vorm te geven, om de Hervormingsagenda goed te kunnen beetpakken. Dit gebeurt ook in de regio. In die zin is de motie eigenlijk overbodig: de inhoud is goed maar het wordt eigenlijk al gedaan. Het moet natuurlijk doorontwikkeld worden door de opgave van de Hervormingsagenda, maar dat kan de gemeente doen met de partners in de bestaande overlegstructuren.

Motie 24-87 Nieuwkomersonderwijs ISK van Lokaal Belang: aan het begin van de vergadering vertelde de burgemeester kort iets over de ISK. De dag ervoor is door het college een besluit genomen waar mogelijkwerwijs niet alle raadsleden van op de hoogte zijn. Het college heeft besloten dat het ISK-onderwijs doorgang kan vinden voor de leerlingen die het nodig hebben om het langer te ontvangen. Een grote groep leerlingen heeft dit een lange periode van twee jaar gevolgd en veel leerlingen kunnen doorstromen naar een vervolgopleiding. Maar er is ook een groep die nog niet zo ver is en waarbij het verstandig is dat die verder Nederlands leren. Het college faciliteert dit door het genomen besluit. Hier is accommodatie voor beschikbaar. Alle partijen lijken tevreden. Het wordt bekostigd door het potje dat de fractie noemt.

De heer Kevelam hoorde de burgemeester erover aan het begin van de vergadering. Het gaat snel over Oekraïne maar wat Lokaal Belang betreft is ISK breder. Hij meent dat de wethouder dat ook bedoelt.

Hij vraagt of de huisvesting een meer permanente vorm is of dat het zo is dat ze weer naar een volgende locatie gaan, zoals een paar keer is gebeurd.

Wethouder De Heer laat weten dat het pand aan de Lijsterstraat hiervoor in orde wordt gemaakt. Voorlopig, zij weet niet voor hoelang. Lokaal Belang vroeg ook of het kan worden opgenomen in het IHP (Integraal Huisvestingsplan). Daar hoort het primair niet thuis. Afgewacht moet worden hoe het onderwijs meer structureel vorm krijgt voor de langere termijn. De komende tijd kan men vooruit op de locatie. De partijen en de ISK in brede zin zijn hier tevreden over.

De heer Kevelam laat weten dat zijn fractie hierover verheugd is. Het is belangrijk, de andere fracties zullen het met hem eens zijn. De continuïteit is van belang, er komt ook nog een azc enzovoort.

Wethouder De Heer benadrukt dat een goede taalvaardigheid, goede basisvaardigheden van groot belang zijn voor het opbouwen van een leven in Nederland. Hier kan beter wat extra tijd voor gepakt worden zodat het verdere proces makkelijker verloopt dan dat men door een te korte periode in de ISK de ene hick up na de andere krijgt. Ook dit is preventief investeren.

De heer Kevelam vraagt of de wethouder de motie aanraadt of dat zij meent dat de motie volledig overbodig is.

Wethouder De Heer vindt de motie inhoudelijk goed maar hij is overbodig.

Wethouder De Heer vervolgt haar reactie op de eerste termijn.

Motie 24-55 Scholen De Burght en Voorthuizen van het CDA: de wethouder beaamt dat dit aandacht behoeft en dat zij ouders in de gemeente begrijpt die een beetje chagrijnig zijn geworden door de locatieproblemen in Veller, waar kinderen naar verschillende scholen moeten omdat het momenteel onvoldoende op één plek georganiseerd kan worden. Geprobeerd wordt om samen met scholen zo goed mogelijk een tussenoplossing te faciliteren zoals die er nu is, hierover heeft men overeenstemming kunnen bereiken. Maar er wordt natuurlijk hard gewerkt aan een structurelere oplossing. Het IHP is vaker genoemd, dat staat op de rol, daar wordt hard aan gewerkt met alle mogelijke partners binnen onderwijsland. Tegelijkertijd is men, als het gaat om Bloemendal, De Burght en Voorthuizen, druk bezig met waar het schoolgebouw kan komen, waar de grondverwerving moet worden gedaan, waar eventueel bestemmingsplannen moeten worden aangepast. Dan wordt niet gewacht tot het IHP er is. Maar pas bij het IHP kan precies bepaald worden waar welke school komt. Er zijn veel scholen, veel wensen en het is de kracht van het proces van samenwerken om daar onderling uit te komen. Het is vakantie en dan is het maar zo december en staat het IHP op de rol om naar de raad gestuurd te worden en begin januari besproken te worden. Zij heeft alle sympathie voor de inhoud van de motie, maar op de letter zou zij de motie willen ontraden.

Motie 24-63 Faciliteren Jongerenraad Barneveld van de ChristenUnie: de vraag is om de Jongerenraad op een gelijke manier te faciliteren als de adviesraad Sociaal Domein. Het college kan zich dat voorstellen. Het is goed om te vermelden dat ook met de Jongerenraad een proces loopt over wat zijn takenpakket is, hoe het college dat ziet, wat de ambtelijke ondersteuning is. Ook zou men iets scherper moeten zijn op wat de Jongerenraad zou moeten leveren. Dat staat op de rit. De motie vraagt om daar een vergoeding tegenover te zetten zoals bij de manier van behandeling bij Sociaal Domein. Daar kan het college mee instemmen.

Wethouder Pluimers reageert op de eerste termijn.

De wethouder gaat in op drie vragen die haar gesteld zijn.

Wat de **Oostelijke Rondweg** betreft: het woord is vaak genoemd en dat toont de betrokkenheid van alle raadsleden hiermee. Daar heeft de wethouder waardering voor, er is vaker over gesproken. Tegelijkertijd wil zij benadrukken dat het college niet alleen een financiële keuze heeft gemaakt, wethouder Oosterwijk heeft al over de spaarpot gesproken, om de Oostelijke Rondweg mogelijk te maken. Het college is ook op een beleidsmatige manier bezig met de Oostelijke Rondweg. Het voorkeursscenario Omgevingsvisie is vastgesteld. Een fors deel daarvan gaat over de Oostelijke Rondweg. Er is een MER-onderzoek geweest en de MER heeft als voorwaarden gesteld dat

1. het in de Omgevingsvisie opgenomen moet worden en
 2. dat de nulplus variant naar de prullenbak beargumenteerd moet worden. Wordt het probleem opgelost als er lokaal, met de wegen die er al zijn, aanpassingen worden gedaan?
- Het antwoord is nee. De Oostelijke Rondweg is echt nodig, nut en noodzaak zijn bewezen.

Op beleidsmatig terrein heeft het college stappen gezet en het college doet er een financiële stap bij.

De tweede vraag betreft de **Wesselseweg**. Zij heeft begrip voor de vraag. In maart 2024 is een Uitvoeringsagenda Verkeersveiligheid 2024-2027 vastgesteld in de provincie. Gelukkig is op 4 juni 2024 besloten dat de N800, de Wesselseweg, wordt opgenomen bij de meest onveilige trajecten.

Daar is uitgesproken dat, met provincie en gemeente, wordt gewerkt aan en gezocht naar koppelkansen als het gaat om groot onderhoud. Het college spreekt de hoop uit dat de provincie er echt naar toe werkt. Het college zal daar dan ook aandringen op duidelijkheid en tijdigheid als het gaat over de communicatie met Plaatselijk Belang en de Ondernemersvereniging, daar wil zij uiteraard haar bijdrage aan leveren. Dat is de toezegging die de wethouder kan doen.

De derde vraag betreft **80 jaar vrijheid, cultuureducatie**. Naast het feit dat er lokale organisaties zijn zoals Stichting 40-45 en culturele organisaties zoals bijvoorbeeld museum Nairac is er de musical. Zij hebben laten weten dat zij een stichting in het leven hebben geroepen die, in samenwerking met de lokale partners, iets wil opzetten als het gaat om bijvoorbeeld educatie voor scholen en 80 jaar vrijheid. Dat betekent niet dat de portefeuillehouder zegt dat er straks een kant en klaar pakket ligt, men kan ook overwegen om eigen keuzes te maken. Het college voert goede gesprekken met de organisatie en de lokale organisaties.

De heer Top vraagt met welke organisaties het educatieprogramma wordt opgezet.

Wethouder Pluimers herhaalt dat Studio 100 heeft aangegeven een stichting in het leven te roepen met cultuureducatie als doel. Het college heeft daarover gesproken met hen en heeft benadrukt dat zij de samenwerking zoeken met de lokale organisaties, bijvoorbeeld Stichting 4 en 5 mei - de wethouder sprak zojuist per abuis over Stichting 40-45 - en museum Nairac. Ook het Pluimveemuseum heeft interesse. Hier is een koppelkans mogelijk. Er is geen kant en klaar pakket waarin dit al zo is, maar er is een positieve grondhouding om dit met elkaar op te pakken.

De heer Top had dit antwoord niet verwacht. De koppeling met Studio 100 stelt zijn fractie teleur. Er zijn in de Barneveldse samenleving veel mensen die daar niets mee hebben. Zijn fractie doet deze oproep en nu gaat de wethouder uitgerekend Studio 100 erbij halen. Hij roept op om dat niet te doen en het te doen met organisaties uit de gemeente Barneveld.

Wethouder Pluimers zou de heer Top graag geruststellen door te zeggen dat het college niet heeft gezegd alleen maar naar Studio 100 te gaan. Studio 100 heeft het college verteld een stichting te willen oprichten, dat hebben zij feitelijk al gedaan, en zo een bijdrage te willen leveren aan cultuureducatie. Dat vindt het college een interessant gegeven en daarover gaat het in gesprek. Dat betekent niet dat er een samenwerking is alleen met hen. Sterker nog, de vraag is of de gemeente hier een actieve rol in zou moeten hebben want de Stichting 4 en 5 mei moet dit ook willen. Zo is er een aantal mogelijke partners dat de handschoen wil opnemen om iets te doen aan cultuureducatie rond 80 jaar vrijheid. De wethouder begrijpt uiteraard dat de gevoelens verschillen over Studio 100.

Wethouder Pluimers vervolgt haar reactie op de eerste termijn.

Motie 24-83 Veilige oversteek Koningsweg Garderen van ChristenUnie, Lokaal belang, SGP en CDA: het eerste punt betreft het aandringen op verkeersmaatregelen. Het college kan dit omarmen. Het college vindt dit belangrijk, zit er bovenop en is in gesprek. Maar bij het tweede punt staat: 'voor het einde van het jaar met een definitieve datum te komen of te hebben'. Dat is ingewikkeld, want het college heeft beperkte invloed op data. Het college staat in goede verhouding tot de provincie maar zou dit specifieke punt ontraden. Dat voelt wat oncomfortabel. Wellicht kunnen de indieners de definitieve datum wijzigen in iets als 'zo snel als redelijkerwijs mogelijk', want dan kan het college goed uit de voeten met de motie. De wens van de gemeente, als het gaat om de 30 kilometerzone, is goed geland bij de provincie. Het college snapt de motie en vindt hem sympathiek, er is alleen het verzoek om wat comfort als het gaat om de tijd.

De heer Wiesenekker moet dit overleggen met de andere indieners. Het lijkt hem redelijkerwijs mogelijk.

Wethouder Pluimers is hier blij mee, het brengt college en raad dichterbij elkaar.

Wethouder Pluimers vervolgt haar reactie op de eerste termijn.

Amendement 24-54 Oldenbarneveldplein van CDA, Lokaal Belang, ChristenUnie en Burger Initiatief: eigenlijk gaat dit over de Begoniastraat. Het college wil dit graag oplossen. Intern is geconstateerd

dat de inhoud van begrippen als instandhouding, nieuw beleid en koppeling niet overal op dezelfde manier bekend was. De Begoniastraat is gedefinieerd als nieuw project. Het college omarmt het amendement en vindt juist dat de Begoniastraat en het Oldenbarneveldplein elkaar versterken. Het lijken twee losse dingen en daardoor is het misverstand misschien ontstaan.

Het college gaat dit oplossen.

Motie 24-69 Nieuwe begraafplaats De Plantage van de SGP en ChristenUnie gaat, net als motie 24-74, over begroeiingen rond of op de begraafplaats. De wethouder heeft goed geluisterd naar de discussie en het blijkt dat er verschillende opvattingen zijn over wat netjes is, wat kleurrijk is, wat gepast is. Daar heeft zij begrip voor. Tegelijkertijd is zij ook wethouder van groen en biodiversiteit, is er een Biodiversiteitsplan en zijn er afspraken rond maaien. Vanuit dat perspectief kijkt zij ook naar de moties. Wat de helling, het talud betreft, begrijpt de wethouder het aan de ene kant wel. Maar aan de andere kant heeft het college juist gekozen voor extensief onderhoud met aandacht voor biodiversiteit. Zij heeft eens in de commissie gediscussieerd met een SGP-raadslid over maaien en biodiversiteit. Toen werd gevraagd of de wethouder dat wilde doen en dit is hier het geval. Wat 'netjes' is, is een subjectieve beleving. Er is aandacht voor dat het er verzorgd uit ziet, maar het is een onderdeel van het eigen beleid.

De heer Top laat weten dat de SGP het er uiteraard mee eens is dat biodiversiteit in de gemeente Barneveld een plaats moet krijgen op allerlei plekken. Maar deze helling ziet er naar de mening van de fractie niet uit. Het is mislukt, er staat onkruid. Sommigen kunnen dat mooi vinden, zijn fractie vindt dit niet verzorgd. Op de begraafplaats is dit ook niet te zien. De fractie roept op om hier iets aan te doen, anders stuurt spreker elke maand een app naar de wethouder.

Wethouder Pluimers antwoordt dat de heer Top ook langs mag komen of mag bellen. Hij is welkom. Zij zegt toe dat zij met de afdeling zal bekijken of er op een andere manier ingezaaid kan worden op het talud, een ander mengsel gebruikt kan worden met minder kans op onkruid en meer kans op kleurrijk of verzorgd groen. Daarin wil zij de SGP tegemoet komen. Zij begrijpt de oproep. Aan de andere kant is het onderdeel van het beleid.

Wethouder Pluimers vervolgt haar reactie op de eerste termijn.

Motie 24-74 Pluktuinen op begraafplaatsen van Lokaal Belang: vanuit het perspectief van biodiversiteit en de waarde die kleur en groen en bloemen kunnen hebben, begrijpt zij dit. Maar ook hier zijn er andere opvattingen over graven en bloemen. Daar heeft zij natuurlijk begrip en respect voor. Zij wil het oordeel aan de raad laten omdat de ervaringen ermee verschillend zijn. De wethouder vraagt de indieners of het niet een idee is om dit breder te trekken, zodat dit niet per definitie op of nabij een begraafplaats zou zijn, maar misschien op andere plekken in de samenleving. Zij laat het oordeel aan de raad, vindt het een mooi idee maar er wordt verschillend gedacht in de raad over de locatie.

Motie 24-86 Behouden subsidie sport, cultuur en evenementen van Lokaal Belang en Burger Initiatief: het oordeel hierover laat het college graag aan de raad. Het is in lijn met wat wethouder Oosterwijk over al dit type moties heeft aangegeven. Het college heeft de keuze gemaakt dat dit een uitspraak van de raad kan zijn die het college richting geeft. Met de pet van wethouder van cultuur begrijpt zij meer hoe belangrijk de fondsen zijn om evenementen, of ze cultureel, sportief of andersoortig zijn, mogelijk te maken. Het onderdeel vrijwilligers begrijpt de wethouder ook goed. Het heeft inderdaad een relatief kleine financiële impact, de drie keer €25.000 is al jaren openbare informatie in de begroting. Maar zij begrijpt ook de grote maatschappelijke impact. Zij sluit zich aan bij het algehele advies van het college over dit type moties, los van de inhoud.

Motie 24-64 Versnelde evaluatie inkorting gemeentepagina van ChristenUnie, SGP en Lokaal Belang: er is afgesproken dat de evaluatie in januari 2025 wordt opgeleverd. Tegelijkertijd begrijpt zij de motie goed, er is in de commissie ook over gesproken. De raad wil graag weten hoe de samenleving de verandering heeft ervaren. Daarom wordt dit goed gemonitord en wordt er geëvalueerd. Maar de vraag is, misschien dat een indiener even kan helpen in de duiding van de motie, of hier een wezenlijk onderzoek wordt bedoeld of, want dat kost geld, capaciteit en

voorbereiding, of wordt hier inderdaad een monitoring en evaluatie bedoeld, zoals eerder is aangegeven. Dat maakt nogal uit voor het advies van de raad over de motie.

De heer Wiesenekker licht toe dat, wat hem betreft, het laatste wordt bedoeld. Dat zou al plaatsvinden maar de fracties vragen om dat te versnellen omdat zij denken dat er geschrapte elementen zijn die echt gemist worden en die misschien wel snel teruggebracht kunnen worden. Wethouder Pluimers heeft dan niet veel moeite met de motie. Ze wil wel aangeven dat de monitoring dan wel evaluatie echt breed moet zijn, jong en oud moeten zeggen wat zij ervan vinden. Zij kan niet garanderen dat dit het geval zal zijn aan het eind van kwartaal drie. De wethouder zal met de afdeling overleggen over wat haalbaar is in tijd. Het college ziet geen aanleiding om te versnellen want er zijn weinig tot geen signalen, eigenlijk maar één. De fracties kunnen helpen door de door hen ontvangen signalen door te geven.

Wethouder Wijnne reageert op de eerste termijn.

De gevraagde toezegging betreft de wethouder bij de betreffende motie.

Motie 24-57 Woningsplitsing- en deling mogelijk maken van ChristenUnie en SGP: er wordt gevraagd om een pilot op te zetten. Die loopt echter al, met name op het onderdeel 'woning delen' heeft het college met de prestatieafspraken met de Woningstichting al sinds 2023 een project lopen. Het is een taai proces met veel botsingen met regelgeving. Het college vindt de motie sympathiek. Wat is er nodig om hier meer versnelling in te krijgen? Dat is met name de bedoeling van de motie. Als de wethouder de motie zo mag vertalen dat de raad een memo krijgt voor het eind van het jaar waarin het college schetst wat er nodig is om dit verder te brengen. Hij spreekt de bestuurder van de Woningstichting de volgende dag en zal daarmee overleggen over waar de gemeente tegenaan loopt, ook met woningsplitsing. Er is beleid voor, maar wat is er nodig om dit verder te brengen? Er loopt een pilot, maar de wethouder kan niet zeggen dat daar al veel resultaten te zien zijn. Er moet wat gebeuren.

De heer Wiesenekker gaat in op de vraag van de wethouder of hij de motie zo mag lezen. Wat de ChristenUnie betreft wel, de fractie denkt dat het helpt om dit intensiever mogelijk te maken dan momenteel het geval is.

Wethouder Wijnne vervolgt zijn reactie op de eerste termijn.

De VVD heeft gevraagd om de **toezegging dat de woningbouwambitie niet aangepast** wordt. Het lijkt de wethouder niet dat het college uitgestraald heeft dit te willen doen. In de midterm review heeft de raad kunnen lezen dat het college van mening is dat, gezien het feit dat de aantallen best moeizaam zijn door procedures, er goed gekeken wordt of er niet door middel van flex nog wat versnelling kan worden aangebracht. Ook de volgende motie gaat hierover.

Motie 24-59 Aanvragen subsidie flex- en transformatiewoningen van ChristenUnie, VVD en CDA: het is een prima motie. Het college wil proberen dit in te zetten. Het is natuurlijk bedoeld voor vervolghuisvesting van Oekraïners en statushouders. Er is de komende jaren iets nodig, dat is duidelijk.

Motie 24-62 Verkennen optie opbrengst grondexploitatie verhogen van de ChristenUnie: de wethouder denkt dat er een misverstand is ontstaan, hij wijt dat aan zichzelf in de beantwoording tijdens de commissievergadering. In het algemeen is het bij grondexploitaties zo dat als men verdicht, men de opbrengst verhoogt. Dan bouwt men meer woningen per hectare. Er is minder openbare ruimte dus zijn er minder kosten en meer opbrengsten. Het is wel zo dat het ingewikkeld is om allerlei scenario's te schetsen voor een plan, want het is erg afhankelijk van of er een school in moet of een medisch centrum in moet, hoeveel maatschappelijke grond wordt uitgegeven, hoeveel woningen. Over het algemeen is het zo dat dure woningen nodig zijn om een plan betaalbaar te houden. De wethouder zou de motie willen ontraden maar de fractie willen toezeggen dat er in de loop van het jaar een bijeenkomst wordt gehouden. Dat zou mooi kunnen naar aanleiding van de eerste schetsen van de fase 4 en 5 van de wijk Bloemendal. Er is een veelheid aan knoppen waaraan men zou moeten en kunnen draaien, wat is de invloed aan de voorkant?

De heer Wiesenekker constateert dat niet helemaal duidelijk is wat met de motie bedoeld wordt, het had misschien duidelijker in de motie moeten staan. Het gaat zijn fractie erom dat op de bestaande bouwvlakken wordt verdicht. Op een breedtemaat van 50 meter doet men niet tien woningen van €400.000, maar twaalf van €380.000. Dat levert €50.000 extra op. Omdat de grondexploitatie gebonden is aan de vrij op naam prijs, denkt de fractie dat men met verdichten en het toevoegen van meer woningen aan de onderkant een hogere opbrengst gaat realiseren. Hij vraagt wat de wethouder van de motie vindt als hij hem op die manier kan lezen. Dat is één van de maatregelen bij kosten: opbrengsten verhogen.

Wethouder Wijnne vindt het aannemelijk klinken. Hij durft echter niet te zeggen of het juist is wat de heer Wiesenekker zegt, of de iets kleinere woning verhoudingsgewijs meer kost. Hij geeft er de voorkeur aan om een keer een **technische avond** te wijden aan de vraag aan welke knoppen gedraaid kan worden. Bij de vervolgfase in Bloemendal staat men aan het begin van de tekentafel. Hij zou graag samen willen kijken wat er moet gebeuren. Wethouder en fractie willen waarschijnlijk hetzelfde maar hij vindt het ingewikkeld om hier een uitspraak over te doen. Men kan niet zeggen: schets maar drie scenario's naast elkaar met een invulling, dat is te gemakkelijk.

De heer Wiesenekker vraagt niet de toezegging dat dit dan daadwerkelijk gebeurt. De fractie vraagt om, binnen de maatregelen waarmee de opbrengsten worden verhoogd, ook dit als maatregel te onderzoeken. De wethouder kan daarmee terugkomen. Dat kan wellicht voeding zijn voor het gesprek.

Wethouder Wijnne heeft daar geen bezwaar tegen. De terugkoppeling zou ook een technische avond van een paar uur kunnen zijn. Als de motie zo vertaald wordt, vindt de wethouder het prima.

De heer Top wijst erop dat het in iBabs goed staat, maar op het overzicht staat de SGP ten onrechte vermeld als mede-indiener van de motie.

Wethouder Wijnne vervolgt zijn reactie op de eerste termijn.

Motie 24-70 Versoepelen mogelijkheden woningbouw van de SGP: gezien de situatie op de woningmarkt is het geen overbodige luxe om alle opties te verkennen. Daarbij geeft hij wel aan dat ook dit intern een capaciteitsvraagstuk is, er moet werk aan gebeuren. Voorkomen moet worden dat de suggestie wordt gewekt dat straks alles in achtertuinten kan. Men wil ook een fatsoenlijk woon- en leefklimaat en geen verrommeling. Het is goed om hier goed naar te kijken, in die zin staat het college positief tegenover de verkenning.

De heer Kevelam merkt op dat bij zijn fractie sterk de vraag leeft hoe dit voorkomen kan worden. Er wordt makkelijk over gesproken; men kan er altijd naar kijken. Dat geldt voor alles in het leven. Bij een positief advies bij de motie zou Lokaal Belang iets duidelijker van de wethouder willen horen hoe hij de verrommeling en allerlei ongewenste situaties voorkomt en wat hij ongewenst vindt.

Wethouder Wijnne is van mening dat dan ingevuld wordt wat gedaan gaat worden. Het college loopt wel eens tegen handhavingssaken aan waarvan men zegt: het past niet volgens de regels maar is het zo erg, wat gaat er mis als dit zou kunnen? Op die manier kan men er ook naar kijken, zonder te zeggen dat alles overal moet kunnen. De wethouder vindt het lastig om al aan te geven wat dan wel en wat niet kan. Het is goed om een globale verkenning te doen en in de vorm van een memo met de regels die in de weg zitten terug te komen naar de raad. Maar er zullen ook dingen zijn waarvan gezegd wordt in de raad dat men die niet wil.

De heer Bos hoort de wethouder zeggen dat handhaving opgelost kan worden, er is wel eens contact geweest en hij meent dat er een paar opgelost kunnen worden. Maar hij zegt ook: verrommeling. Spreker vraagt wie bepaalt hoe mensen hun achtertuin inrichten. Dat is privaat. Als mensen er een halve woning bij willen maken of een tiny house, dan zou die vrijheid ook vooral bij de burger gelaten moeten worden. Wat is het voor betutteling?

Wethouder Wijnne memoreert dat de raad beleid heeft dat zegt dat wonen op de tweede rang niet moet. Bij een verzoek waar iemand in de achtertuin iets doet in de vorm van een woninkje wordt gezegd dat het wonen op de tweede rang is, het zit achter een andere woning. Het gaat erom a. om te onderzoeken welke regels in de weg zitten en b. of de raad van mening is dat die regel overboord moet. Dan heeft men een overzicht van regels waar men misschien wel van af wil.

De heer Bos neemt de wethouder mee naar de Hoofdstraat in Voorthuizen een aantal jaren geleden. Daar is men juist afgeweken van het verbod op een tweederangs woning, spreker was daar debet aan. Daar zijn veel woningen in de tweede rang gebouwd en daar is een vergunning voor gegeven. Dus het kan al, spreker weet de locaties. Dat is dus al beleid en met de motie kan dit doorgezet worden en onderstreept worden. Hij wil de wethouder meegeven dat er op die manier een positieve zwengel aan gegeven kan worden.

Wethouder Wijnne benadrukt dat hij er geen negatieve zwengel aan geeft. Het punt is dat afgewogen moet worden of men dit wil. Kinderen die bij pa en ma vandaan willen maar waar dit niet lukt en men kan een zelfstandige woonruimte creëren op het erf- misschien is daar niets op tegen, misschien vindt de raad dat er iets op tegen is. Hij pleit ervoor om te kijken welke regels in de weg zitten en wat men daarmee wil.

De heer Kevelam vraagt de indieners van de motie het volgende: bij de uitleg van de wethouder heeft spreker meer gevoel dan bij de motie zelf. Hij vraagt of de SGP zich helemaal kan vinden in de uitleg van de wethouder waarbij hij eigenlijk zegt dat het college dit gaat uitzoeken, daarna terug naar de raad komt waarna wordt gekeken of zaken veranderd gaan worden of niet.

Volgens de heer Top is dit precies wat opgeschreven is in de motie.

Wethouder Wijnne vult aan dat het in de verkenning aan het college is om daarover voorstellen te doen aan de raad. Dan mag de raad erover oordelen.

Wethouder Wijnne vervolgt zijn reactie op de eerste termijn.

Motie 24-76 Verbetering waterafvoer buitengebied van Lokaal Belang: dit probleem manifesteert zich overal de laatste jaren. Het is begrijpelijk dat er aandacht voor gevraagd wordt. De motie is te kort door de bocht en constateert dingen die niet zo zijn. Er staat bijvoorbeeld in dat bij categorie B-watergangen het onderhoud voor de gemeente is en dat is niet zo. Categorie B-watergangen zijn voor de eigenaar en het waterschap controleert daarop. Eigenlijk kan de wethouder zich aansluiten bij wat de heer Bos hierover gezegd heeft. Dit is echt iets van het waterschap dat daarop handhaaft en controleert. Als dat niet goed gebeurt, moet de gemeente bij het waterschap zijn. Als de gemeente een plan van aanpak gaat maken en zegt dat de watergang in gemeentelijk beheer onderhouden wordt, haalt de gemeente een heel grote klus naar zich toe.

De heer Kevelam vraagt aan de wethouder om een toezegging en wijst erop dat er meer gele autootjes van de gemeente in Barneveld rondrijden dan autootjes van het waterschap. In elke auto ligt een telefoonnummer van het waterschap en er zou informeel toezicht van de gemeente zijn op plekken waar dit mis loopt. Dan gaat er een telefoontje naar de wethouder met de vraag om hulp. Wethouder Wijnne wil wel de toezegging doen om hierover te schakelen met het waterschap. Hij vindt een informeel toezicht ingewikkeld. Hij weet niet precies wat dit is. Wanneer een gemeentelijke medewerker rondrijdt en iets constateert, dan zoekt diegene contact. De mensen van de afdeling Water hebben veel contact met het waterschap. Informeel toezicht lijkt alsof de gemeente er toch een beetje toezicht op houdt en dat vindt hij vreemd.

De heer Kevelaar meent dat, als een auto rondrijdt en reageert, het raar is dat er al jarenlang bepaalde duikers ontbreken, vol zitten en watergangen vol zitten. Dat deel van het antwoord van de wethouder wordt niet gestaafd door de praktijk.

Wethouder Wijnne begrijpt oprecht niet waar de heer Kevelam op doelt. Hij ontkent niet dat er een probleem zou kunnen zijn, hij geeft alleen aan dat dit een verantwoordelijkheid van het waterschap is. Daar waar klachten bij de gemeente binnenkomen, kunnen die doorgegeven worden. De lijnen

zijn kort. De gemeente moet niet een onderhoudsverplichting of een controleverplichting naar zich toehalen die niet bij de gemeente hoort.

Wethouder Wijnne vervolgt zijn reactie op de eerste termijn.

Motie 24-77 Ontwikkeling MOB-complex tot woninggebied van Lokaal Belang: hier staat het college positief tegenover. Er loopt al een verkenning naar de toekomst van het complex. De invulling kan breder zijn dan alleen tiny houses. In de verkenning wordt de vraag beantwoord wat de gemeente wil met het complex. De huidige situatie is niet ideaal en het college wil die niet laten voortbestaan. Met de verkenning zal het college bij de raad terugkomen.

De heer Kevelam wijst erop dat Lokaal Belang de motie niet heeft beperkt tot tiny houses. De bedoeling is tiny houses, overige huisvesting of iets dergelijks. Mocht het zo zijn dat de wethouder een bredere uitleg van de motie wil met 'bij voorkeur' en daarmee dan ook de invulling kan geven dat, mocht het veel beter zijn, naar iets anders wordt toegegaan. Raadsleden vinden van alles van huisvesting, Lokaal Belang heeft een voorkeur voor de inhoud van de motie. Als dat voldoende comfort biedt aan de wethouder dan zou zijn fractie er in mee kunnen gaan.

Wethouder Wijnne herhaalt het verzoek in de motie: onderzoek hoe het met het huidige huurcontract zit en of woningbouw ter plekke houdbaar en betaalbaar is. De conclusie kan ook zijn dat het niet haalbaar is en dat het college een ander voorstel doet. Het college kan er op zich mee uit de voeten. Hij probeert aan te geven dat de scoop van het college iets breder is dan alleen woningbouw.

Wethouder Wijnne vervolgt zijn reactie op de eerste termijn.

Motie 24-84 Conflicterende belangen windmolens en defensie van Lid Bos: het college wordt gevraagd om te onderzoeken of beide opgaven passen, van defensie en van windmolens, en waar dat zo is. Er loopt een MER bij defensie. Het is ook niet wat defensie momenteel van de gemeente vraagt. Het lijkt erop dat wat defensie in Stroe wil doen ondersteunende diensten zijn, er is niet iets met laagvliegende toestellen.

De heer Kevelam stelt een vraag omdat het belangrijk voor zijn fractie is of de fractie de motie wel of niet kan steunen. Hij vraagt of de wethouder bedoelt dat het niet gaat spelen of dat het momenteel niet speelt, maar dat men niet weet wat er gaat gebeuren. Als spreker het goed begrijpt, is de aanvraag van defensie nog bepaald niet rond en zou die verschillende kanten op kunnen gaan. De vraag van de heer Bos kan dan een hele relevante vraag zijn.

Volgens wethouder Wijnne zou dat mogelijk kunnen zijn zolang defensie niet definitief bepaald heeft wat zij wil. Dat is geen aanleiding om momenteel zaken te gaan onderzoeken. De MER van defensie loopt en het college heeft geen indicatie dat dit een punt wordt.

De heer Bos is van mening dat het misschien wel handig is om als gemeente een visie te hebben. Dan is men er klaar voor. Hij sluit zich aan bij de heer Kevelam: het is niet op die manier in beeld momenteel, maar men weet het niet. Dan is het beter om klaar te zijn voor de toekomst dan dat er later gezegd wordt dat er een visie had moeten liggen maar dat die is vergeten.

Wethouder Wijnne stelt dat het in de MER van defensie thuishoort. Het college zet in op ondersteunende diensten in Stroe en niet op bijvoorbeeld helikopters of drones.

Wethouder Wijnne vervolgt zijn reactie op de eerste termijn.

Motie 24-71 Capaciteit fysiek domein van SGP en Lokaal Belang: hier staat het college positief tegenover maar met twee kanttekeningen. De capaciteit op fysiek domein is niet alleen een geldkwestie. Het is zo nu en dan, meer nu dan dan, dat de mensen niet beschikbaar zijn en ook niet in te huren zijn. Dan kan men daar capaciteit voor uittrekken en geld bij leggen, maar dat helpt niet veel.

De tweede kanttekening betreft de termijn waarop de raad geïnformeerd wordt. Het college zou dat graag doen bij de kadernota van 2025.

De heer Top denkt dat zijn fractie kan meegaan met het tweede punt. Hij had de informatie bij voorkeur eerder ontvangen maar begrijpt dat dit tijd kost.

Het antwoord op de eerste kanttekening vindt hij wat teleurstellend. Het gaat de fractie niet alleen om het aantrekken van extra mensen maar wel om het bekijken of er misschien meer uitbesteed moet worden of meer samengewerkt moet worden met andere partijen. Het gaat om het out of the box denken over het traject omdat er in dat verband heel veel op de gemeente en op het gemeentehuis af komt.

Wethouder Wijnne bedoelde zijn opmerking niet om te relativiseren en te zeggen het maar niet te doen. Het college wil het zeker doen. De heer Top gaf in zijn bijdrage aan dat hij de formatie-uitbreiding vooral ziet in het niet fysieke domein. In het fysieke domein is het dus niet alleen een kwestie van geld. Het is goed om te kijken naar andere mogelijkheden, want er is inderdaad veel te doen.

De heer Kevelam wijst erop dat, ervan uitgaande dat de burgemeester niet gaat adviseren over het fietsherstelpunt, die motie door niemand beantwoord is.

De voorzitter vraagt wethouder Oosterwijk om hierop te reageren.

Wethouder Oosterwijk:

Motie 24-72 Plaatsen fietsherstelpunt van Lokaal Belang: het college wil de raad hierover laten oordelen. Het is sympathiek maar het college is van mening dat het geen prioriteit heeft.

De voorzitter draagt het voorzitterschap over aan de heer Knapen.

Burgemeester Van der Tak reageert op de eerste termijn.

Motie 24-78 Brandweerlocatie Barneveld Centrum van Lokaal Belang en SGP: de motie bestaat uit twee delen.

Het eerste deel: brandweerpost nevenstalling. Daarover heeft de burgemeester de raad via een memo op 20 februari 2024 geïnformeerd. Het onderzoek loopt, de conclusie komt naar verwachting in september naar de raad. Dit element van de motie is dus overbodig.

De heer Kevelam benadrukt dat het essentiële woord in de vraagstelling het woord 'oostzijde' is. Burgemeester Van der Tak begrijpt dit, maar hij heeft aangegeven dat hij een onderzoek doet naar de nevenstalling: waarom is hij nodig, wat doet dit met de brandweezorg in de gemeente? Als het nodig zou zijn dat er een nevenstalling blijft, want er is nu een nevenstalling, dan gaat gekeken worden wat daarvoor een passende locatie is, of dat de huidige locatie is of een andere locatie moet zijn. Dat is ook afhankelijk van wat de nevenstalling aan brandweezorg moet kunnen leveren in relatie tot opkomsttijden, bijvoorbeeld van de vrijwilligers. Spreker wil zich, vooruitlopend op het onderzoek, niet vastpinnen op een bepaalde locatie, waar dan ook in de kern Barneveld.

Burgemeester Van der Tak vervolgt zijn reactie op de eerste termijn.

Deel twee van motie 24-78 betreft de ambulancezorg. Hoe wordt de inzet van posten bepaald? Er is het Landelijk Referentiekader Spreiding & Beschikbaarheid. Vervolgens wordt daar lokaal invulling aan gegeven door de ambulancezorg in combinatie met de zorgverzekeraars. De gemeente heeft daar als zodanig niets over te zeggen. Men kan de belangen voor goede ambulancezorg onder de aandacht brengen, dat wordt ook gedaan. Het college vindt goede ambulancezorg in het gebied belangrijk. Het feit dat de zorg goed moet zijn wordt zeker onder de aandacht gebracht. Maar de gemeente gaat er niet over.

Daar komt bij dat in de overwegingen in de motie de aanrijtijden weer benoemd worden. De burgemeester kijkt anders naar die analyse en dat heeft hij op verschillende momenten toegelicht in

de commissie. De aanrijtijden betreffen een niet medische norm uit de jaren zeventig. Er moeten goede indicatoren komen. Hij wil niet op basis hiervan allerlei keuzes vormgeven.

De heer Kevelam twijfelt. Hij begrijpt dat het ergernis opwekt bij meerdere mensen maar hij kan niet anders dan erop reageren. Welke norm dan ook, het is een feit dat men zeven jaar geleden sneller in Kootwijk was, sneller in Stroe was, sneller in Kootwijkerbroek was, sneller in Garderen was, sneller in Voorthuizen was, sneller in Terschuur/Zwartebroek was, sneller in Barneveld en, denkt hij, ongeveer even snel in De Glind was. Welke norm er ook aan hangt, de ambulance is momenteel later op haar plek. Dat is het punt van de fractie. Hij heeft hier geen vraag over, die is al vaak beantwoord. Dit is wat het is.

In reactie op de bijdrage van de heer Kevelam vraagt de heer Evers of de burgemeester misschien meer informatie kan geven over wat in de tussentijd veranderd is. Volgens hem heeft men ook te maken met een voller wegennet, wat ook meespeelt in de aanrijtijden.

Burgemeester Van der Tak vraagt de heer Evers naar de tussentijdse verandering en informeert naar ten opzichte van wat die heeft plaatsgevonden.

De heer Evers licht toe dat de heer Kevelam aangaf dat in de loop van de tijd de aanrijtijden langer waren geworden. Dat klopt, daar heeft hij in principe gelijk in. Volgens spreker zijn er echter in de loop van de tijd ook dingen in Barneveld veranderd, ook in de werkwijze die door de VGGM en landelijk gebruikt wordt rond ambulancezorg.

Burgemeester Van der Tak heeft geen inhoudelijke uitspraak gedaan over de aanrijtijden. Hij heeft gezegd dat de kwaliteit van de ambulances op een andere manier tot uitdrukking gebracht wordt. Er zijn veel ontwikkelingen in de ambulances geweest waardoor de kwaliteit van de ambulance, wat het college betreft, goed op orde is. De inspecties die toezien op de ambulancezorg geven ook aan dat de ambulancezorg in het gebied goed is. Dat laat onverlet dat het college er structureel aandacht voor heeft. Hij heeft niet ontkend dat de aanrijtijden langer zijn geworden. Hij heeft gezegd dat men zich niet blind moet staren op de aanrijnorm omdat er ontwikkelingen in de sector zijn die maken dat er goede ambulancezorg in het gebied is.

De heer Kevelam brengt naar voren dat, al zou men een compleet rijdend ziekenhuis hebben of de beste ambulance die er op de wereld bestaat, als die niet op zijn plek is, heeft men er helemaal niets aan. Hij vraagt naar een reflectie van de portefeuillehouder hierop.

Burgemeester Van der Tak vreest voor een heel technisch debat bij een kadernota bespreking. Het is uitgebreid met elkaar besproken. Stel dat een ambulance wel binnen vijftien minuten bij iemand met een hartstilstand zou zijn, dan nog is dat te laat want men moet er binnen zoveel minuten zijn om iets te doen bij iemand die bijvoorbeeld een hartstilstand heeft. Er zijn andere elementen nodig, bijvoorbeeld de first responders van de brandweer, die zijn vaak erg op tijd, bijvoorbeeld al de burgerhulpvrijwilligers, wat in de gemeente fantastisch georganiseerd is, die met een AED ook eerste hulp kunnen verlenen. En bijvoorbeeld de centralist die wordt gebeld op 112, die direct contact heeft met diegene die aanwezig is in huis en die doorgeeft welke handelingen verricht moeten worden om de eerste levensreddende activiteiten uit te voeren. Dit heeft hij op verschillende momenten op verschillende plaatsen toegelicht.

Als mede-indiener van de motie vraagt de heer Top of de burgemeester de twee punten als tips kan zien die meegenomen kunnen worden bij het locatieonderzoek.

Burgemeester Van der Tak herkent twee elementen in de motie. Bij de eerste gaf hij al aan dat hij die overbodig vindt omdat hij de raad al op 20 februari 2024 heeft geïnformeerd over het onderzoek waarvan de uitslag in september naar de raad komt. Hij ziet niet in wat dit zou toevoegen.

Bij het tweede punt, de ambulancezorg, zegt hij dat, gegeven de redenering in de motie rondom de aanrijtijden, hij dat niet zo wenselijk vindt. Vandaar dat hij de motie op dat punt ontraadt. Dat laat onverlet dat hij zich zal blijven inspannen richting de landelijke kaders, richting de ambulance en zorgverzekeraars om aandacht te blijven vragen voor goede ambulancezorg. Hij gaat ervan uit, dat

heeft hij ook eerder toegezegd, dat straks met de goede indicatoren dit ook op een goede wijze tot uitdrukking wordt gebracht.

Burgemeester Van der Tak vervolgt zijn reactie op de eerste termijn.

Motie 24-80 Bezuinigen op veiligheid is een no go! van de VVD: het college vindt veiligheid belangrijk. Het is vanzelfsprekend een kerntaak van de overheid. Maar zoals met alle dingen die het college in de vergadering met de raad gedeeld heeft, heeft het college ook hiervan gezegd dat, als men ook een bezuinigingsopgave te doen heeft met elkaar, men breed moet willen kijken. Daar heeft wethouder Oosterwijk al een aantal belangwekkende dingen over gezegd. Daar sluit hij zich bij aan op dit punt.

De heer Knapen overhandigt de voorzittershamer aan burgemeester Van der Tak.

De voorzitter schorst de vergadering voor de duur van een kwartier.

De heer Top wijst erop dat er oorspronkelijk een half uur voor stond en dat de voorzitter dat met 50% inkort. Gezien de grote lijst met moties en amendementen vindt zijn fractie dat aan de korte kant. Hij stelt voor om er twintig minuten van te maken.

De raad gaat hiermee akkoord.

4.4 Schorsing voor overleg fracties

4.5 2^e termijn fracties, nadere beschouwingen

De voorzitter heropent de vergadering.

De voorzitter geeft het woord aan de fracties voor een tweede termijn.

De heer Korevaar voert het woord in tweede termijn namens de fractie van Pro'98.

Hij vond de eerste termijn inhoudelijk en waardevol. Het contrast met de start van de wethouder Financiën deze avond hielp echter niet om het constructieve debat na de schorsing op eenzelfde wijze voort te kunnen zetten in de raadszaal. Het zou helpen als de portefeuillehouder zijn **persoonlijke waardeoordelen** achterwege zou laten. Hij citeert: 'Geen zinvolle discussie, dit is niet oké, zo jammer.' Zijn fractie keurt dit af. Dit duidt niet op respect voor de raad en zijn positie en het ontnemt de positieve energie in de vergadering deze avond. De portefeuillehouder kan zich in de raadszaal beter beperken tot feitelijke constatering en adviezen. De inkleuring aan de voorkant was hét moment van het college. Deze avond is het de raad die de toon moet bepalen. De overige collegeleden waren hiertoe prima in staat.

Keuzes maken is lastig. Maar lijstjes aanleveren met uitzonderingen blijkt een collectieve hobby.

Pro'98 vraagt zich af wat er over blijft na de stemming en vooral hoe het college er dan voor gaat zorgen dat al die gevallen buiten de boot blijven vallen.

Bij de begroting heeft de fractie nog wel wat **incidentele en structurele bezuinigingen** op het oog die al in 2025 gerealiseerd kunnen worden. Om te beginnen het PEC, het CEC, extra €50.000 voor Visit Regio Barneveld en een Veiligheidsdag.

Sociale cohesie wordt door veel partijen bewierookt maar initiatieven door commerciële partijen als Gelderpop, die Barneveld ook kleur geven, moeten volgens **amendement 24-52 Leges voor commerciële evenementen** zwaar worden belast. Hij roept SGP en ChristenUnie op om de besparing niet om te zetten in een administratieve last van gelijke grootte en het amendement in te trekken. Hij is blij met de constructieve houding naar aanleiding van zijn opmerking over de midterm review, waar de raad daadwerkelijk betrokken was op besluitvorming ervan. Het is sportief van de SGP om het de komende twaalf maanden met elkaar anders proberen te gaan doen. Op die manier werken alle fracties in de raad vanuit hun eigen waarden aan een beter Barneveld. Op de creativiteit van Pro'98 kan men altijd rekenen. Verwacht of niet, Pro'98 denkt mee. Maar laat men deze avond dan wel constateren dat geprobeerd moet worden sneller te gaan werken en knopen door te gaan

hakken. Om met mevrouw Van den Wildenberg te eindigen: 'Wat zou het mooi zijn als we met elkaar vaker over idealen kunnen spreken in plaats van kille cijfers.'

De heer Top voert het woord in tweede termijn namens de fractie van de SGP.

Ook de SGP vond het debat interessant en inhoudelijk, dankt alle partijen voor de inbreng en de collegeleden voor de beantwoording. Hier en daar heeft hij erop geïnterrumped.

Spreker wil drie moties van de SGP nogmaals onder de aandacht brengen.

Over de **motie 24-70 Versoepelen mogelijkheden woningbouw** is van gedachten gewisseld. De fractie hoort vaak de opmerking dat voor woningen gezorgd moet worden, voor goedkope woningen, voor woningen voor jongeren. Voorkomen moet worden dat jongeren op een gegeven moment in een doos op het station overnachten. Hij pleit ervoor om met elkaar aandacht te hebben voor de motie en ervoor te zorgen dat hij aangenomen wordt.

In **motie 24-71 Capaciteit fysieke domein** is de termijn veranderd. De nieuwe versie is in omloop. Er stond 'eind van het jaar bij de programmabegroting' en daar is nu 'een jaar' van gemaakt, een langere termijn in ieder geval.

Bij **motie 24-88 Onderzoek mediation ter voorkoming echtscheidingen** heeft de wethouder verzocht om verbreding. Daarin komt de fractie hem tegemoet, de opmerking is opgenomen in de motie.

Spreker benadrukt het belang van de motie. Op het moment dat de vergadering deze middag begon, heeft de NOS het bericht geplaatst dat elk jaar 40.000 kinderen te maken krijgen met echtscheiding.

De Kinderombudsman heeft daar verder onderzoek naar gedaan en daaruit blijkt dat kinderen vertellen dat zij veel last hebben van een scheiding. Hij roept op tot het oppakken van het vraagstuk met elkaar.

Spreker wil **amendement 24-52 Leges voor commerciële evenementen** van ChristenUnie en SGP ook noemen. De heer Korevaar stelde dat de SGP een groot bedrag vraagt. Dat is niet wat gevraagd wordt, de SGP vraagt een redelijk bedrag en het is aan het college om te bepalen welk bedrag dit zal zijn.

Spreker zal de moties en amendementen van andere fracties niet allemaal langslopen, daarover zal worden gestemd. Alle moties die op voorhand al zaken in de bezuinigingsronde willen uitsluiten zullen niet worden gesteund door de SGP, de fractie wil ruimte maken voor keuzes in het volgende traject.

De heer De Vries voert het woord in tweede termijn namens de fractie van het CDA

Hij zal niet herhalen waar de heer Korevaar zijn bijdrage in tweede termijn mee begon, die discussie had hij al gevoerd. De eerste termijn van de raad was goed, de eerste termijn bij het college startte verkeerd. Later ging dat beter, nadat erover gesproken was. Dat was lastig. Daarnaast ziet hij de afgelopen tweeënehalf jaar, dat is aangegeven in de eerste termijn van het CDA, dat zijn fractie hetzelfde herhaalt maar dat er weinig levering op wordt teruggezien. Er is over nagedacht of de fractie daar meer mee moet, of **de teleurstelling in een motie naar de raad gevat** moet worden. Het CDA besloot dat niet te doen, ook een beetje omwille van de sfeer.

Spreker gaat in op verschillende moties die zijn ingediend. Als het gaat om de '**uitzonderingsmoties**' dan is er een heel pakket aan maatregelen waarover de raad over een tijdje voorstellen zal krijgen. De vraag was of de fractie daar dingen uit moest halen, maar dan is er de angst om dingen te missen. Het is wellicht beter om het hele pakket te bekijken. Er zijn moties met voorbeelden van onderwerpen die de fractie er graag uit zou willen halen, maar dat is nog te vroeg. Er moet **eerst naar het totaalpakket** gekeken worden, kijken wat daarin mogelijk is om op die manier goed de consequenties te kunnen zien. Als er al dingen geschrapt worden, is onbekend wat de consequenties zouden zijn voor wat er nog wel in blijft staan. Die moties zal het CDA dus niet steunen, ook al staan er inhoudelijk punten in waar de fractie later, bij de verdere uitwerking, op terug zal komen.

Er zijn ook **moties die een echt klein uitvoerend gebeuren** zijn en waarbij men zich afvraagt of die wel in de Kadernota moeten, maaien van De Plantage, pluktuinen, een fietspomp. Dat soort moties zal het CDA niet steunen. Er zijn moties die de fractie wel steunt, men hoort vanzelf welke dat zijn.

De heer Kevelam voert het woord in tweede termijn namens de fractie van Lokaal Belang. Hij dankt voor de prettige bespreking.

Hij loopt enkele moties na.

De fractie trekt **motie 24-76 Verbetering waterafvoer buitengebied** in, die wordt niet in stemming gebracht.

Na de gevoerde discussie wil de fractie **motie 24-78 Brandweerlocatie Barneveld Centrum** vooral meegeven als een advies, een verzoek om ernaar te kijken en erover te denken.

Omwille van de getalsmatigheid wil zijn fractie in **motie 24-86 Behouden subsidie sport, cultuur en evenementen** het woord 'terughoudend' toevoegen. De fractie vraagt 'terughoudend te zijn bij de fondsen sport, cultuur en evenementen.' Lokaal Belang vindt het belangrijk dat de motie het haalt. Lokaal Belang gaat vóór de **motie 24-88 Onderzoek mediation ter voorkoming echtscheidingen** stemmen, puur op basis van wat de motie zegt. Men wil mediation om zo een echtscheiding of een nare scheiding te voorkomen maar kan het niet betalen. De fractie wil echter niet 'achter de voordeur komen' en is van mening dat de heer Top daar wel op stuurt.

De fractie wil op geen enkele manier 'ja' zeggen tegen **amendement 24-52 Leges voor commerciële evenementen**. Spreker vroeg hoeveel gevallen dit betrof. Daarna had hij graag het papiertje voorgelezen met de tekst die de heer Korevaar uit zijn hoofd uitsprak, hij sluit hier zeker bij aan.

De heer Evers voert het woord in tweede termijn namens de fractie van de VVD.

Hij is van mening dat er een mooi debat is gevoerd en hij heeft goed geluisterd naar onder andere de wethouder en mede raadsleden. Zodoende heeft de fractie **amendement 24-82**

Bestemmingsreserve verantwoorde groei aangepast zodat dit wat minder eng is maar nog steeds recht doet aan de prioriteit dat Barneveld een goed bereikbare gemeente moet zijn. Aan het amendement is toegevoegd dat de spaarpot niet alleen voor de Oostelijke Rondweg gebruikt moet worden maar ook voor de wegen in Barneveld Noord, ongeveer rondom Bloemendal. Dit is nu **amendement 24-82 Bestemmingsreserve Rondweg en Barneveld Noord**.

De heer Wiesenekker voert het woord in tweede termijn namens de fractie van de ChristenUnie. Spreker complimenteert de organisatie. Er is veel werk verzet, er zijn veel avonden georganiseerd voor alle raadsleden om vragen te stellen en om antwoorden te krijgen. Dit heeft volgens hem geholpen om het steeds beter te begrijpen met elkaar.

Over **motie 24-58 Verkenning subsidiebeleid in zorg- en welzijnsdomein** heeft de wethouder gezegd dat zij in bepaalde situaties incidenteel wel zou willen verkennen. De fractie is van mening dat er op de lijst van subsidie-organisaties geen organisaties staan die echt zorg voorkomen. Daarom laat de fractie de motie staan.

In de **motie 24-83 Veilige oversteek Koningsweg Garderen** is de tekst veranderd in 'zo snel mogelijk' conform het verzoek van de wethouder.

De fractie voelt mee met **motie 24-55 Scholen De Burght en Voorthuizen**, tegelijkertijd mist de fractie het overzicht om te weten of dit de meest urgente schoolsituatie zou zijn. Omdat het Integraal Huisvestingsplan er snel aan komt, zal de fractie niet voor stemmen.

Motie 24-62 Verkennen optie opbrengst van de grondexploitatie verhogen leverde zojuist een mooi debat op. Het is hem niet concreet genoeg of de fractie de toezegging heeft gekregen dat de wethouder het inderdaad verkent en daarover met een memo naar de raad zal komen. Als dat zo is, zal hij de motie terugtrekken. De ChristenUnie denkt dat én jonge starters én de portemonnee van de gemeente hiermee geholpen zouden kunnen zijn maar weet het niet zeker. Het is echter een verkenning waard, zeker gezien de fase waar men in gaat.

Bij **motie 24-75 Realiseren Makelpunt voor gebruik binnen- en buitenruimte** meent zijn fractie dat iets in twee uur geen Makelpunt kan worden en dat het meer investering vergt. De fractie zal tegen stemmen.

Motie 24-71 Capaciteit fysieke domein: hoewel zijn fractie twijfelt of er ook niet elders capaciteit toegevoegd zou moeten worden beseft hij ook dat er veel moties ook door de ChristenUnie zijn

ingediend die gericht zijn op het fysiek domein, bijvoorbeeld op het mogelijk maken van woningsplitsing. Dat vergt allemaal capaciteit dus de fractie zal voor de motie stemmen.

Mevrouw Van den Wildenberg voert het woord in tweede termijn namens de fractie van Burger Initiatief.

Ook Burger Initiatief dankt iedereen die hieraan heeft meegewerkt.

Er is veel gezegd en zij zal het kort houden.

Het spijt de fractie zeer dat **Motie24-65 Mantelzorg waarderen en waardering** alleen maar met voorzichtigheid behandeld gaat worden, tenminste, dat vermoedt zij. Zij is van mening dat men ergens voor mag gaan staan en dacht ook dat dit de bedoeling van de avond was: aangeven wat fracties wel en niet willen.

Hetzelfde geldt voor de spijt van de fractie over **motie 24-86 Behouden subsidie sport, cultuur en evenementen**. De fractie trekt haar steun voor de motie terug omdat hij is aangepast. Burger Initiatief vindt dat een fractie moet staan voor wat ze wil en dat moet men juist bij de Kadernota laten zien. Het zijn moties, dus als ze aangenomen zouden worden is bij de begroting te zien hoe ze uitgewerkt zijn.

De heer Kevelam spreekt hier zijn waardering over uit. Zijn fractie is blij met de aanvankelijke steun van Burger Initiatief hiervoor. Hij lichtte het zojuist toe: omwille van het getal heeft Lokaal Belang hiervoor gekozen. Hij begrijpt de terugtrekking van de fractie.

Mevrouw Van den Wildenberg dankt de heer Kevelam voor het compliment. Het spijt haar nog steeds, maar de fracties hebben afgesproken dat zij even goede vrienden blijven

Mevrouw Van den Wildenberg vervolgt haar tweede termijn.

Burger Initiatief wil graag dat Barneveld een warme gemeente blijft, waar het goed toeven is. Niet alleen goed toeven om te wonen en te werken, maar ook met volop mogelijkheden voor medemenselijkheid. Daar zal Burger Initiatief zich voor blijven inzetten.

De heer Bos voert het woord in tweede termijn namens de fractie van Lid Bos.

Hij vindt de tweede termijn eigenlijk een soort collectieve stemverklaring over alle voorliggende moties voordat gestemd wordt over het product zelf.

Wat hem bijzonder heeft verrast, hij heeft de heer Wiesenekker er al op aangesproken, is dat drie fracties (SGP, Lokaal Belang en ChristenUnie), als men kijkt naar het aantal moties, veruit de meeste moties hebben ingediend. Het kan hem niet ontgaan en hij kan zich er ook niet aan onttrekken dat, waar het college geen keuzes maakt daar komt het een klein beetje op neer, de collegepartijen dan het beleid maar handen en voeten geven. Zij zeggen dat zij dit maar moeten invullen zodat de Kadernota, met het beleid en de keuzes, op die manier handen en voeten wordt gegeven.

De heer Kevelam meent dat het een mooi voorbeeld van dualisme is, daar zouden allen trots op kunnen zijn.

De heer Top vraagt of de heer Bos heeft opgemerkt dat de moties van de SGP niet zozeer gaan over de Kadernota, maar over zaken die in de samenleving spelen. Daarmee geeft de fractie aan dat zij midden in de samenleving staat.

De heer Bos twijfelt niet aan het feit dat de heer Top in de samenleving staat. Hij vindt de SGP een goede afvaardiging van de samenleving.

De heer Bos vervolgt zijn tweede termijn.

Hij vervolgt zijn bijdrage door mee te delen dat hij het jammer vindt dat het op die manier moet gebeuren.

4.6 2^e termijn college

Wethouder Oosterwijk reageert namens het college op de tweede termijn.

Hij werd persoonlijk aangesproken op zijn inbreng. Dat noopt hem tot reflectie. Dat wil en gaat hij doen en hij gaat daar misschien hulp bij zoeken.

Er is gezegd dat de sfeer in de eerste termijn goed was, dat heeft spreker ook gezien. Tegelijkertijd heeft hij geconstateerd dat de **oordelen over de Kadernota best stevig** waren. Dat mag, maar dan vindt hij dat hij daar ook wat van mag vinden. Over of de wethouder daarbij de goede toon heeft getroffen verschillen de meningen. Hij wil dat ook daar over gesproken wordt. Hij is wel van mening dat, ook als hij de eerste termijn probeert terug te draaien, er stevige woorden worden gebruikt. Woorden als 'geen visie', 'gaat nergens over'. Dan gaat hij ook stevige woorden gebruiken. Hij heeft gezien hoe dat gebotst heeft, dus daar wil hij op reflecteren. Hij houdt zich wel het recht voor om ook wat te vinden als over een Kadernota, waar hij als lid van het college en persoonlijk echt achter staat, zulke oordelen geveld worden. Dat recht vindt hij horen bij een behandeling in de raad. Dat is geen disrespect voor de raad, het is volgens hem een stevig gesprek met de raad. Hij hoort dat als lid van het college in te brengen.

Wethouder Wijnne reageert namens het college op de tweede termijn.

De heer Wiesenekker vroeg naar aanleiding van **motie 24-62 Verkennen optie opbrengst grondexploitatie verhogen** of de wethouder hier een toezegging had gedaan. Hij heeft inderdaad de toezegging gedaan dat dit uitgevoerd kan worden. Niet in de zin van dat het college met raadsvoorstellen met allerlei scenario's gaat komen, maar middels een 'technische avond' omdat het ingewikkelde materie is. Dan kan men zien aan welke knoppen gedraaid kan worden. Als dat moet leiden tot keuzes die in de raad gemaakt worden, is dat prima.

De heer Wiesenekker vindt de toezegging duidelijk. Hij laat weten dat de ChristenUnie de motie zal intrekken.

De voorzitter overhandigt de voorzittershamer aan de heer Knapen.

Burgemeester Van der Tak reageert namens het college op de tweede termijn.

Hij stelt een verduidelijkingsvraag aan de fractie van Lokaal Belang, als indiener van **motie 24-78 Brandweerlocatie Barneveld Centrum**. De fractie gaf aan dat de burgemeester de motie als een advies kon zien. Spreker wil verifiëren of de fractie de overwegingen en de strekking van de motie heeft aangepast.

De heer Kevelam deelt mee dat de motie niet verandert.

Burgemeester Van der Tak wil in dat geval nog de volgende opmerking maken. In zijn beantwoording is hij duidelijk geweest over de overbodigheid van het onderzoek naar nevenstalling want dat loopt reeds. Daarover komt hij in september bij de raad terug.

Er is een overweging rond flexplekken. De directeur Brandweerzorg heeft in de commissie bevestigd...

De heer Kevelam wijst erop dat het onderdeel over de flexplekken die ochtend uit de motie is gehaald.

Burgemeester Van der Tak concentreert zich verder op de **ambulancezorg**. In de motie geeft de fractie een advies om iets te doen, ermee aan de slag te gaan. Hij vraagt Lokaal Belang om helder aan te geven wat hij met dat advies zou kunnen doen. Als de portefeuillehouder het advies zo mag verstaan dat hij snel met een onderzoek moet komen naar een nevenstalling, waarbij ook goed gekeken wordt naar de locatie in Barneveld om dan samen het gesprek erover te voeren, dan kan hij dat advies volledig begrijpen. Het onderstreept het belang dat de fractie hecht aan een nevenstalling. Er komt dan geen locatie specifieke uitspraak.

Wat de ambulance betreft: als de portefeuillehouder het advies zo mag verstaan dat, ook al is er een Landelijk Referentiekader en ook al is het iets wat buiten de bevoegdheid van de raad ligt (het ligt bij zorgverzekeraars en de ambulances zelf) Lokaal Belang zich inzet voor een goede ambulancezorg, dan begrijpt hij het advies en wil hij daarmee verder aan de slag. Wanneer hij de motie zo mag verstaan, wil hij het oordeel aan de raad laten.

De heer Kevelam gaat akkoord met de samenvatting van de portefeuillehouder.

De voorzitter draagt de voorzittershamer over aan burgemeester Van der Tak.

4.7 Schorsing

5 Besluitvorming
